

PIOTR PODLEŚ

Wydział Teologiczny

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

WIZERUNEK MEDIALNY RAPERA PIOTRA SIARY NA PLATFORMACH INTERNETOWYCH: YOUTUBE, FACEBOOK I INSTAGRAM

1. Wprowadzenie. 2. Sylwetka Piotra Siary jako rapera. 3. Struktury komunikacyjne Piotra Siary. 4. Uprawianie muzyki rap jako terapia uzależnień

Słowa kluczowe: media społecznościowe, Piotr Siara, rap, wizerunek medialny

1. WPROWADZENIE

Rap możemy postrzegać jako muzykę lub podstawowy element należący do subkultury hip-hopowej powstałej wokół tego typu materii dźwiękowej. Narodziła się w Stanach Zjednoczonych, a jej początki sięgają lat 70. XX w. Założkiem powstania były nagrania tworzona tylko przez czarnoskórych artystów. Utwory składały się z tekstów wykonywanego przez MC¹ oraz skreczy², cutów³, za które był odpowiedzialny didżej⁴. Raperzy, hip-hopowcy, w swoim przeświadczeniu, zmagają się z zaistniałymi realiami, trudnościami powiązanych z egzystencją. Mają wysoką świadomość bezradności oraz poczucie zdominowania społecznego przez różnego pokroju instytucje. Dlatego też wielokrotnie w swoich dziełach podchodzą do nich lekceważąco i sami na własną rękę szukają skutecznego rozwiązania, które opisują w swoich produkcjach⁵.

¹ MC – mistrz ceremonii, z ang. Master of Ceremony. W hip-hopie używa się obecnie tego określenia na wszystkich raperów, ale jeszcze w latach 80. i 90. odnosiło się ono przede wszystkim do tej ich grupy, która sprawdzała się w bitwach freestyleowych czy prowadziła w wymyślny, kreatywny sposób duże koncerty i imprezy hiphopowe.

² Skrecze – dźwięk wywoływany przez odpowiednie „drapanie” przez didżeja płyty winylowej za pomocą igły gramofonu.

³ Cuty – fragment wokalny z cudzego bądź własnego nagrania wskreczowany przez didżeja do utworu jako uzupełnienie zwrotki, czy też refren albo jego osobna partia.

⁴ D. Węclawek, M. Flint, T. Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, *Antologia polskiego rapu – Słownik*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2014, 21.

⁵ *Subkultury. Analiza zjawiska*, Ministerstwo Edukacji, <https://zpe.gov.pl/a/subkultury-analiza-zjawiska/DaK4KhSAG> (dostęp: 26.05.2023).

Wśród czynników twórczych prezentujących tę kulturę możemy wyróżnić działania, takie jak: rapowanie, graffiti, DJ-ing, B-boying. Każdy z nich zawiera elementy muzyczne. B-boying jest to taniec wyczynowy wymyślony przez członków tej grupy. DJ-ing to produkcja podkładów dźwiękowych polegająca na wykorzystaniu gramofonu przez skrecze lub udostępnianiu gotowych kompozycji tzw. bitami. Rapowanie to rytmiczna melorecytacja rymujących się słów przy akompaniamencie. Graffiti zaś jest sztuką ekspresyjnej wizualizacji tej muzyki. Murale często występującej w miejscach publicznych⁶.

Rap towarzyszy Polakom już od lat 90. XX w. Jego pionierami byli twórcy, tacy jak: Liroy, Molesta Ewenement czy Kaliber 44. Ich prostolinijność, bezpośredniość przyciągała rzeszę słuchaczy. W przewadze pochodzący z okolic miejskich. Zamiłowanie do tej muzyki doprowadziło, że w latach 2000 każde z miast miało swoich własnych przedstawicieli tego nurtu. We wcześniej istniejących kategoriach nie był obserwowany tak dynamiczny wzrost artystów danej subkultury. Obecnie zauważamy ponowny rozkwit tego typu grup. Jest to spowodowane pojawianiem się nowych twórców, jak również ciągłymi produkcjami pionierów tej branży. Na podstawie badań serwisu streamingowego z muzyką *Spotify*, widzimy ponad 100% wzrost zainteresowania słuchaczy tym gatunkiem w ciągu ostatnich 5 lat, tj. od 2018 do 2023 r. Wnioskując z powyższych statystyk, możemy odnotować wzrastającą popularność rapu, jego struktura kompozycji, modulacji brzmieniowej pozwala zaś na podążanie za tym trendem i utrzymanie się w nim⁷.

Wyżej przedstawione zjawisko odzwierciedla fenomen i pokazuje wzrost popularności gatunku tej muzyki w społeczeństwie. Tym samym możemy wnioskować, iż zwiększa się grono, na które wpływa twórca prezentowanymi przez siebie wartościami. Dlatego też warto poznać i zrozumieć idee promowane przez czołowych reprezentantów tej subkultury. Typowym przykładem rapera, który zajmuje się profesjonalnie tworzeniem muzyki, jest Piotr Siara (znany pod pseudonimem artystycznym *KęKę*). Artysta ten jest jednym z najbardziej popularnych raperów w Polsce, którego charakteryzuje wysoki poziom wrażliwości i charyzmy. Ma niesłychanie liczne grono słuchaczy, fanów, którzy często wchodzi z nim w interakcje przez media społecznościowe jak i koncerty.

Celem artykułu jest analiza wizerunku medialnego Piotra Siary jako rapera, artysty. Dodatkowo podjęty zostanie temat jego środowiska rodzinnego, wartości oraz wszystkich czynników, które doprowadziły go na drogę pisania i tworzenia muzyki. Ponadto opisana będzie zależność między wydarzeniami z życia artysty a jego twórczością. Autor publikacji zwrócił uwagę na to, co raper prezentuje swoimi publikacjami i jak przez ich pragmatykę przedstawia samego siebie. Zasadnicza część materiałów poddana analizie znajduje się na platformach internetowych: YouTube, Facebook i Instagram. Każdy z poszczególnych serwisów ma swój indywidualny sposób funkcjonowania, bazujący na konkretnych kombinacjach materiałów. Serwisy społecznościowe Facebook i Instagram dają możliwość publikowania wszelkiej gamy produktów wizualnych, audiowizualnych. Facebook dodatkowo umożliwia

⁶ D. Węclawek, M. Flint, T. Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, dz.cyt., 2, 9, 13, 22.

⁷ Raportażysta, *Jak hip-hop stał się najpopularniejszym gatunkiem muzycznym w Polsce*, <https://goingapp.pl/more/jak-hip-hop-stal-sie-najpopularniejszym-gatunkiem-w-polsce/> (dostęp: 26.05.2023).

użytkownikowi tworzenie treści w postaci samego wpisu. Wyjątkiem jest platforma YouTube, która dopuszcza wyłącznie upowszechnianie projektów audiowizualnych. Głębsza interpretacja poszczególnych kanałów komunikacyjnych może przedstawić nam dokładniejszy zarys sylwetki bohatera. Przez to będziemy mogli lepiej zrozumieć kreowany wizerunek i postawy prezentowane przez Siarę.

Praca składa się z trzech części. W pierwszej autor przybliży sylwetkę Piotra Siary jako rapera wraz z jego krótkim życiorysem. W drugiej części zostaną zobrazowane struktury komunikacyjne rapera na wskazanych platformach i wyjaśnione, na czym polega fenomen ich działania. W trzeciej części autor dokona próby przedstawienia wizerunku medialnego Piotra Siary przez prezentowany w utworach sposób postrzegania swoich uzależnień i spróbuje odpowiedzieć na pytanie, jak tworzenie muzyki rap, wpłynęło na jego świadomą decyzję o podjęciu terapii. Analizie zasadniczo będą poddawane materiały źródłowe, do których możemy zaliczyć utwory Siary, nagrania z jego udziałem, wywiady, opublikowane przez niego nagrania, wpisy, zdjęcia umieszczane na poszczególnych kanałach komunikacyjnych. Wykorzystano metodę eksploracyjno-opisową oraz metodę krytycznej analizy treści.

2. SYLWETKA PIOTRA SIARY JAKO RAPERA

Piotr Dominik Siara urodził się 15 września 1983 r. w Radomiu, w rodzinie robotniczej⁸. Początek swojego życia spędził na największym osiedlu mieszkaniowym Ustronie, które powstało na terenie dawnej wsi Prędocinek pod koniec lat 70. XX w.⁹. Tam też zawierał pierwsze podwórkowe znajomości, przyjaźnie i uczył się funkcjonowania w społeczeństwie. Jednym z najważniejszych elementów w rozwoju człowieka jest rodzina. Odgrywa ona kluczową rolę w jego rozwoju, staje się jego pierwszym oknem na świat. Rodzice kształtują w dziecku postawy, uczą jak odbierać obecny świat i w pewnym stopniu funkcjonować w nim¹⁰. Piotr, jak sam niejednokrotnie dawał do zrozumienia w swoich wywiadach, wywodzi się z robotniczej rodziny, w której praca i jej kultywowanie było priorytetem. Na podstawie jego wypowiedzi możemy stwierdzić, iż było to ważniejsze niż samorozwój, a nawet nauka. Najlepiej odzwierciedlają to słowa z wywiadu dla *namzalezy.pl*¹¹ *Wartości wynosimy z domu*:

Nie pochodzę z domu, w którym był jakiś straszny etos nauki. Mama całe życie pracowała jako sprzedawca w sklepie. Natomiast ojciec był mechanikiem wielkich maszyn [...] To nie było tak, że pochodzę z jakiegoś inteligenckiego domu, gdzie czytanie, nauka i samokształcenie było istotnym elementem¹².

⁸ M. Ignaczak, *Zanim byli sławni, Piotr Siara – KęKę* 1:10, <https://www.youtube.com/watch?v=n0IqVI5inoA> (dostęp: 26.05.2023).

⁹ M. Rusek, *wyborcza.pl/radom, Osiedle Ustronie, czyli 40 lat minęło jak jeden dzień...*, <https://radom.wyborcza.pl/radom/7,162192,22832848,osiedle-ustronie-czyli-40-lat-minelo-jak-jeden-dzien.html?disableRedirects=true> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁰ K. Żernik, *Rola i znaczenie rodziców w życiu dziecka*, Zielona Góra 2019, 14.

¹¹ *NamZalezy.pl* to patriotyczna inicjatywa powstała pod koniec 2012 r. Promujemy wolnorynkowe podejście do gospodarki i konserwatywne do spraw społecznych.

¹² *namzalezy.pl, Wartości wynosimy z domu*, 1:22 min–1:37 min, <https://www.youtube.com/watch?v=wBM1Gkc6qms> (dostęp: 26.05.2023).

Przytoczony fragment przedstawia minimalny zarys ogólnych i podstawowych idei rodziców Piotra. Praca traktowana wręcz jako priorytet i podstawowy wymóg do funkcjonowania w obecnym świecie. Zawody techniczne, fizyczne, ciężkie, mało ambitne, nie rozwijające, ale dające możliwość utrzymania się ich rodzinie. Maciej Ignaczak w swoim autorskim programie *Zanim byli sławni*¹³, opisuje w jednym z odcinków drogę Siary do sławy. W kilku punktach streszcza istotne wydarzenia z życia Piotra, które wpłynęły na rozwój jego kariery jako rapera¹⁴, po czym wizualizuje obraz jego młodości. Była ona trudna, mało przyjemna, osamotniona, przepełniona alkoholizmem, w którego szponach znajdował się jego ojciec. Obudziło to w młodym Siarze mało wzniosłe i prostolinijne spojrzenie na świat. Wtedy niejednokrotnie myślał, że jak dorośnie, to będzie pracował w jakimś zakładzie, kiosku lub na taksówce¹⁵. W wywiadzie udzielonym Jackowi Balińskiemu i Bartoszowi Strowskiemu, dotyczącym książki *To nie jest Hip-hop. Rozmowy, część II*¹⁶, tak opisał początki swojego życia:

Gdy przyszedłem na świat, mama miała trzydzieści dziewięć lat, a ojciec – trzydzieści sześć. Pierwsze trzy lata życia byłem z mamą w domu. [...] Odkąd pamiętam, mama wychodziła rano do pracy i wracała do domu o wpół do dziewiętnastej. W sobotę kończyła o czternastej, więc tak naprawdę widziałem ją tylko w niedzielę, a ojca w ogóle. Siostra miała swoje sprawy i musiała układać życie. Przez większość czasu byłem więc pozostawiony samopas¹⁷.

W wypowiedziach przedstawia prosty obraz swojej rodziny. Poświęcenie matki nad początkowym kształtowaniem rozwoju dziecka. W późniejszym etapie życia zauważamy rozgałęzienie członków rodziny. Każdy z nich pozostawiony samemu sobie i funkcjonujący w swoim własnym unikatowym świecie, pogrążony różnymi sprawami, oraz problemami szarej codzienności. W tym wszystkim musiał odnaleźć się sam Piotr, który dopiero co uczył się egzystencji w otaczającym go środowisku. Mimo tak specyficznej i nietypowej na ówczesne realia atmosfery w domu, Siara przedstawia swój okres młodości jako czas bez troski, gry w piłkę i zabawę z przyjaciółmi na osiedlu. Zostało to odzwierciedlone w tekście piosenki *Moja gwardia* z albumu *Siara*.

Trampki, trzepak, piłka, pola, do wieczora walka
Ułęgałki, drzewa, jabłka, ja i moja gwardia
Zdarte łokcie i kolana, objjana maska
Chciałbym zamknąć oczy i zobaczyć znowu nas tam¹⁸.

¹³ *Zanim byli sławni* – autorski program Macieja Ignaczaka przedstawiający drogę ówczesnych celebrytów do sławy. Maciej Ignaczak – YouTuber, influencer przedstawiający w swoich blogach historię celebrytów, artystów, sportowców i ciekawostki ze swojego życia.

¹⁴ Tamże, 1:02 min–1:10 min (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵ Tamże, 1:10 min–1:35 min (dostęp: 26.05.2023).

¹⁶ *To nie jest hip-hop* – jest to książka zawierająca wywiady z twórcami, muzykami z subkultury rap, hip-hop. Na chwilę obecną ukazało się 5 części z wywiadami raperów.

¹⁷ J. Baliński, B. Strowski, *To nie jest hip-hop. Rozmowy, cz. II, No Dayz off*, Warszawa 2019, 99–100.

¹⁸ KęKę *Moja gwardia*, <https://www.youtube.com/watch?v=7RSofEyauyE> (dostęp: 2.11.2022), 0:12 min–0:23 min.

Społeczeństwo jak i najbliższe otoczenie wpływa na kształtowanie się osobowości Piotra. Nadaje mu nowe wartości, zmienia jego światopogląd i pozwala na odkrywanie samego siebie. Staje się ono nieodłączną jego częścią. Te słowa sprawdzają się również w przypadku młodego Piotra, który, jak sam określił, wcześniej był pozostawiony „samopas”. Znajduje to odzwierciedlenie w jego twórczości, we wspomnianej piosence. Podwórko przedstawia jako plac boju, zmagania siłowych i tworzenie silnych więzi, przyjaźni. Wskazuje, iż razem z nimi poznawał uciechy świata: te przyjemne, niewinne i beztroskie, jak i te, które mogą wpłynąć negatywnie poprzez wczesną inicjację używkową wszelakiego rodzaju. Mimo to, stwierdza, że gdyby nie ta rzeczywistość, to otoczenie, nie wie, co by się stało i gdzie byłby teraz.

Stara gwardia co uczyła grać w tysiaka, pić wina
Mowa o chłopakach z ławki z naszego stolika [...]
Choć po latach rozbiegliśmy się gdzieś wszyscy po świecie
Gdyby jednak nie podwórko, gdzie bym był sam już nie wiem
Gagarina 9/11 i 357 pozdrawiam¹⁹

Autor, przeciwnie do większości twórców tego gatunku, nie wykorzystuje stwierdzenia „wychowała mnie ulica”. Stwierdza otwarcie, że wychowywał się w ośrodkach i grupach, w których spędzał swój wolny czas. Jako jedno z takich miejsc wskazuje osiedlową świetlicę, gdzie uczył się, grał, doskonalił swoją kreatywność i bawił. Kolejnym z takich przestrzeni było dla niego Ruch Światło-Życie (Oaza). Krzewił w nim prawdy wiary, które miały przełożenie na życie codzienne. W tym okresie uczestniczył trzykrotnie w pielgrzymkach do Częstochowy, jak i wyjazdach wypoczynkowych ze swoim zgrupowaniem²⁰. Wskazuje, iż to otoczenie uczyło go opanowania emocji, opóźniło jego proces degradacji moralno-społecznej i pokazywało, jak powinno wyglądać normalne życie. Siara wypowiada się o Oazie w następujący sposób:

Ona nie była postrzegana jako coś cool i fajnego, ale mnie odciągała – podobnie jak świetlica [...]
Skoro byłem tam, to nie było mnie gdzieindziej. Opóźniło to proces mojej degradacji²¹.

Ważnym etapem rozwoju człowieka jest szkoła. Nosi nawet miano drugiego domu, ponieważ w niej młody człowiek spędza większość swojego życia. Tam bowiem zdobywamy wiedzę i dogłębnie poznajemy samych siebie. Piotr swój wczesny etap edukacji pamięta jak przez mgłę, ale w jego dziecięcej podświadomości utkwily długie, pieszne podróże z matką do przedszkola. Mimo znacznej odległości nie jeździli komunikacją miejską. Wynikało to z matczynego wstydu. Jej syn szybko uczył się wulgarnych słów, których często używał w niestosownych sytuacjach. Sam Siara określa siebie jako ucznia czwórkowego, tylko raz w szkole podstawowej, w klasie szóstej udało mu się zdobyć biało-czerwony pasek na świadectwie²². Okres edukacji opisuje jako czas buntu i wielkich zmian, zaczynając od wyrażania siebie za pomocą swojego wyglądu. Był postrzegany przez nauczycieli jako nieestetyczny i nienormalny chłopiec. Ich zdaniem mężczyzna nie powinien nosić długich

¹⁹ Tamże, 2:05 min–2:10 min; 2:26 min–2:35 min.

²⁰ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 99–100.

²¹ Tamże.

²² Tamże.

włosów jak kobieta. Stwarzało to niejednokrotnie problemy z dyrekcją oraz nauczycielami. W tej sytuacji znalazł rozwiązanie, które zaprezentował w programie *Hejt Park* na Kanale Sportowym²³:

Z wielkimi łzami poszedłem do mojej starszej siostry rockmanki i ona wymyśliła tak, że dała mi piankę i wsuwki. [...] Normalnie do szkoły przyszedłem z pianką i wsuwkami, i sobie wsuwałem na wsuwki jak dziewczyna. Powiedziałem, że ja ich nie zgolę i będę tak chodził. W końcu dali mi spokój. Tak wywalczyłem, jak widzisz.

Przytoczony fragment przedstawia wręcz prozaiczną, absurdalną sytuację. Szykowanie ucznia za wygląd, za to, iż zapragnął wyglądać inaczej i wyrażać odmiennie swoją osobowość. Zauważyć należy przywiązanie emocjonalne do wyglądu, który wyraża jego hardość i chęć walki o swoje prawa ucznia. W tym samym materiale Piotr przytacza historię z liceum. Poprawiał ocenę z języka polskiego przez freestylowanie²⁴. Pokazał tym samym, iż zależało mu na ocenach oraz jak głęboko zafascynowany był dopiero co poznanym gatunkiem muzyki. Te wypowiedzi, które możemy odebrać wręcz jako anegdoty z jego młodzieńczych lat, przedstawiają nam jego osobę jako ucznia. Na podstawie zdarzeń i uczuć w nich zawartych wynika, iż nauka była dla niego ważna oraz wysoko stała w jego hierarchii wartości. Jednakże nie zawsze tak było. W okresie szkoły średniej Piotr poznał istotę pieniądza oraz dowiedział się, jak wiele od niego zależy. Pod koniec roku szkolnego, kiedy miał zaliczone wszystkie przedmioty, wyjeżdżał do ojca do Niemiec, do pracy²⁵. Postawy, którymi kierował się młody Siara w tym okresie życia zostały odzwierciedlone w jednym z pierwszych singli *Boli mnie to*. Raper opisuje w nich realia, w których przebywał. Przedstawia w nich ubóstwo oraz podjęcie działań wyjścia z niego. Porównuje się do swoich rówieśników, którzy mają normalną rodzinę, życie oraz wyjazdy wypoczynkowe z rodzicami na wakacje. On zaś samodzielnie musi się zmagać z trudnościami finansowymi, brakiem wsparcia, odpoczynku. Tak wyglądało środowisko, w którym młody Siara rozpoczynał dorosłe życie, niczym nieograniczone, niekontrolowane przez ojca, alkoholika. Ucieczka od problemów w alkohol, która wcześniej była sposobem odreagowywania rodzica, stała się również rozwiązaniem dla syna²⁶. Wskazują na to poniższe słowa piosenki:

Kiedy poprzez [kebab?] z faszka, samotne noce [...]

Browar, tylko jeden, 1–4–5 blach, ważność jeden

Może szczochoy, lecz radomskie własnościowe

Dobre tanie, kiwa głowę²⁷

²³ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park –Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, min: 2h 11:18 min–2h 11:44 min, <https://www.youtube.com/watch?v=zvPyH86jCCQ> (dostęp: 10.11.2022). Hejt Park – jest to program powstały w 2021 r., który jest realizowany samodzielnie przez Kanał Sportowy. Polegał on na tym, iż w trakcie jego transmisji widzowie mogli dzwonić do studia oraz zadawać pytania gościom i prowadzącemu. Kanał Sportowy – jest to kanał na witrynie internetowej YouTube o tematyce sportowej, założony pod koniec 2019 r. Jego głównoprowadzącymi wymienianymi się na zmianę są: Krzysztof Stanowski, Michał Pol, Mateusz Borek i Tomasz Smokowski.

²⁴ Freestyle – jest to forma improwizacji muzycznej z podkładem lub bez niego, w której tekst jest recytowany bez konkretnej struktury.

²⁵ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 101.

²⁶ KęKę (*Arais*) – *Boli mnie to*, w: <https://www.youtube.com/watch?v=ok-VS8BHN0Y> (dostęp: 26.05.2023).

²⁷ Tamże, 1:04 min–1:11 min.

W trakcie wyjazdów Piotr zajmował się różnymi ciężkimi pracami fizycznymi. Zaczynając od rozbiorczych maszyn, elementów fabrycznych, ogrodnictwa, kończąc na pracach remontowych, wykończeniowych w domach²⁸. Przygoda Piotra z wyjazdami zarobkowymi do Niemiec zakończyła się w 2002 r., kiedy złapali go na nielegalnej pracy przez błędy współpracowników. Zaowocowało to tzw. „Miśkiem” w paszport, czyli trzyletnim zakazem wjazdu na obszar Niemiec²⁹. Pobyt za granicą wykreował w Siarze nawyki punktualności, niepoddawania się oraz ciężkiej pracy, która jest kluczem do sukcesu. Wskazane poświęcenie odbiło się na jego edukacji. Po pierwszym semestrze liceum był jednym z lepszych uczniów, a szkołę średnią ukończył jednym z gorszych wyników. Zakaz pobytu w Niemczech znów obudził w Piotrze zamiłowanie do edukacji. Dostał się na studia historyczno-filozoficzne. Na egzaminie osiągnął jeden z najlepszych wyników. Narodziny syna w 2005 r. spowodowały wzrost ambicji, co poskutkowało uzyskaniem stypendium naukowego. Trudy życia, brak motywacji i systematyczności spowodowały, iż Piotr nie ukończył studiów, nie napisał pracy dyplomowej³⁰. W jednym ze swoich utworów raper podsumował dość lakonicznie ten czas jako „pięć lat stracone niepotrzebnie”. Z biegiem lat zmienił się jego pogląd na tamtą sytuację i jednoznacznie stwierdził, iż studia zmieniły jego sposób postrzegania świata. Opisał to następująco:

Po latach czuję jednak, że studia dołożyły cegiełkę do mojego ogólnego rozwoju i dały szersze spojrzenie na świat. To były ciekawe studia, na których dowiedziałem się wielu interesujących rzeczy³¹.

„Najważniejsze wartości wynosimy z domu”. Zauważamy duże oddziaływanie tej dewizy w życiorysie młodego Siary. Najbliższe otoczenie kreowało w nim spojrzenie na świat jak i jego upodobania muzyczne. Dużą rolę w jego twórczości odegrała starsza siostra, o której mieliśmy okazję już usłyszeć we wcześniej przytoczonej opowieści o włosach. Na podstawie anegdoty, możemy stwierdzić, iż od samego początku była dla niego ważna. Tłumaczyła, jak odnaleźć się w środowisku rówieśników w wieku szkolnym i pomagała mu w nim funkcjonować. Wskazówki siostry miały również przełożenie na grunt muzyczny i utożsamiania się wizualne z daną grupą. Przekonujemy się już o tym w piosence, pochodzącej z jego debiutanckiego albumu *Takie Rzeczy*. Raper zawarł to w następujących słowach utworu:

Leciał 2Pac my razem jakiś balkon oparka
Śmiechy, nerwy, mocno młodszy
Za te wszystkie dobre lata dziękuję Ci Anka
Parę wspomnień leci wprost do mojej siostry
Dziękuję za kasety, koncerty
Dziękuję za codzienne sprawy
|Dziękuję za angielski, niemiecki
Wielkie dzięki
Też pomogę bez obawy³²

²⁸ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 101.

²⁹ Tamże, 102.

³⁰ Tamże, 101.

³¹ Tamże, 102.

³² KęKę *Dziękuję*, https://www.youtube.com/watch?v=tX-6M_G-A5w (dostęp: 18.11.2022); 0:56 min–1:18 min (dostęp: 26.05.2023).

Autor przedstawia nam bliską relację z siostrą. W akapitach, które są odpowiedzialne za refren nagrania, przedstawia jej osobę jako: nauczycielkę języków obcych, powierniczkę życiowych problemów i tajemnic oraz kreatorkę upodobań muzycznych. W wywiadzie *To nie jest hip-hop. Rozmowy*, część II, Piotr wspomina wielką ścianę w pokoju siostry wypełnioną kasetami zespołów rockowych takich jak: IRA, Guns N' Roses, Skid Row czy Metalika. Przedstawiona kolekcja miała na niego wielki wpływ i początkowo, tak jak siostra, był wiernym słuchaczem rocka. Wiele utworów ulubionych artystów znał na pamięć. Często też przekręcał krzesło znajdujące się w kuchni do góry nogami i grał na nim piosenkę *Mój dom*³³. Na podstawie jego zdjęć z archiwów rodzinnych możemy stwierdzić, iż początkowo utożsamiał się z subkulturą rockową. Ich członków potocznie określano rockersami³⁴. Młody Siara próbował się upodobnić z nimi przez wygląd zewnętrzny: długie włosy i sposób ubioru. Przedstawia nam to jedno z opublikowanych zdjęć na jego mediach społecznościowych³⁵.

Jako moment przełomowy, w którym Siara zaczął interesować się subkulturą hip-hop, wskazuje się wiek 12 lat. Zmiana zaczęła się od poznania nowego rodzaju muzyki i nowych wykonawców. Jak sam wskazuje, pierwszy kontakt z tego typu utworami miał miejsce w szkole podstawowej na dyskotekach. Za ich pośrednictwem poznał takich raperów i grupy hip-hopowe jak: *Wzgórze Ya-Pa 3*, *Kaliber 44*, *Molestta Ewenement*, *Liroy i Tede*³⁶. Opisuje tę przemianę w dość żartobliwy sposób, odwołując się do zmiany stylizacji, którą było ścięcie włosów. Możemy to interpretować jako pierwszy krok i chęć upodobnienia się do członków nowo poznanego gatunku. Moment, w którym całkowicie przesiąkł subkulturą rapu, hip-hopu i stał się jej pełnoprawnym słuchaczem, artysta wskazuje na wiek 16 lat³⁷.

Kultura hip-hopowa w Polsce ma swoje początki w latach 90. XX w. Swoim brzmieniem i zawartością tekstową łączyła osoby podzielone demograficznie przez: miejsce zamieszkania lub przynależność do danej warstwy społecznej³⁸. W miarę rozwoju tego gatunku w kraju, przybywało coraz więcej nowych artystów. Mimo to żaden z nich nie podbił serca Piotra. Słuchał polskich wykonawców, lecz nie zrobili oni na nim większego wrażenia. Zmieniło się to, kiedy zaczął słuchać raperów ze Stanów Zjednoczonych. Jak sam stwierdził w wywiadzie:

Lubiłem zresztą całe Zachodnie Wybrzeże. [...] Kupowałem płyty Warrnena G, Dre, czy Snoop-Dogga. Nigdy natomiast nie jarałem się Nowym Jorkiem, który był dla mnie za mało melodyjny³⁹.

Prawdziwą muzyczną inspiracją stało się dla niego Zachodnie Wybrzeże. Jego serce i gusta muzyczne podbił raper, aktor znany w szerszym gronie pod pseudoni-

³³ Zob. IRA, *Mój Dom*, https://www.youtube.com/watch?v=i_l6i4dIkFo (dostęp: 26.05.2023).

³⁴ Rockers – przedstawiciel subkultury młodzieżowej wyróżniający się upodobaniem do jazdy na motocyklu, dżinsowych strojów i skórzanych kurtek oraz do muzyki rockandrollowej.

³⁵ Zob. KęKę (zrzut ekranu z Instagramu). <https://www.instagram.com/p/B4AmSTDhD7B/> (dostęp: 26.05.2023).

³⁶ Grupy muzyczne, raperzy będący prekursorami gatunku rap, hip-hop w Polsce.

³⁷ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 98–99.

³⁸ M. Miszczyński, *Hip-hop w Polsce. Od blokowisk do kultury popularnej*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, 8.

³⁹ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 98.

mem 2Pac. Był to Tupac Amaru Shakur⁴⁰, urodzony 16 czerwca 1971 r. w Nowym Jorku. Jego rodzice i kilkoro innych członków rodziny należeli do Czarnych Panter⁴¹. Dlatego też otrzymał imię buntownicze peruwiańskiego powstańca walczącego z hiszpańskim dyktatem. Od najmłodszych lat wykazywał się talentem artystycznym. Dostał się do Baltimorskiej Wyższej Szkoły Artystycznej. Zaowocowało to współpracą kompozycyjną i filmową. Zmarł na skutek 5-krotnego postrzelenia 13 września 1996 r. w Las Vegas⁴². Wokół okoliczności jego śmierci pojawiło się wiele spekulacji oraz teorii spiskowych. Najpopularniejsze z nich twierdzą, iż przyczyną takiego obrotu sprawy była wojna muzyczna pomiędzy przedstawicielami Wschodniego i Zachodniego Wybrzeża. Kolejną z podawanych przyczyn jest chęć zastraszania 2Paca przez Suge Knight⁴³, aby ten nie zmienił wytwórni płytowej na konkurencyjną. Tupac został określony przez znawców tego gatunku jednym z najwybitniejszych raperów, otrzymał miano Elvisa Presleya rapu⁴⁴.

Życiorys jak i twórczość muzyczna oraz filmowa Tupaca Shakura stały się dla Piotra niezwykłą inspiracją. Zresztą, jak sam stwierdził, był jego psychofanem. Uwielbiał twórczość Tupaca za dosłowne przedstawienie rzeczywistości. Często młody Siara zagłębiał się w jego historię, czytając o niej na portalu poznajtupaca.pl⁴⁵. Starał się również oglądać filmy z jego udziałem w telewizji. Olbrzymia fascynacja jego osobą spowodowała, iż młodzieniec ogolił głowę na tyso i zaczął nosić białe podkoszulki oraz koszulki, usiłując upodobnić się do swojego idola⁴⁶. Wskazują również na to archiwalne zdjęcia z albumów rodzinnych Piotra⁴⁷.

W przypadku Piotra Siary fascynacja Tupacem Shakurem i jego twórczością obudziła zapędy muzyczne. Zaowocowało to pierwszymi napisanymi tekstami i nagraniami w domowych warunkach, które opisuje tak:

Pierwszy numer [...] dawno temu nagrałem u siebie w domu. Na Windowsie było coś takiego jak rejestrator dźwięku. [...] Kupiłem sobie mikrofon za 15 złotych. Złamałem go i wsadziłem do kubka, żeby było lepsze echo. Myślałem, że musi być echo. Puściłem jakiś instrumental 2Paca i tak nagrałem⁴⁸.

Kreatywne, ambitne, ale mało profesjonalne nagranie stało się podwaliną pod karierę muzyczną Siary. Wraz z jego pierwszą próbą zwiększyło się zamiłowanie

⁴⁰ Znany również pod pseudonimami: 2Pac, Makaveli.

⁴¹ Czarne Pantery – radykalna amerykańska organizacja polityczna utworzona w celu ochrony czarnej mniejszości w USA i walcząca o jej prawa. Aktywna w latach 60. i 70. XX w.

⁴² *Biografia24.pl*, Życiorys Tupaca, <https://biografia24.pl/2pac/> (dostęp: 26.05.2023).

⁴³ Marion Hugh „Suge” Knight, Jr. – gangster, przedsiębiorca z kręgu muzyki hip-hopowej w Stanach Zjednoczonych. Współzałożyciel wraz z Dr. Dre wytwórni płytowej Death Row Records.

⁴⁴ Autornieznany, Muzyka. Interia.pl, *Dlaczego zginał 2Pac? Najbardziej tajemnicza śmierć show-biznesu*, <https://muzyka.interia.pl/wiadomosci/news-dlaczego-zginal-2pac-najbardziej-tajemnicza-smierc-show-bizn,nId,5473810> (dostęp: 26.05.2023).

⁴⁵ poznajtupaca.pl – blog internetowy historii i nowinki dotyczące życia, twórczości, śmierci 2Paca.

⁴⁶ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 97–98.

⁴⁷ Zob. KęKę (zrzut ekranu z Instagramu), <https://www.instagram.com/p/CgylNUUr0no/> (dostęp: 24.11.2022); <https://www.instagram.com/p/Cewb4wvOP51/> (dostęp: 26.05.2023).

⁴⁸ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, 33:47min–34:20 min...

do tej muzyki. Jego motywacja i poczynania związane z tworzeniem zostały skierowane w stronę rapu. Owocem jego fascynacji stało się pierwsze nagranie w fachowym studio u DJ Mono w 2001 r.⁴⁹. Ich współpraca przyniosła efekty w postaci trzech debiutanckich singli, pierwszego koncertu, który odbył się w 2002 r. Piotr nie wspomina tego koncertu dobrze, ponieważ z powodu towarzyszącego stresu zapomniał tekstu swoich piosenek. Jednocześnie w tamtym momencie był pijany. Spowodowało to, iż skompromitował się w trakcie tego wystąpienia⁵⁰.

Dzięki jego pierwszym produkcjom muzycznym i koncertom narodził się jego początkowy pseudonim artystyczny Arais. Wziął się on od jego nazwiska Siara, czytanego na wspak. W 2005 r., po przerwie, zdecydował się na oddzielenie swojej wcześniejszej twórczości od obecnej. Postanowił zmienić swój pseudonim na *Kędzior*. Takie miano wykreowane zostało przez sytuację, gdy podczas jednego z nagrań utworów kolega artysty zauważył u niego odstający kosmyk włosów i przezwał go właśnie „Kędzior”. Twórcy spodobało się to przezwisko i zatytułował tak nagranie swojej piosenki. Kiedy wrócił do domu i sprawdził ten pseudonim w sieci okazało się, że jest już zajęty. Po chwili namysłu z ewolucji tych słów powstał alias KęKę⁵¹.

Media społecznościowe od 2005 r. zaczęły się prężnie rozwijać. W kolejnych latach wielu artystów zaczęło przenosić tam swoją twórczość, myśli i uczucia. Jednym z najpopularniejszych mediów stała się wtedy, założona przez Marka Zuckerberga w 2004 r., platforma Facebook. W Polsce zaczęła funkcjonować i łączyć miliony osób od 2008 r.⁵². Dostrzegł to również Siara i, idąc za przykładem innych twórców, zaczął dzielić się ze swoim obserwatorami nagraniami, myślami oraz odczuciami. Ten sposób komunikacji stworzył wokół jego osoby rzeszę zwolenników, fanów, nawet wręcz wyznawców⁵³. Zresztą jak sam stwierdza:

Rap robiłem długo, a ta nazwijmy to kariera, jeszcze przed debiutem wystartowała szybko w momencie, kiedy założyłem Facebooka. [...] Myślę, że Facebook wiele karier rozkręcił. Wiele spraw ułatwił⁵⁴.

Stało się to punktem zwrotnym w jego karierze muzycznej. Wcześniej postrzegany był bardziej jako raczkujący raper, który dopiero co rozwijał skrzydła, był mało rozpoznawalny. Wiele prób i porażek w tzw. podziemiu hip-hopowym przyczyniło się do poznania siebie i doskonalenia swoich umiejętności. Dzięki temu odkrył swój unikatowy styl, który był szczery, prosty, a jednocześnie wulgarny. Zbierająca się wokół profilu KęKę na Facebooku coraz większa grupa słuchaczy, przyspieszyła dynamiczny rozwój jego kariery. Rozgłos, który powodował swoim działaniem, przyciągnął uwagę portalu muzycznego Popkiller.pl⁵⁵. Zaproponowali mu udział w drugiej

⁴⁹ 34:20 min–34:30 min

⁵⁰ Tamże, 34:20 min–34:30 min; 2h 8:16–2h 8:34 min.

⁵¹ Znany również pod pseudonimami: Kiki, Kę, Arais.

⁵² S. Chada, *Przewodnik po social mediach w Polsce*, iab. Polska, 2020, 6.

⁵³ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, 38:15 min–38:32, dz.cyt.

⁵⁴ Tamże, 38:03 min–38:15 min.

⁵⁵ Popkiller.pl – jest to portal internetowy opisujący Polską jak i zagraniczną hip-hopową scenę muzyczną.

edycji programu *Młode Wilki*⁵⁶. Inicjatywa polegała na stworzeniu albumu wypełnionego twórczością najlepszych undergroundowych raperów. Miała na celu promocję artystów oraz zaprezentowanie ich dzieł większym wytwórniom płytowym. Każdy z występujących twórców miał jeden swój solowy utwór i zwrotkę w grupowym nagraniu. Była to wielka szansa dla Piotra, ponieważ nigdy wcześniej nie stworzył całej płyty, publikował jedynie pojedyncze utwory. Był bowiem niecierpliw i sceptycznie podchodził do wcześniejszej swojej twórczości. Skutkowało to brakiem pełnego muzycznego projektu, który można byłoby określić mianem dema⁵⁷. W rapie chciał wszystko na już i na teraz, co opisał w jednym ze swoich pierwszych wywiadów:

Nagrywam numery, które później leżą na dysku, czekające na projekt. [...] Po pół roku już mi nie pasują⁵⁸.

Kontuzja nogi wraz z miesięczną rekonwalescencją uniemożliwiła Piotrowi pracę w wykonywaniu zawodu listonosza. Mimo tak nieprzyjemnych okoliczności, jakim jest uraz kończyny, czas zdrowienia zaowocowało muzyczną współpracą. W tamtym okresie podjął decyzję o wzięciu udziału w projekcie *Młode Wilki*⁵⁹. Na rzecz tej produkcji powstały dwa nagrania, w których uczestniczył Piotr. Jednym z tych utworów była piosenka *Prosto z frontu*, w której miał swoją jedną zwrotkę. Słowa zawierały sprawozdanie z radomskich osiedli. Na swoim przykładzie pokazał sposób funkcjonowania na osiedlu⁶⁰. W autorskiej piosence *Niesprawiedliwi*, pochodzącej z tego samego albumu, przedstawia swoje zamiłowanie do historii i opisuje w niej okres II wojny światowej i PRL-u⁶¹. Twórcy inicjatywy na podstawie nagrań opisują KęKę następująco:

KęKę (,83) – radomski „stary basior”, związany z tamtejszą ziemią [...] Dysponujący jednym z najbardziej charakterystycznych i oryginalnych stylów na polskiej scenie MC, którego rap ciężko z kimkolwiek porównać. [...] Rap KęKę to coś mocno nieszablonowego, zarówno jeśli chodzi o formę i treść. Formę – bo wersy gęsto zabarwiają lokalną gwarą i terminami, których nie usłyszycie u nikogo innego⁶².

KęKę został przedstawiony jako jeden z najstarszych raperów biorący udział w programie. W opisie nagrania przedstawili krótką, unikatową charakterystykę jego stylu muzycznego. W wywiadzie na rzecz *Młodych wilków* został nazwany

⁵⁶ *Młode wilki* – inicjatywa muzyczna portalu Popkiller.pl mająca na celu promowanie najlepszych raperów z podziemia.

⁵⁷ Demo – niskonakładowy lub z pojedynczym nakładem wydany album muzyczny, rzadziej singel, film, nagrany w celach demonstracyjnych, pokazowych, promocyjnych dla zaprezentowania własnej twórczości określonego odbiorcy, którym jest najczęściej przedstawiciel wytwórni muzycznej, stacji radiowej lub stacji telewizyjnej.

⁵⁸ M. Natali, *KęKę jedenastym Młodym Wilkiem Popkillera 2012*, 0:32 min–0:44 min, <https://www.youtube.com/watch?v=fC4cU6ao8Ug> (dostęp: 26.05.2023).

⁵⁹ Pmusic, *KęKę i jego historie życiowe, live*, 12:42 min –13:12 min, <https://www.youtube.com/watch?v=M1xjRXeOApA> (dostęp: 26.05.2023).

⁶⁰ Popkiller TV, *Popkiller Młode Wilki 2012 – Prosto Z Frontu (prod. O.S.T.R.)*, 5:15 min–5:37 min, <https://www.youtube.com/watch?v=Tp7PnNf9qXU> (dostęp: 6.12.2022).

⁶¹ Zob. KęKę, *Niesprawiedliwi (Popkiller Młode Wilki 2012)*, <https://www.youtube.com/watch?v=7m3thigcMrE> (dostęp: 26.05.2023).

⁶² Tamże.

przez prowadzącego raperem oddającym charakter radomskiej ziemi⁶³. Styl, temperament i bezpośredniość w jego twórczości spowodowały przyciągnięcie uwagi kilku wytwórni muzycznych. Nie zawierały one konkretnych planów względem niego. Przez to Piotr nie traktował ich poważnie i wolał trzymać się swojej stabilnej pracy listonosza⁶⁴. W tym czasie dostał również propozycję wydania dema od wytwórni *Prosto*, lecz nie był to oczekiwany efekt dla KęKę. W swojej wypowiedzi e-mailowej sparafrazował historię o Janie Zumbachu⁶⁵, który miał dostać rolę w Hollywood, lecz musiał nauczyć się angielskiego. Nie zrobił tego, a swoim kolegom odpowiadał w dość wulgarny sposób. Podobnie przytaczając historię odpowiedział im Siara: „Nagram demo. Kontraktu nie dostanę i zostanę z tym demo jak głupi...”⁶⁶.

Dał jasno do zrozumienia wytwórni, iż wydanie takiego projektu muzycznego go nie interesuje. Ten okres był również bardzo burzliwy dla Piotra. Kończyła się mu umowa na poczcie i nie było pewne, czy dostanie następną. Dlatego też postanowił wrócić wcześniej z rekonwalescencji, zdejmując samodzielnie gips ze złamanej nogi. Udawał, że wszystko jest dobrze, liczyło się w tamtym momencie tylko utrzymanie pracy. Jego starania zakończyły się negatywnie. Nie otrzymał kolejnej umowy⁶⁷. Zawiedziony tym faktem, podzielił się nim ze swoim obserwatorami na Facebooku, zamieszczając 30 stycznia 2013 r. wpis o następującej treści: „Dziś się dowiedziałem że od piątku będę bez pracy. I się pogubiłem”⁶⁸.

Opublikowany post wywołał szybką reakcję ze strony *Prosto*. Po jednym dniu od jego opublikowania, zadzwonił do niego *Dzięku*, założyciel wytwórni *Prosto*, Sokół⁶⁹. Zaoferował mu bezpośrednio wydanie płyty, pomijając etap nagrania dema. KęKę, mając świadomość tego, że już nic innego mu nie zostało, postanowił wziąć się w garść i nagrać swój pierwszy album⁷⁰. Godzinę po podpisaniu kontraktu miał swój kolejny wywiad z Mateuszem Natali z *Popkillera*. Na początku zdał mu krótkie sprawozdanie z podpisania kontraktu z *Prosto*. Przedstawił wytwórnię jako wydawców muzyki i osoby dystrybuujące ją w postaci płyt. Umowa była między nimi mało skomplikowana. Polegała na tym, iż Siara miał nagrać album, a oni go wydadzą i zajmą się jego promocją. Właśnie na taki partnerski układ liczył raper. Pogodę w trakcie nagrania i podpisanie kontraktu interpretował jako dobry omen, zapowiadający wielkie zmiany w jego życiu, poprzez wydanie swojego pierwszego pełnego projektu⁷¹.

⁶³ M. Natali, *KęKę jedenastym Młodym Wilkiem Popkillera 2012*, 1:17 min–1:25 min.

⁶⁴ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, 1h 17:35 min–1h 17:54, dz.cyt.

⁶⁵ Jan Zumbach, ps. „Kaczor Donald”, „Johan” – podpułkownik dyplomowany pilot Wojska Polskiego, podpułkownik Królewskich Sił Powietrznych, as myśliwski Polskich Sił Powietrznych na obczyźnie, kawaler Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego *Virtuti Militari*.

⁶⁶ Tamże. 1h 16:42–1h 16:47 min.

⁶⁷ Pmusic, *KęKę i jego historie życiowe*, live, 11:40 min–12:40 min, dz.cyt.

⁶⁸ Zob. KęKę Facebook. <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=474232360738309&set=pb.100044546464572.-2207520000.&type=3> (dostęp: 26.05.2023).

⁶⁹ Sokół – właściwie Wojciech Sosnowski, znany również jako Nocny Narrator – polski raper, a także przedsiębiorca i dziennikarz radiowy. Założyciel wytwórni muzycznej *Prosto*.

⁷⁰ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, 1h 16:51–1h 17:10 min, dz.cyt.

⁷¹ M. Natali, *Wywiad z KęKę*, cz. 1 (Popkiller.pl), 0:15 min–2:43 min, <https://www.youtube.com/watch?v=-22O3khDt1U> (dostęp: 26.05.2023).

Początki współpracy między *Prosto* a KęKę nie należały do najłatwiejszych. Mimo to, iż wytwórnia знаła jego umiejętności, nie potrafiła ocenić, czy podoła nagraniu albumu. Kolejną niewiadomą było to, czy będzie w stanie pracować systematycznie, czy sprosta emocjom, które się z tym wiążą. Była szefowa *Prosto*, Anna Plaskota, obawiała się współpracy z KęKę. Było to spowodowane ówczesną renomą Piotra, która nie należała do najlepszych. Cechowała się ona luźnym, ale też nerwowym podejściem do twórczości i brakiem systematyczności. Twórca przedstawił siebie w swoich singlach jako: rapera, alkoholika, erudyte⁷². Pierwsza, jak i ostatnia cecha nie są niczym złym, jednakże środkowa może pogrążyć każdą karierę dobrze zapowiadającego się artysty. Budziło to pewien niepokój w byłej szefowej wytwórni. Na dodatek, na początku ich współpracy usłyszała od rapera wywołujące trwogę słowa⁷³: „Ja to tam nie nagram płyty. Jak nie będziecie mnie pilnować, to ja zapomnę i nie przyjdę”⁷⁴.

Napięta atmosfera, niepokój i strach przed rozpoczęciem współpracy towarzyszyły obu stronom. Mimo negatywnych przesłanek Anna wspomina ją niezwykle dobrze. Piotr przyjeżdżał prawie zawsze punktualnie na czas, rzadko kiedy zdarzało mu się spóźnić. Czas pracy wypełniał skrupulatnie, co zaowocowało wielkimi postęпами w pracy⁷⁵. Kę opisuje ten czas jako wielką, wewnętrzną wojnę psychologiczną, polegającą na pokonaniu własnych przeszkód i trudności. Nie należał do osób uwielbiających podróże, więc każda wyprawa do stolicy była dla niego męczarnią. Nadmierna punktualność wpojona przez matkę i obawy przed straceniem tej szansy powodowały, iż wyjeżdżał z Radomia z dużym wyprzedzeniem czasowym. Często były one nawet kilkugodzinne. Dlatego też szkoda było mu tracić czas i starał się, aby każda chwila był jak najlepiej wykorzystana. Dzięki motywacji i wielkiej niechęci do ciągłych wyjazdów potrafił w trakcie jednej sesji nagraniowej nagrać dwie piosenki. Świadczyło to o jego umiejętnościach, determinacji oraz ogromnych przygotowaniach do każdego podejścia. Kilku singli nie nagrał w Warszawie, ponieważ były one gotowe przed podpisaniem kontraktu z wytwórnią⁷⁶.

28 czerwca 2013 r. ukazał się pierwszy singel promujący płytę KęKę zatytułowany *Trasa (BraKaKa)*⁷⁷. Poprzez poruszoną w nim tematykę i swoisty luz, został odebrany jako kolejny, luźno puszczony utwór niezapowiadający niczego nowego. Początkowo jego odbiór nie był najwyższych lotów. Dwa miesiące przed premierą albumu były niezwykle intensywne dla Piotra. W determinacji i świadomości, że chce wypaść jak najlepiej podczas początkowej promocji płyty, postanowił zaprzestać

⁷² KęKę, *Chorch*, 1:38 min–1:41 min, <https://www.youtube.com/watch?v=7J3k1LrWmfl> (dostęp: 9.12.2022).

⁷³ Glamrap.pl, *Była szefowa Prosto bała się współpracować z KęKę*, <https://glamrap.pl/byla-szefowa-prosto-bala-sie-wspolpracowac-z-keke/> (dostęp: 26.05.2023).

⁷⁴ glamrap.pl, Instagram, *Była szefowa Prosto o współpracy z KęKę*, 0:31 min–0:37 min, https://www.instagram.com/p/CWBeH4oqc4g/?utm_source=ig_embed&utm_campaign=embed_video_watch_again. (dostęp: 26.05.2023).

⁷⁵ Tamże, 0:37 min–0:54 min.

⁷⁶ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 106–107.

⁷⁷ Zob. KęKę *Trasa (BraKaKa)*, <https://www.youtube.com/watch?v=xEEnkQ4j1lk> (dostęp: 26.05.2023).

spożywania alkoholu. Wypełniał powstałą lukę nagraniami klipów i masą wywiadów zapowiadających jego solowy album. Dopiero dwa tygodnie przed premierą jego twórczości ukazał się właściwy klip promujący, noszący nazwę *Nigdy dość*⁷⁸. Spotkał się on z dużo lepszym odbiorem niż poprzedni utwór. Raper nie mógł nadzorować premiery klipu osobiście ze względu na udzielane wywiady w stolicy, jak i brak połączenia telefonu z Internetem. Dlatego też co chwilę Anna Plaskota informowała SMS-ami Piotra o wyświetleniach i reakcji na jego twórczość. Po nim pojawił się kolejny singel, który poszedł za ciosem i został odebrany przez słuchaczy bardzo dobrze⁷⁹. Zaowocowało to premierą jego debiutanckiego albumu *Takie Rzeczy*, który ukazał się 4 listopada 2013 r. nakładem wytwórni *Prosto*⁸⁰.

Wkład i ciężka praca KęKę nie poszły na marne. Krytycy muzyczni przyjęli ten album niezwykle ciepło. Wielu z nich wskazało mocne atuty publikacji, którymi były: prostolinijność, dojrzałość emocjonalna, unikatowy styl rapowania i wartości zawarte w twórczości⁸¹. Portal muzyczny CMG.pl porównał ewenement twórczości Piotra do klasyków przedstawicieli sceny hip-hopowej. Między innymi w recenzji zostały przywołani tacy raperzy jak Eis⁸² i HST⁸³. W swojej twórczości przedstawili zupełnie inne spojrzenie na tę subkulturę i skierowali ją w kierunku wyrażenia emocji. Do podobnego fenomenu zaliczyli muzykę Siary⁸⁴. Choć najlepiej oddają to słowa zawarte w podsumowaniu recenzji:

Z pozoru normalny, zwyczajny album o kilku kwestiach [...] Jedni powiedzą, że to kwestia średniego poziomu albumów w tym roku. Cóż, mam wrażenie, że ten facet – zarazem oryginalny i zwykły, lokalny i ogólnopolski – poradziłby sobie nawet z mocniejszymi rywalami. Zresztą, o czym tu mówimy – nazwy klasycznych albumów Eisa i HST padły tu nieprzypadkowo⁸⁵.

Debiut Kę na polskiej scenie muzycznej zmienił diametralnie jego życie. Pojawiło się wiele nowych obowiązków, więcej wywiadów, bukowanie pierwszych koncertów przez agencję *Bashesh*⁸⁶. W tamtym okresie zaczął również budować swoją relację z Martą Nizik. Obecnie jest ona żoną Piotra i właścicielką agencji *Bashesh*. Na dodatek zmagął się również ze swoim nałogiem alkoholowym. Nowe otoczenie oraz realia nie przerażały go. Piotr był zadowolony z przebiegu sprawy. Pomimo trudności z determinacją, dążył do celu. Koncerty, prowadzenie typowego życia rapera,

⁷⁸ Zob. KęKę *Nigdy dość*, <https://www.youtube.com/watch?v=GyJrjh8vIFw> (dostęp: 26.05.2023).

⁷⁹ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 107.

⁸⁰ glamrap.pl, *KęKę „Takie Rzeczy” – Premiera i odsłuch*, <https://glamrap.pl/keke-takie-rzeczy-premiera-i-odsluch/> (dostęp: 26.05.2023).

⁸¹ glamrap.pl, *„Takie rzeczy” – recenzja*, <https://glamrap.pl/keke-takie-rzeczy-recenzja/> (dostęp: 26.05.2023).

⁸² Eis właściwie to Jacek Nalewajko, polski raper. Znany z występów w grupie muzycznej Elemer. Od 2019 r. członek zarządu i główny udziałowiec Donald Media sp. z o.o., wydawcy serwisu donald.pl

⁸³ HST właściwie to Dawid Kaczorek, polski raper. W 2002 r. wydał płytę *Masy ludu. Na językach*, która została odebrana bardzo dobrze wśród słuchaczy i wyróżniała się swoim stylem.

⁸⁴ M. Kancerek, CGM.pl, *KęKę – „Takie rzeczy”* <https://www.cgm.pl/recenzje/keke-takie-rzeczy/>, <https://www.cgm.pl/recenzje/keke-takie-rzeczy/> (dostęp: 26.05.2023).

⁸⁵ Tamże.

⁸⁶ Bashesh – jest to agencja muzyczno-eventowa. Jej założycielem jest Marta Nizik.

wpłynęły na podjęcie decyzji o powiązaniu przyszłości z muzyką⁸⁷. Wtedy towarzyszyła mu głównie jedna myśl: „Masz niesamowitą okazję, weź tego nie...!”⁸⁸.

Miesiąc po premierze postanowił oddzielić swoją twórczość undergroundową od obecnej i stworzył na platformie YouTube playlistę o nazwie *Nielegale*. Zawierała ona większość nagrań KęKę przed tzw. legalnym debiutem muzycznym. Nie było na niej wszystkich utworów, lecz te, z których autor był dumny. Niejednokrotnie rapował je na koncertach⁸⁹. Piotr, mimo determinacji, ponownie uległ nałogowi alkoholowemu podczas wigilii *Prosto*⁹⁰. Głód alkoholowy i reakcje jego organizmu na jego brak, uświadomiły Kę skalę tego problemu. Popadając w nałóg alkoholowy coraz częściej tracił kontrolę nad swoim postępowaniem. W lipcu 2014 r. postanowił skorzystać z farmakoterapii zwanej *wszywką alkoholową*. Jest to jedynie środek pomocniczy w leczeniu uzależnienia alkoholowego. Ma za zadanie odstraszać uzależnionego od zażywania napojów wysokokowych. Lek w połączeniu z nimi szybko będą powodować negatywne skutki znane z upojenia alkoholowego, często określanego kolokwialnie *kacem*. Był to jego pierwszy krok do uwolnienia się od nałogu. Następnym była terapia⁹¹. Sam podsumował ten etap w jednej zwrotce na rzecz akcji *#Hot16Challenge*:

Swoje gadam, rap uratował życie
Nie slogan na gimnazja
Tylko w końcu mam na wszywkę⁹²

Następne 12 miesięcy wywróciło życie Piotra do góry nogami i obudziło w nim wiele emocji. Dodatkowo sukces jego pierwszego albumu, który osiągnął statut złotej płyty, stworzył motywację do dalszych produkcji⁹³. Raper sam postanowił zająć się częścią techniczną i muzyczną kolejnego albumu, wykładając na to swoje zaoszczędzone pieniądze. Jak sam twierdził, zrobił to, aby mieć lepszą kartę przetargową w wytwórni, jeśli chodzi o wydanie nowego projektu. Niejednokrotnie pojawiały się myśli, aby wydać go już samodzielnie, lecz nie miał wystarczającego doświadczenia, aby to zrobić. W efekcie tych działań 20 marca 2015 r. ukazała się kolejna płyta nosząca nazwę *Nowe rzeczy*. Przedstawiała problemy związane z wychodzeniem z nałogu i na nowo uczenia się życia ze słabością⁹⁴. Jak sam raper stwierdził, jest to jeden z największych przeskoków brzmieniowych i technicznych,

⁸⁷ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 107–108.

⁸⁸ Tamże, 107.

⁸⁹ Zob. KęKę, *Nielegale*. <https://www.youtube.com/watch?v=qRN3DgAUD-E&list=PLVnkCf9pkCWV-9L05suEHrHrf3fh95C2w> (dostęp: 26.05.2023).

⁹⁰ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 107.

⁹¹ Rap Po Godzinach, #9 KęKę, 13:12 min–13:36 min, <https://www.youtube.com/watch?v=erBtmGF989o> (dostęp: 26.05.2023).

⁹² KęKę *#Hot16Challenge*, 0:42 min–0:47 min, https://www.youtube.com/watch?v=xI_36tkwxMg (dostęp: 26.05.2023).

⁹³ Ł. „Fatowy” *Kazek*, Glamrap.pl, KęKę – „*Nowe Rzeczy*” – *Data premiery, okładka, tracklista*, <https://glamrap.pl/keke-nowe-rzeczy-data-premiery-okladka-tracklista/> (dostęp: 26.05.2023).

⁹⁴ M. Natali, Popkiler.pl, KęKę „*Nowe Rzeczy*” – *premiery, odsłuch całości*, <https://www.popkiler.pl/2015-03-20%2Ckeke-nowe-rzeczy-premiery-odsluch-calosci> (dostęp: 26.05.2023).

jeśli chodzi o jego twórczość⁹⁵. Portale muzyczne po raz kolejny przyjęły produkcję Piotra niezwykle ciepło. Zauważyły zmiany kompozycyjne i życiowe w jego pracy. Rezultat było już widać po porównaniu sprzedaży dwóch albumów. *Takie Rzeczy* potrzebowały prawie dwóch lat, aby osiągnąć status złotej płyty, a *Nowe rzeczy* były sukcesem już w momencie swojej premiery. Album wywołał bardzo dobre wrażenie nie tylko u słuchaczy, ale też u krytyków muzycznych. Czołowe portale z muzyką rap, hip-hop oceniały go jednogłośnie na 6 w skali ocen szkolnych⁹⁶. Najlepiej jego sukces i progres dźwiękowy odzwierciedlają słowa w recenzji Glamrap.pl:

Wchodzimy w tą samą fazę, w którą wchodził rock w końcu lat 60, [...] a KęKę jest naszym Mick Jaggerem. Najpiękniejszy w swojej brzydocie. Do ‘Takich Rzeczy’ Piotrek wydawał mi się taką maskotką sceny, pupilkim do miziania. [...] Nowe Rzeczy’, a przede wszystkim zamieszanie i sukces komercyjny, jakie ten album wywołał, pokazują mi, że potulny pluszowy misio właśnie ożył i stał się niedźwiedziem⁹⁷.

Jak sam Piotr określił w piosence *Zmysły*, promującej jego album *Nowe rzeczy*, złoto za debiut umieściło go w pierwszej lidze polskich raperów⁹⁸. Wcześniej zaś znajdował się w tzw. trzeciej lidze⁹⁹, czyli początkujących, mało rozpoznawanych i atrakcyjnych twórców. Te odniesienia przedstawiają nam rozwój jego kariery, motywację do działania. Z każdą kolejną chwilą spędzoną w studiu, na scenie, wzrastała jego kariera, pewność siebie, był bliżej odnalezienia swojej drogi zawodowej. Jak stwierdził, kolejne koncerty były coraz lepiej przyjmowane i jego popularność rosła. Potwierdzają to również relacje ze spotkania premierowego z fanami. Zauważyć należy tłumy słuchaczy, którzy chcieli spędzić choć chwilę ze swoim ulubionym artystą¹⁰⁰. Każda płyta była rozwojem jego osobistej organizacji, umiejętności i ambicji. Uczyła go modeli techniczno-muzycznych, twórczych, finansowych i sposobu funkcjonowania takiej działalności¹⁰¹.

Mimo bardzo dobrej relacji i współpracy z *Prosto*, Piotr zapragnął niezależności¹⁰². Tym samym wraz z jego pierwszym opublikowanym utworem promocyjnym albumu *Trzecie rzeczy*, powstała nowa wytwórnia muzyczna nosząca nazwę *Takie Rzeczy Label*. Zauważamy w nazwie swoiste nawiązanie do pierwszego albumu, gdzie już w jednym z utworów przedstawiał relację z synem i marzenia, o których rapował tak:

⁹⁵ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 108–109.

⁹⁶ Zob. M. Sulima, Popkiller.pl, *KęKę „Nowe Rzeczy” – recenzja*, <https://www.popkiller.pl/2015-03-20%2Ckeke-nowe-rzeczy-recenzja> (dostęp: 26.05.2023).

⁹⁷ Red. Glamrap.pl, *RECENZJA: KęKę – „Nowe Rzeczy”*, <https://glamrap.pl/recenzja-keke-nowe-rzeczy/> (dostęp: 26.05.2023).

⁹⁸ KęKę *Zmysły*, 0:22 min–0:29 min, <https://www.youtube.com/watch?v=eg1WUU74AUg> (dostęp: 26.05.2023).

⁹⁹ A. Rawicz, CGM.PL, *Najgorsze pytania KęKę* 1:14 min – 1:18 min, https://www.youtube.com/watch?v=N7CX_bPEqUM (dostęp: 4.01.2023).

¹⁰⁰ Zob. KęKę, *Nowe Rzeczy – Relacja ze spotkania premierowego w Radomiu*, <https://www.youtube.com/watch?v=ESJngdu3Ysk> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁰¹ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 109.

¹⁰² Tamże, 109.

Za robotę chyba muszę się brać
 Matka syna mi nawija, że mój Tunia dzisiaj robić chce rap
 Uczę go – miej swój styl, nie martw się kompleksem
 Nic nie prosz, swoje rób, Sokół się odezwie
 Jeszcze synek będzie w moim Prosto
 Chyba, że się płyta przyjmie i zarobię, i założę se swoją
 Nazwę ją, jakoś chyba k... Radom Records
 Wezmę wszystkich moich ziomów, którzy byli ze mną
 Taki mam k... biznes plan¹⁰³

Powyższy przytoczony fragment przedstawia nam wprost zamiary Piotra i wzrost jego ambicji od momentu, kiedy jego kariera muzyczna zaczęła nabierać większego rozpędu. Owocem tego, po dwóch udanych produkcjach muzycznych, stała się własna wytwórnia płytowa i ubraniowa promująca jego postawy, wartości życiowe, działająca w ciągłej korelacji zespołowej z agencją koncertową *Bashesh*. Efektem wszystkich towarzyszących temu działań i emocji było powstanie trzeciego albumu zamykającego trylogię *Trzecie rzeczy*, wydana nakładem dwóch wytwórni płytowych *Takie Rzeczy Label* i *Prosto Label*. Ukazała się 16 września 2016 r.

Krytycy muzyczni w swoich recenzjach nie rozpływali się nad tą płytą. Sceptycznie podeszli do doboru producentów muzycznych, którzy wystąpili na tym albumie. Zarzucali im, w niektórych momentach, brak dociągnięć brzmieniowych lub warsztatu. Prawdziwym ewenementem i silnym punktem, zresztą jak w każdej produkcji Piotra, stały się emocje zawarte w utworach i wyraźne zmiany życiowe. Recenzenci określają ten album jako historię wyjścia na prostą i walki z demonami przeszłości. Interpretują album zamykający trylogię jako zakończenie pewnej opowieści oraz początek kolejnej przygody. Mimo tak skrajnych uczuć dostarczonych w produkcie, oceniali go bardzo dobrze¹⁰⁴. Raper w wywiadzie podsumował i przedstawił ten okres znakomicie. Nie ze względu na sukces komercyjny, lecz rozkwit jego otoczenia i założenia własnej spółki muzycznej. Przedstawiony triumf mierzony jest w dość nietypowej skali, której czynnikami są: intensywność pracy, rozwój samego siebie, świadomość wielu czynników. W tym okresie założył również rodzinę i urodził się jego drugi syn Jan. Do tego wszystkiego doszły dodatkowe obowiązki domowe wraz z przeprowadzką. Mimo że ten okres życia był niezwykle intensywny, artysta wspomina go z wielkim sentymentem. Miał poczucie, że zrobił wszystko najlepiej jak potrafił, ponieważ dokonał tego samodzielnie.¹⁰⁵ Te wydarzenia dał mu ogromną lekcję życia.

Piotr Dominik Siara, w szerszym gronie znany jako KęKę, aktualnie jest jednym z najbardziej charyzmatycznych i rozpoznawalnych raperów na polskiej scenie muzycznej. Jest również właścicielem i założycielem wytwórni muzycznej *Takie Rzeczy Label*. W ciągu swojej undergroundowej kariery nagrał 72 single¹⁰⁶. W trakcie

¹⁰³ KęKę *Znakomicie*, 2:14 min–2:37 min, <https://www.youtube.com/watch?v=eXYfJtFYKdc> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁰⁴ Red. Glamrap.pl, *KęKę – „Trzecie rzeczy”*, <https://glamrap.pl/keke-trzecie-rzeczy-recenzja/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁰⁵ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 109.

¹⁰⁶ Zob. Playlistę KęKę *Wszystkie Nielegale*, https://www.youtube.com/watch?v=qRN3DgAUD-E&list=PLNgm4cZEqIB9YTD1U3_SSbjh665w-hdsh (dostęp: 26.05.2023).

10-letniej legalnej kariery wydał 6 solowych albumów i 1 ep-kę¹⁰⁷, będącą kooperacją z raperem Hase¹⁰⁸. W ostatnim roku łączna sprzedaż wszystkich płyt KęKę przekroczyła łączną liczbę 500 tys. sprzedanych egzemplarzy¹⁰⁹. Raper w poście informującym o sukcesie sprzedaży podsumował swoją 10-letnią twórczość i zmian życiowych następująco:

Jakiś czas temu łączna sprzedaż moich 6 albumów przekroczyła 500 000 szt. Dziękuję Wam wszystkim za ten wynik! Współpracownikom i Słuchaczom. Przemiana od bezrobotnego 30 latka w szponach nałogu, do jednej z bardziej udanych karier ostatnich lat, nie byłaby możliwa bez Was¹¹⁰.

Powyżej przytoczony post odzwierciedla nam dokonania muzyczne Siary. Osiągnięcie sukcesu w postaci sprzedaży pół miliona egzemplarzy płyt jest niezwykle dorobkiem. Mało który artysta tej subkultury może pochwalić się podobnym wynikiem. Odzwierciedla on również zmiany postaw życiowych Piotra wraz z przekształceniem jego hierarchii wartości. W przeszłości dominował alkohol, imprezy, rap, a w obecnej chwili rodzina, trzeźwość, muzyka. Autor stwierdza wprost, że wszystkie metamorfozy, które zaszły w jego życiu, dokonały się poprzez rozwój jego kariery i muzyki. Dziękuję fanom za sprzedaż i ciągłą obecność w swoim życiu. Możemy wnioskować, że dzięki jego wiernemu audytorium doszło do tak wielkiego sukcesu sprzedażowego. W obecnej chwili zawiesił swoją twórczość muzyczną. Przestał komponować nagrania na własne płyty i koncertować. Wciąż występuje gościnnie w utworach innych raperów i prężnie komunikuje się ze swoim słuchaczami poprzez media społecznościowe.

3. STRUKTURY KOMUNIKACYJNE PIOTRA SIARY

Media odgrywają niezwykle istotną rolę w życiu społecznym. Nie bez powodu zostały określone czwartą władzą. Potrafią oddziaływać na społeczeństwo jak i na poszczególne jego jednostki. Realizując swoje cele, mogą tworzyć opinię publiczną i przez nią kontrolować władzę¹¹¹. Obecnie zauważamy, iż media społecznościowe poprzez swoją powszedniość zaczynają przejmować te cechy. Możemy stwierdzić, iż bazują na kilku podstawowych filarach, którymi są: informacja, tworzenie opinii publicznej, integracja, rekreacja i kulturotwórstwo. Tym samym wskazane

¹⁰⁷ Ep-ka – EP jest skrótem od angielskiego Extended Play. Symbolem EP oznacza się płyty muzyczne (CD albo winylowe), które są zbyt długie by nazwać je singlem (jeden lub dwa utwory, 5–15 minut), ale zbyt krótkie, by zakwalifikować je jako pełnoprawny album długogrający.

¹⁰⁸ Hase – raper z Radomia nagrywający od 2008 r. W 2017 r. stał się przedstawicielem wytwórni Takie Rzeczy Label. Na chwilę obecną wydał w nim 2 albumy: Basement Disco, Nagrania Transowe.

¹⁰⁹ I. Wiśniewski, Rytm.pl, *KęKę chwali się liczbą sprzedanych płyt. Po albumy rapera sięgnęły setki tysięcy Polaków*, <https://rytm.pl/keke-chwali-sie-liczba-sprzedanych-plyt-po-albumy-siegnely-setki-tysiecy-polakow/> (dostęp: 5.01.2023).

¹¹⁰ Zob. Instagram, Kekeoficjalnie, https://www.instagram.com/p/Ch7E56MrvZW/?utm_source=ig_embed&ig_rid=f07c0ad8-83f9-48db-9cc7-f5ba681d6dbd (dostęp: 5.01.2023).

¹¹¹ M. Nieć, *Edytorial. Czwarta władza – aspekty teoretyczne i praktyczne*, *Horyzonty Polityki* 2023, 14 (46), 5–11.

cechy czynią je swoistą częścią mass mediów. *Słownik języka polskiego* definiuje nam ich znaczenie dość prozaicznie: „mass media są to środki masowego przekazu: prasa, radio, telewizja, Internet”¹¹².

Jako jedną z gałęzi Internetu możemy wyróżnić *social media*. Zauważamy w nich podział na poszczególne kanały komunikacyjne. Każdy charakteryzuje się szczególnym indywidualizmem oraz rodzajem porozumiewania się z odbiorcą. Mimo dużych różnic, komunikacja społeczna jest w nich kluczowym elementem. Spośród najpopularniejszych platform społecznościowych możemy wyróżnić, takie strony jak: YouTube, Facebook i Instagram. Z globalnych badań zamieszczonych na portalu DatReportal.com¹¹³ z 2022 r. wynika, iż wskazane serwisy znajdują się w top 5 najbardziej pochłaniających uwagę widza platform. Pierwsze miejsce zajął serwis YouTube, na którym przeciętnie użytkownik spędzał miesięcznie około 23,7 godziny. Drugie miejsce zajął serwis społecznościowy Facebook z wynikiem 19,6 godziny. Na czwartym miejscu ulokowana jest platforma Instagram, na której użytkownicy spędzają łącznie około 11,2 godziny miesięcznie¹¹⁴.

Serwis społecznościowy YouTube należy do jednej z najpopularniejszych platform, która bazuje na nagraniach wideo. Możemy znaleźć na niej wszelakiego rodzaju materiały audio video, poczynając od programów informacyjnych, a kończąc na materiałach kulturowych i rozrywkowych. Mateusz Grzesiak, w swoich badaniach opublikowanych w czasopiśmie *Marketing i Zarządzanie*, definiuje nomenklaturę tej strony następująco:

Serwis YouTube jest jednym z najważniejszych filarów współczesnej kultury i metakultury. Wśród licznych funkcji odgrywa m.in. rolę narzędzia edukacyjnego, źródła informacji oraz promocji¹¹⁵.

Przytoczony fragment przedstawia nam ogólne idee serwisu społecznościowego, wyszczególniając jego trzy podstawowe funkcje: edukację, informację i promocję. Musimy uwzględnić również, iż jest to jedna z największych i najbardziej popularnych quasi-wyszukiwarek w Internecie. Zawiera często przedstawienie teoretycznej oraz praktycznej strony danego problemu, sytuacji poprzez wizualizację i dźwięk¹¹⁶. Liana Li Evans¹¹⁷ w swoich pracach prezentuje ją następująco:

¹¹² Zob. *Słownik języka polskiego*, sjp.pwn.pl., <https://sjp.pwn.pl/sjp/mass-media;2567152.html> (dostęp: 26.05.2023).

¹¹³ Dat Reportal – serwis internetowy oferując globalne raporty, które przedstawiają działania społeczeństwa w sferze wirtualnej.

¹¹⁴ S. KEMP, DatReportal.com, *Digital 2022: Global Overview Report*, <https://datareportal.com/reports/digital-2022-global-overview-report> (dostęp: 26.05.2023).

¹¹⁵ M. Grzesiak, *Wykorzystanie serwisu YouTube w kształtowaniu marki osobistej – wyniki badań*, *Marketing i Zarządzanie* 2017, nr 1, 47, 335.

¹¹⁶ Uwzględniam to w swoich wcześniejszych badaniach naukowych: por. P. Podleś, *Wizerunek rapera Adama Ostrowskiego na platformie YouTube*, *Łódzkie Studia Teologiczne* 2022, 31 (3), 29–55.

¹¹⁷ Liana Li Evans – blogerka, posiada wyższe wykształcenie w zakresie PR oraz informatyki, a od 1999 r. zajmuje się marketingiem w wyszukiwarkach internetowych. Prowadzi blog „Search Marketing Gurus” i jest dyrektorem ds. mediów społecznościowych w Serengeti Communications, waszyngtońskiej firmie świadczącej usługi konsultingowe w zakresie marketingu on line. Twórczyni książek z zakresu marketingu w social mediach, <https://helion.pl/autorzy/liana-evans> (dostęp: 26.05.2023).

YouTube nie jest wyszukiwarką internetową, mimo to jest to druga najpopularniejsza strona wykorzystywana w celu wyszukiwania treści w Internecie. Od wiosny 2009 r. serwis ten konsekwentnie wyprzedza wyszukiwarki Bing i Yahoo! pod względem liczby zapytań¹¹⁸.

Powyższe słowa odzwierciedlają nam rozwój popularności platformy YouTube wraz z jej wykorzystaniem. Przez swoją szeroką gamę zastosowań oraz możliwości poruszania różnych tematów przez twórców, jest odbierana jako jedna z najpopularniejszych wyszukiwarek. Możemy stwierdzić, iż staje się źródłem wiedzy i rozwoju społecznego. Oddziałuje na wzrok, jak i słuch odbiorcy, często podaje mu wręcz wprost na tacy rozwiązanie swojego problemu¹¹⁹. Na przestrzeni lat funkcjonowania tej platformy widzimy, że wzrasta popularność produkcji nagrań odnoszących się do gier. W 2019 r. stanowiły one największą jej część i najwięcej ich powstawało. Mimo tak dużych zastosowań platformy, wraz z jej wszechstronnymi możliwościami, zauważamy, iż najchętniej wyświetlanymi i oglądanymi przez użytkowników materiałami są produkcje muzyczne. Choć nie są to jedyne rodzaje nagrań, które tam występują. Spośród nich możemy wyróżnić takie kategorie jak: Gaming¹²⁰, ludzie i blogi, rozrywka, muzyka i tzw. inne¹²¹.

Nagrania wideo odnoszące się do Gamingu stanowią jedną z najliczniejszych, najdłuższych i najczęściej oglądanych materiałów przez widzów. Mimo takich notowań, średnia wyświetleń wynosi około 3,6 tys. W przypadku muzyki widzimy wzrost popularności wyświetleń, które średnio osiągają około 20 tys. odtworzeń na utwór. Musimy zwrócić uwagę również, iż użytkownik spędza na oglądaniu tych nagrań około 3 min. Może być to spowodowane średnią długością materiału muzycznego. Z powyższych danych wynika jednoznacznie, że publikowane nagrania muzyczne są najpopularniejszymi i najczęściej oglądanymi materiałami w tym serwisie.

Jak stwierdziliśmy wcześniej, na podstawie słów Pana Grzesiaka, YouTube odgrywa również funkcję kulturową i promocyjną¹²². Wspiera kształtowanie wizerunku i poglądów danej marki, postaci publicznej. Platforma, jak i zamieszczone na niej nagrania, stają się audiowizualną wizytówką twórcy, umożliwiającą jego rozpoznanie. W podobny sposób funkcjonują na niej raperzy, którzy zamieszczają tam swoje produkcje muzyczne. Często założenie kanału na tej platformie jest jednym z pierwszych kroków, które umożliwiają im rozpoczęcie muzycznej kariery¹²³.

Powyższe stwierdzenie znajduje również odzwierciedlenie w początkach przedsięwzięć Piotra Siary. Jego systematyczność, sposób pracy i promocja utworów była nietypowa jak na przedstawicieli tego gatunku. Większość raperów przed publikacją pełnego projektu, płyty znika z mediów społecznościowych i tworzy tzw.

¹¹⁸ Liliana Evans, *Social Media Marketing. Odkryj potencjał Facebooka, Twittera i innych portali społecznościowych*, tłum. B. Sałbut, Gliwice: Helion, 272. Cyt. za: M. Lewandowska, *YouTube jako narzędzie kreowania wizerunku na przykładzie wideobloga Kammel Czanel*, w: *Media – Kultura – Komunikacja Społeczna* 4, 2018, 14, 36.

¹¹⁹ P. Podleś, dz.cyt., 40–41.

¹²⁰ Gaming – nagrania zawierające poradniki do gier, relacje z gier, recenzje gier.

¹²¹ M. Budzeń, *Tabletowo.pl, Prawie 90% filmów na YouTube nie przekracza liczby 1000 wyświetleń*, <https://www.tabletowo.pl/youtube-statystyki-liczba-wyswietlen/> (dostęp: 26.05.2023).

¹²² M. Grzesiak, art.cyt.

¹²³ P. Podleś, dz.cyt., 41.

ciszę, aby później swoimi publikacjami zapowiadającymi nowy album wywołać burzę. KęKę, jak sam przyznał w wywiadzie z dziennikarzem *Popkiller TV*, Mateuszem Natali, systematycznie publikował swoje nagrania, zwiędzając nimi głód i oczekiwanie słuchaczy na nową produkcję¹²⁴. Jak określił to Natali:

Twoje działania, które są antypromocyjne, patrząc na promocję. Nie czekasz, nie patrzysz na promocję singli, nie zapowiadasz tydzień kawałka, tylko nagrywasz go i puszczasz. [...] ¹²⁵ Kiedy podskoczyło zainteresowanie, to podciągnąłeś je i podciągałeś coraz wyżej kolejnymi numerami. (Dziennikarz kieruje stopniowo rękę w górę.)¹²⁶.

Publikacje pierwszych nagrań Siary nie zawierały jakichkolwiek planów, pomysłów promocyjnych, marketingowych. Głównym celem było pokazanie ich świata. W tym samym wywiadzie przyznał, że nigdy nie wiedział, jak robić coś takiego. Dlatego też jego pierwsze ruchy promocyjne opierały się głównie na udostępnianiu swoich materiałów szerszemu gronu słuchaczy. Jak sam stwierdził, znał się wtedy tylko na tworzeniu muzyki¹²⁷.

Zacznijmy od nagrań udostępnianych w trakcie tzw. nielegalnej kariery muzycznej. Początkowo były to materiały umieszczane na kanałach producentów. Dobrym tego przykładem jest piosenka *Maluch maluch*, która została wydana 10 kwietnia 2012 r. na kanale *Tytuzmuzik*¹²⁸. Zauważamy, że nazwa utworu zawierała w pierwszej kolejności pseudonim rapera, jej tytuł, a następnie alias producenta. Obecnie jest to typowy zapis nazwy utworu. Opisy były krótkie i zawierały tylko informację o twórcy tekstu – osobie rapującej i kreatorze podkładu muzycznego wraz linkiem do jego mediów społecznościowych¹²⁹.

Podobną strukturę publikacji zauważamy również w singlu *Chorch*, opublikowanym miesiąc później na koncie *2stykot*¹³⁰. Opis został w nim minimalnie poszerzony. Powstały rubryki, zawierające nazwę realizatora dźwiękowego i miksującego cały utwór. Dodano również link do mediów społecznościowych rapera i link do pobrania utworu¹³¹. Wszystkie z przytoczonych miejsc publikacji materiałów na obecną chwilę zwierają pomiędzy 42¹³² a 55 tys. subskrybentów¹³³. Pierwsze z przytoczonych nagrań

¹²⁴ M. Natali, *Popkiller TV*, *Wywiad z KęKę* cz. 1, 1:20 min–1:46 min, <https://www.youtube.com/watch?v=-22O3khDt1U>, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

¹²⁵ Tamże, 1:20 min–1:35 min (dostęp: 26.05.2023).

¹²⁶ Tamże, 1:40 min–1:46 min (dostęp: 26.05.2023).

¹²⁷ Tamże, 2:00 min–2:15 min, 2:42 min–2:52 min (dostęp: 26.05.2023).

¹²⁸ *Tytuzmuzik* – jest to kanał na platformie YouTube zawierający produkcje muzyczne producenta Tytuza.

¹²⁹ Zob. KęKę *Maluch maluch*, <https://www.youtube.com/watch?v=lyNC8IGQOIO> (dostęp: 26.05.2023).

¹³⁰ *2stykot* – znany również pod pseudonimem *2sty*. Jest to Polski raper, producent muzyczny.

¹³¹ Zob. KęKę *Chorch* (prod. *Trepson*), <https://www.youtube.com/watch?v=TiletM1U1x4> (dostęp: 26.05.2023).

¹³² Zob. *Tytuzmuzik*, około 42 tys. subskrybentów, <https://www.youtube.com/@Tytuzmuzik> (dostęp: 26.05.2023).

¹³³ Zob. *2stykot*, około 55 tys. subskrybentów, <https://www.youtube.com/@2stykot> (dostęp: 26.05.2023).

osiągnęło 57 tys. wyświetleń¹³⁴, drugie już powyżej 1 mln wyświetleń¹³⁵. Każdy z utworów zawierał prawie ten sam schemat działania. Występującą w nich animacją było jedno ze zdjęć rapera. System takiego działania zauważamy w większości jego materiałów z okresu przed debiutem. Różnica w wyświetleniach materiału może być spowodowana zawartością tekstu, który bardziej dotyka odbiorcę i umożliwia mu utożsamienie się z nim. Ponadto obserwujemy większą melodyjność podkładu muzycznego i dokładniej dopracowaną funkcję brzmieniową. Powoduje to, iż utwór brzmi lepiej i tym samym korzystniej wypada dla odbiorcy.

Sytuacja ta zmieniła się diametralnie w momencie, kiedy KęKę podpisał kontrakt z wytwórną muzyczną *Prosto*, która zajęła się funkcją promocyjną jego pierwszego albumu¹³⁶, dając tym samym przykład jak powinien wyglądać rozwój jego kariery na tej platformie. Od chwili rozpoczęcia współpracy zauważamy zmianę w jego sposobie komunikacji.

Wydawcą jego twórczości na tym medium stała się strona *Prosto TV*¹³⁷. Konto zawierało o wiele większą liczbę użytkowników obserwujących, co umożliwiło twórcy trafienie do większego grona audytorium. W obecnej chwili kanał posiada powyżej 2 mln subskrybentów¹³⁸. Stał się on jedynym dystrybutorem, na którym można było znaleźć całą tzw. legalną twórczość artysty. Za tym również przyszła zmiana systematyczność publikowanych nagrań. Zauważamy, iż była przemysłowa i w przewadze uderzająca prosto w sedno.

Analizując etap publikacji pierwszej płyty KęKę *Takie Rzeczy* i jego system umieszczania pierwszych nagrań na YouTube z ramienia *Prosto TV*, możemy podzielić na pięć części wydawniczych. Trzy części promujące przez publikację pojedynczych singli przed premierą albumu. Kolejnym z etapów było udostępnienie całego projektu. Członem końcowym było po dwóch miesiącach dodanie klimu do wcześniej zamieszczonego utworu.

Pierwszą piosenką promocyjną stała się *Trasa (BraKaKa)*. Ujrzała ona światło dzienne 26 czerwca 2013 r. W porównaniu z początkowo zamieszczanymi nagraniami zauważamy przemianę opisu pod utworami. W tekstowej charakterystyce publikacji widoczne są zmiany i poszerzenie spisu informacji. Możemy wyróżnić z nich elementy, takie jak: pseudonim artysty, tytuł, nazwa albumu, alias producenta, twórcę tekstu, wydawnictwo, dane fotografa lub kreatora nagrania, linki do mediów społecznościowych i zamówienia albumu¹³⁹.

Kolejne dwa utwory ukazały się na kilka dni przed premierą całego albumu. Zostały opublikowane 22 października 2013 r. oraz 1 listopada 2013 r. Oba z nich zawierały nagrania audiowizualne odzwierciedlające uczucia i emocje autora. Nadały im odpowiednią otoczkę i przyciągały uwagę widza. Najlepiej odzwierciedla nam

¹³⁴ Tamże, zob. KęKę *Maluch maluch* (prod. Tytuz), dz.cyt.

¹³⁵ Tamże, zob. KęKę *Chorch*, dz.cyt.

¹³⁶ M. Natali, Popkiller TV, *Wywiad z KęKę*, cz. 1, 2:27 min–2:53 min (dostęp: 26.05.2023).

¹³⁷ *Prosto TV* – kanał na platformie YouTube umieszczający twórczość artystów współpracujących kiedykolwiek z *Prosto Label*.

¹³⁸ Zob. *Prosto TV*, <https://www.youtube.com/@prosto> (dostęp: 26.05.2023).

¹³⁹ Zob. KęKę *Trasa (BraKaKa)*, <https://www.youtube.com/watch?v=xEEnkQ4j1lk>, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

to liczba wyświetleń znajdujących się pod nimi. Piosenka *Nigdy dość* w obecnej chwili ma powyżej 6 milionów wyświetleń¹⁴⁰, nagranie *Jeden kraj*, które ukazało się chwilę przed premierą płyty, osiągnęło już powyżej 12 mln wyświetleń¹⁴¹.

Przedstawione powyżej działania wpisują się we wcześniejsze schematy promocyjne raperów, przedstawione przez Mateusza Nataliego. Chwila wyciszenia produkcyjnego i spowodowanie wśród fanów głodu nowej twórczości artysty¹⁴². Jak obserwujemy po liczbie wyświetleń, te zastosowania przyniosły należyty skutek. Zwiększyły tym samym dość szybko zainteresowanie twórcą. Jednym z ostatnich elementów było udostępnienie całego materiału w postaci playlisty na platformie YouTube. Następnie, aby utrzymać stałą tendencję wzrostową popularności KęKę, 9 stycznia 2014 r. został opublikowany klip do piosenki *Zostaje*. Osiągnął powyżej 6 mln wyświetleń. Pobudził ponowne zainteresowanie odbiorców, utrzymując ich ciekawość¹⁴³. Przedstawiony system i schemat funkcjonuje również w obecnych kampaniach KęKę, choć minimalnie różni się szczegółami od tej pierwotnej formy przedstawionej powyżej.

Podczas okresu reklamowego następnego albumu widzimy dodanie nowych cykli nagrań noszących nazwy: *Dzień z pracy*, *Dzień z Życia*. Są to mini blogi przedstawiające od kuchni proces twórczy nowej płyty i życia rapera. Jest to odzwierciedlenie codzienności autora i stworzenie swoistej relacji z widzami. Obserwujemy również zademonstrowanie smaczków twórczych zapowiadających nowe produkcje i zwiększające głód odbiorcy na nową muzykę. Odzwierciedla to nam nagranie *Dzień pracy – „Nowe Rzeczy” PREMIERA 20.03.2015*. Tytuł już w swojej nazwie zawiera informację o wydarzeniu i mówi, czego będzie dotyczyło dane wideo. Sposób nagrania opisu występuje taki sam, jak w przypadku singli¹⁴⁴.

Zaobserwowane działania na przykładzie funkcjonowania KęKę na platformie YouTube, przedstawiają nam metody i techniki marketingowe, reklamowe, komunikacyjne, które są na niej wykorzystywane. Widzimy dość szeroką gamę zastosowań tego serwisu. Jest ona uzależniona od zamiarów, celów twórcy i tego, co chce zaprezentować danym rodzajem nagrania. Bazuje ona na emocjach i zbudowaniu więzi między nadawcą a odbiorcą. Jedyne, co może ograniczać nas, to tylko brak naszej kreatywności.

Strona internetowa Facebook jest jedną z największych i najbardziej aktywnych platform. Działa na zasadzie osobistego bloga, pamiętnika, w którym użytkownik może dzielić się swoimi sukcesami, obserwacjami w postaci: wpisu, zdjęcia, krótkich nagrań, relacji z wydarzeń. Serwis umożliwia również czatowanie z innymi obecnymi tam osobami¹⁴⁵. Podstawowym założeniem twórcy tego medium, Marka Zuckerberga,

¹⁴⁰ Zob. KęKę *Nigdy dość*, <https://www.youtube.com/watch?v=GyJrjh8vIFw>, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴¹ Zob. KęKę, *Jeden Kraj*, <https://www.youtube.com/watch?v=NqbkvFjLxB4>, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴² M. Natali, Popkiller TV, *Wywiad z KęKę*, cz. 1, 1:20 min–1:46 min, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴³ Zob. KęKę *Zostaje*, <https://www.youtube.com/watch?v=Ir94EfHc3W8> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴⁴ Zob. KęKę *Dzień pracy*, w: „Nowe Rzeczy” premiera 20.03.2015, <https://www.youtube.com/watch?v=w2ZIGT8l8mQ&t=6s> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴⁵ Meta, *Opis metodologii Facebooka*, <https://www.facebook.com/business/help/785455638255832?id=354406972049255> (dostęp: 26.05.2023).

było łączenie i jednanie ze sobą ludzi. W 2017 r. w jego manifestcie zostały wyznaczone nowe cele. Podstawowymi założeniami stało się wzbudzenie oddziaływania społecznego i zaangażowanie społeczeństwa w istotne dla niego sprawy. Względem działań marketingowych, reklamowych i wizerunkowych Facebook oferuje największą gamę możliwości. Jedną z nich jest duże grono aktywnych uczestników. Drugą z nich są wszelkiego rodzaju posty, spośród których możemy wyróżnić: wpisy tekstowe, nagrania, prowadzenie transmisji na żywo, tworzenie płatnych reklam wspierających działania. Możemy również podzielić ten obszar na konta prywatne, strony publiczne lub działalności.

Raper w jednym ze swoich ostatnich wywiadów stwierdził, iż to właśnie Facebook umożliwił mu dynamiczny rozwój kariery. Zapewnił rozgłos i wzrost jego popularności wśród słuchaczy. Rapem zajmował się długo, lecz jego kariera muzyczna zaczęła się rozwijać w momencie założenia konta na platformie. Uznał, iż ułatwiło to wiele spraw i na pewno stworzyło niejednego twórcę¹⁴⁶. Początki działalności jego fanpage'u na Facebooku sięgają 18 stycznia 2012 r. Wtedy został stworzony, a działał początkowo pod nazwą *KęKę Radom*¹⁴⁷. Już w samej nazwie zauważamy mocne przywiązanie i utożsamienie się ze swoją rodzinną aglomeracją. Miasto w mediach społecznościowych ma niechlubny i żartobliwy wizerunek. Zostało to usytuowane historią tzw. *Chytrej baby z Radomia*, która w trakcie wigilii miastowej zachłannie zabierała napoje, demolując przy tym oprawę świąteczną. Przez jej zachowanie mieszkańcy zyskali miano podstępного społeczeństwa¹⁴⁸. Kolejnym z aspektów wpływających na taką opinię jest słynne lotnisko w Radomiu, które nie funkcjonuje. Jest synonimem nieładu i braku zaradności¹⁴⁹. Mimo takich wizerunkowych wtop rodzinnych okolic, raper stale utożsamia się z nim w swoich wpisach, wywiadach, publikacjach. Pokazuje, że Radom zawsze był nieodłączną częścią jego życia.

W historii nazewnictwa strony zauważamy trzy zmiany pseudonimu. W każdej z ewolucji widać nawiązanie miana fanpage'u do promocji publikowanej w danym okresie płyty. Modyfikacja na *Mr KęKę* była pierwszym elementem zapowiadającym powstanie nowego albumu. Następnie, miesiąc po niej, czyli 18 grudnia 2018 r., ukazał się singel *Safari*, zapowiadający nową płytę *Mr KęKę*¹⁵⁰. Podobną sytuację obserwujemy w momencie rozpoczęcia popularyzowania ostatniego dysku CD, noszącego tytuł *Siara*. Tutaj natomiast zauważamy różnicę, ponieważ pierwszym z kroków był utwór¹⁵¹, a następnie prawie

¹⁴⁶ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, 38:15 min–38:32, dz.cyt. (dostęp: 8.02.2023).

¹⁴⁷ Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, https://www.facebook.com/KeKeOficjalnie/about_profile_transparency.

¹⁴⁸ Zob. YouTube, Piterson96, *Chytra baba z Radomia. Oryginal*, <https://www.youtube.com/watch?v=BmtSNdI3x8w> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁴⁹ Cozadzien.pl, *Historia radomskiego lotniska*, <https://www.cozadzien.pl/radom/historia-radomskiego-lotniska/49010> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵⁰ Zob. KęKę, *Safari prod. Dj Frodo*, https://www.youtube.com/watch?v=jYwhoUh1z54&list=PLVnkCf9pkCWUvhjvIrk2hhxx66_zrSMOp&index=11 (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵¹ Zob. KęKę, *Moja Gwardia*, <https://www.youtube.com/watch?v=7RSofEyaueE> (dostęp: 26.05.2023).

rok po nim, w momencie zwiększenia intensywności pracy, doszło do aktualizacji aliasu fanpage'u na *Piotr „KęKę” Siara*, pod który nadal wstępuje¹⁵². Na podstawie takich działań widać, że nawet proste modernizacje mogą przyczynić się do kampanii wspierających dany produkt i stać się ich elementem. Z transparentności strony wynika również, iż autor nie prowadził nigdy promocji opartych na płatnych reklamach. Świadczy to o skuteczności jego komunikacji i przemyślanych postach i ruchach.

Po wstępnej analizie fanpage'u *Piotr „KęKę” Siara*¹⁵³ na Facebooku możemy wyróżnić kilka rodzajów publikacji. Dzieląc je na: posty udostępniające utwory, wpisy, zdjęcia, działania reklamowe. Każdy z przedstawionych typów spełnia od jednej do kilku funkcji. Spośród nich możemy wytypować, takie jak: promowanie, twórczość, dzielenie się swoim uczuciami, przemyśleniami, przeżyciami, prowadzeniem kampanii promocyjnych.

Zacznijmy od początku funkcjonowania jego strony. W obecnej chwili pierwsze posty KęKę nie są już dostępne na tej witrynie. W wywiadzie dla programu *Hejt Park*, raper przyznał, że pisał wtedy to, co czuje. Najlepiej oddadzą nam to jego słowa: „Pisałem to co ślina, mózg, na głowę przyniesie”¹⁵⁴. Pierwszy najbardziej interaktywny okres z widzami jego profilu rozpoczął się w momencie urlopu Piotra, który później przedłużył się ze względu na złamanie nogi. Jak określił to dziennikarz z *Popkiller TV* był to „Mały Facebookowy Big Brother”. Kę nie krył w tamtym momencie zawstydzenia, ponieważ większość jego wpisów powstałych w tamtym okresie było mocno zakrapianych alkoholem. Raper odniósł się do reakcji społeczeństwa na jego posty. Profil Facebookowy Siary w tamtym momencie lubiło około 9 tys. osób, a 5 tys. z nich aktywnie reagowało na jego działania. Był to niespodziewany efekt dla obu uczestników materiału¹⁵⁵.

W obecnej chwili najbardziej popularnym i co roku wspominanym przez artystę wpisem jest publikacja odnosząca się do utraty przez niego pracy. Treść była prosta, krótka, szczerza i wyrażała wiele emocji, które odczuwał autor. Piotr zawsze uważał, iż musi w swojej twórczości opisywać to, co się dzieje i jakie są w związku z tym jego odczucia. Dlatego też niejednokrotnie określał swoje utwory mianem tzw. życiówek¹⁵⁶. Zauważamy również odzwierciedlenie tej idei w kontekście prowadzenia mediów społecznościowych. Raper co roku przypomina ten post ze względu, iż uważa go za punkt zwrotny w swojej karierze zawodowej. Adnotacja przyniosła skutek w postaci rozpoczęcia współpracy muzycznej z wytwórnią *Prosto*. Tym samym stała się ona początkiem jego zmian

¹⁵² Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, https://www.facebook.com/KeKeOficjalnie/about_profile_transparency (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵³ Piotr „KęKę” Siara – oficjalna strona rapera KęKę na Facebooku. Zob. Piotr „KęKę” Siara, Facebook, <https://www.facebook.com/KeKeOficjalnie> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵⁴ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, dz.cyt., min 38:17–38:28.

¹⁵⁵ M. Natali, *Wywiad z KęKę*, cz. 1, min 5:45–6:35 min.

¹⁵⁶ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, dz.cyt., min 42:50–43:05 min.

życiowych. Artysta z dużym sentymentem odnosi się do tego wpisu, co widać dzięki corocznemu powspominaniu tego wydarzenia¹⁵⁷.

Najczęściej występującymi publikacjami na stronie KęKę są zapisy odnoszące się do jego twórczości i wystąpień gościnnych u innych artystów. Zazwyczaj są one krótkie, zawierają od jednego do kilku zadań oraz link przenoszący odbiorcę do materiału muzycznego na platformie YouTube. Zawartość ich charakteryzuje się prostym opisem wyrażającym emocje Piotra i oznaczeniem profilu innego rapera występującego na tym nagraniu. Na kolejnym miejscu plasują się zapiski Siary odnoszące się do przeszłości. Informują one o okazjach, obniżkach cen produktów w jego sklepie internetowym. Historie prezentują nam młodość Siary w postaci kilku sprawozdawczych zdań. Dobór słów nadają wpisowi charakter opowieści z życia, a następnie artysta podaje w nich komunikat o aktualnej wyprzedaży. Momentami przybiera barwę anegdoty, która ma za zadanie przyciągnąć uwagę widza, rozbawić go i zachęcić do zakupu owocu pracy. Każda z tego rodzaju publikacji współgra z zamieszczonym zdjęciem, często z przeszłości. Odzwierciedla nam całą tę sytuację adnotacja z 3 sierpnia 2022 r.¹⁵⁸. Na podstawie najnowszego raportu z 2022 r., opublikowanego przez założyciela Facebooka, możemy stwierdzić, jakie rodzaje postów są najbardziej popularne i mile widziane przez algorytm serwisu¹⁵⁹. System bezpośrednio dostosowuje rodzaj wpisów do zainteresowań, obserwowanych profili i przewidywanych oczekiwań danego użytkownika. Statystyki odnoszą się do najpopularniejszych i najczęściej wyświetlanych publikacji na tzw. stronie głównej¹⁶⁰. Jako wzbudzające największe zaangażowanie obserwatora wskazywane są krótkie nagrania bezpośrednio zamieszczone na tej platformie, zdjęcia, grafiki i zapiski o charakterze rozrywkowym. Obserwujemy, iż działania KęKę wpisują się w przedstawiony wyżej system algorytmu, co zapewnia mu dotarcie do większego grona odbiorców.

Jednym z najrzadziej występujących wpisów na stronie Piotra w serwisie społecznościowym Facebook są kampanie kooperacyjne, reklamowe z inną marką lub działania społeczne. Mają one za zadanie wpłynąć na odbiorcę i zachęcić go do upodobnienia się do ulubionego twórcy, artysty, influencera poprzez posiadanie takich samych rzeczy, produktów. Bardzo dobrze przedstawia to nam incydent KęKę z jego samochodem marki *Kia*. Pojazd w życiu występującego na scenie muzyka odgrywa kluczową rolę, często staje się prawie jego drugim domem podczas trasy koncertowej. Początkowo Siara był zadowolonym nabywcą nowej *Kii Sportage* z 2019 r. Zaprezentował ją w klipie piosenki promocyjnej *Na blok*, pochodzącego z albumu *Mr KęKę*. Auto jest przedstawione w części wizualnej nagrania, zaś nazwa marki jego pada w tekście. Ujęcia z pojazdu stanowią prawie połowę

¹⁵⁷ Zob. Piotr „KęKę” Siara Facebook, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=715665299928346&set=a.247485230079691> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵⁸ Zob. Piotr „KęKę” Siara Facebook, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=590829932411884&set=a.247485236746357> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁵⁹ Algorytm serwisu – służy do indeksowania, czyli oceny jakości stron publikacji w serwisie.

¹⁶⁰ Strona główna – jest to kanał przedstawiający publikacje innych użytkowników tego medium, którymi mogą być osoby prywatne, publiczne, firmy, media.

nagrania¹⁶¹. Warto zwrócić uwagę, iż w momencie publikacji nie miał zawartej współpracy reklamowej z tą marką. Zrobił to całkowicie dobrowolnie jako szczęśliwy nabywca pojazdu. Tym samym była to darmową kampania promocyjna *Kii*. Sytuacja i opis produktu, którego jest użytkownikiem, diametralnie zmieniły się 21 czerwca 2022 r. Tego dnia po raz 9 samochód mu się popsuł i nie nadawał się do użytku. Wszystkie okoliczności wydarzyły się w ciągu trzech lat od nabycia nowego pojazdu prosto z salonu. Raper poinformował o tym w swoim obszernym tekście na Facebooku. Przedstawiał historię korzystania z pojazdu, opisał jego awarie na podstawie przebytych kilometrów. Zapis miał charakter ironicznie żartobliwy, unikatowy dla jego udostępnianych treści. Umieścił w nim również zdjęcie pojazdu na lawecie i oznaczył profil *Kia Polska*, który znajduje się na tej platformie¹⁶². Następnie zostało upowszechnionych kilka adnotacji drwiących sobie z awaryjności pojazdów *Kii* w postaci nagrań, grafik zamieniających się w memy¹⁶³. Błyskawicznie wzbudziły one zainteresowanie i przychyłność odbiorców. Spowodowało to masowe udostępnianie tych materiałów przez szerokie grono jego fanów. Efektem końcowym tego konfliktu stała się opublikowana piosenka *Możesz mi* opisująca w postaci relacji damsko-męskiej przeżycia rapera z jego samochodem¹⁶⁴. Różnego rodzaju media elektroniczne szybko zwróciły uwagę na zaistniałą sytuację, zaczęły ją bacznie obserwować i relacjonować. Zaowocowało to zwiększeniem jej rozgłosu i nadało jej miano kampanii społecznej, antyreklamowej Marki *Kia*¹⁶⁵. Finałem tej kampanii stało się rozpoczęcie współpracy reklamowej przez KęKę z marką *Mercedes – Benz*, której stał się konsumentem przez nabycie nowego auta¹⁶⁶.

Sposób funkcjonowania Kę w serwisach Facebook i YouTube wzbudził wielkie zainteresowanie społeczne. Zaowocowało to stworzeniem fanpage'a przez osobę trzecią na platformie Facebook z memami opartymi na twórczości Siary, nosząca nazwę *Kękajta Narody*¹⁶⁷. Ilustracje były połączeniem zdjęć z wydarzeń państwowych, życiowych artysty, z ogólnospołecznymi oraz kulturowymi. Każdy z wytworów zawierał twarz rapera wraz z cytatem fragmentu danej piosenki, pasującej do okoliczności przedstawionej na zdjęciu. Tworzy to pewną humorystyczną kompozycję, która potrafi wywołać śmiech lub przynajmniej uśmiech na twarzy odbiorcy¹⁶⁸.

¹⁶¹ Zob. KęKę, *Na blok*, https://www.youtube.com/watch?v=F6NnZZSxu-l&list=PLVnkCf9pk-CWUvhjvrlk2hhxx66_zrSMOp&index=3 (dostęp: 26.05.2023).

¹⁶² Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=562717598556451&set=a.247485236746357> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁶³ Memy – porcja informacji umieszczana w Internecie w postaci grafiki, zdjęcia, mająca przyciągnąć odbiorców oraz wzbudzić ich zainteresowanie. Mają one na celu rozbawienie odbiorcy.

¹⁶⁴ KęKę *Możesz mi prod. ADZ, Foxs*, <https://www.youtube.com/watch?v=3nfmR9iy-ZI> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁶⁵ B. Godziński, *Natemat.pl, Takiej afery jeszcze nie było. Raperowi KęKę zepsuł się samochód KIA i się zaczęło...*, <https://natemat.pl/421135,alez-drama-raper-keke-kontra-kia-o-co-chodzi-w-afery-z-samochodem>.

¹⁶⁶ Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=696029165225293&set=pb.100044546464572.-2207520000> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁶⁷ Kękajta Narody – Profil społecznościowy w serwisie Facebook przedstawiający w żartobliwy sposób w postaci grafik twórczość i życiorys KęKę.

¹⁶⁸ Zob. Facebook, *Kękajta Narody*, <https://www.facebook.com/kekajcienarody> (dostęp: 26.05.2023).

Podsumowując działalność profilu *Piotra „KęKę” Siara*, możemy zdefiniować go jako osobisty blog artysty przedstawiający w przewadze jego pasje, którymi są muzyka i historie z życia. Obserwując przytoczoną publikację, możemy stwierdzić, iż udostępniane produkcje osiągają od około tysiąca do prawie 2 tys. polubień. Posty przedstawiają jego historie życiowe w anegdotyczny sposób, osiągając od 2¹⁶⁹ do powyżej 19 tys.¹⁷⁰. Mimo tak dobrego dotarcia, które wynika z reakcji na jego publikację, w porównaniu do grona obserwujących jego profil, są one małe. Piotra w tym serwisie obserwuje 441 tys. osób¹⁷¹. W momencie, kiedy zestawimy przytoczone dane z adnotacji do liczby osób obserwujących ten profil, zauważamy, że średnia widoczność jednego wpisu waha się od 0,2 do powyżej 4% osób go obserwujących. Przytoczone obliczenia odzwierciedlają nam skuteczność komunikacyjną tego medium względem jego możliwości komunikacyjnych. Odpowiedzialnym za obieg danych jest algorytm dostosowujący treść do upodobań odbiorcy. Wskazany kanał nabiera sensu komunikacyjnego, kiedy mamy duże grono odbiorców obserwujących nasz profil.

Serwis społecznościowy Instagram jest najmłodszą platformą w porównaniu do wcześniej opisywanej konkurencji. Strukturę działania możemy, w pewnym stopniu porównać do strony internetowej Facebook. Funkcjonują one podobnie, obie mają tablice, na których wyświetlają się najnowsze publikacje użytkowników oraz umożliwiają kontakt poprzez komentarz i czat. W odróżnieniu od jej dawnego konkurenta, a teraz jednej z rodzinnych witryn, zauważamy, iż głównym atutem komunikacyjnym są obrazy, nagrania oddające myśli, uczucia użytkownika. Instagram umożliwia twórcom większą gamę korekty materiałów wizualnych oraz wyróżnia się popularyzacją tzw. hashtagów i Instastories¹⁷². Stories występują również na Facebooku, lecz były mniej popularne wśród użytkowników. Dlatego też oba serwisy pod względem tej funkcji zaczęły działać w symbiozie. Dają bezpośrednią możliwość udostępniania zdjęć, nagrań zamieszczonych w relacji z jednego portalu, na drugi¹⁷³.

Według danych statystycznych z 2022 r. w ciągu 2021 r. do tego serwisu dołączyło około 1,5 mld użytkowników na całym świecie. Zauważamy zwiększenie zainteresowania tą platformą w ostatnich 3 miesiącach, ponieważ w tym okresie dołączyło do tego serwisu społecznościowego około 85 mln użytkowników. Tym samym jest to powyżej 6% z ostatnich 90 dni 2021 r. Dzięki temu można stwierdzić, iż kapitał reklamowy tej witryny dynamicznie przyspiesza i wzrósł około 21% w ostatnim czasie¹⁷⁴. Dynamiczny rozwój serwisu w ciągu ostatnich lat pozwolił

¹⁶⁹ Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=715665299928346&set=a.247485230079691> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷⁰ Zob. Facebook, *Piotr „KęKę” Siara*, <https://www.facebook.com/photo?fbid=696029165225293&set=a.247485236746357> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷¹ Zob. *Piotr „KęKę” Siara* Facebook, <https://www.facebook.com/KeKeOficjalnie> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷² D. Klimowicz, komorkomania.pl, *Instagram – co to jest i jak działa?*, <https://komorkomania.pl/instagram-co-to-jest-i-jak-dziala,6779728053388929a> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷³ Meta, *Centrum pomocy dla firm, Crosspostowanie Instagram Stories na Facebooku*, <https://www.facebook.com/business/help/359139904893501?id=526867548205796> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷⁴ S. Kemp, DatReportal.com, *Digital 2020: Global Overview Report*, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

na rozbudowę swojej działalności oraz polepszenie wizerunku. Zwiększył tym samym możliwości dotarcia swoimi postami do szerszej liczby konsumentów. Mimo podobnego do platformy Facebook funkcjonowania, Instagram wyróżnia się przewodnią cechą, którą jest udostępnianie zdjęć. Daje nowe podłoże twórcom do tworzenia cieplejszego i bardziej prywatnego wizerunku. Najlepiej ten fenomen i możliwości zobrazują nam przykłady.

Piotr Dominik Siara, funkcjonuje również i na tej platformie. Możemy odnaleźć go w wyszukiwarce witryny po wpisaniu nazwy jego aliasu lub pełnej nazwy profilu *Kekeoficjalnie*. Na samej górze widzimy liczbę postów osób obserwujących jego konto i sumę profili, które on śledzi. W opisie widać adnotację informującą o tym, czym zajmuje się wraz z linkiem przenoszącym nas do prywatnej witryny internetowej jego sklepu¹⁷⁵. Niżej pod częścią tekstową strony, znajdują się wyszczególnione stories podzielone na dostępną odzież na jego stronie i muzykę. Przez zaprezentowane zdjęcia produktów strona spełnia funkcję promocyjną. W łatwy i szybki sposób możemy sprawdzić dostępne artykuły, aby następnie stwierdzić, czy jesteśmy nimi zainteresowani¹⁷⁶. Na samym dole widzimy zamieszczone posty, które są podzielone na poszczególne kategorie, takie jak: posty, reels¹⁷⁷, oznaczenia. Na podstawie przytoczonej charakterystyki możemy stwierdzić, iż wygląd serwisu jest prosty, przejrzysty i czytelny dla odbiorcy. Daje mu możliwość prześledzenia w wygodny sposób działań twórcy od samego początku jego funkcjonowania do obecnego momentu. Sprawia to, że strona staje się niezwykle przejrzysta dla obserwatora i jest skarbnicą wiedzy o twórcy. Zwróćmy uwagę na publikacje Piotra, określane postami. Mamy możliwość wskazać ich liczbę, która, na obecny moment, wynosi 205 udostępnionych materiałów. Spośród nich możemy wyszczególnić twory, takie jak: zdjęcia i krótkie nagrania wideo¹⁷⁸. Obserwujemy, iż nagrania audiowizualne trafiają do większej rzeszy odbiorców, co jesteśmy w stanie stwierdzić na podstawie odtworzeń. Najniższą liczbę wyświetleń osiągają produkcje, którymi są relacje z koncertów, fragmenty klipów muzycznych. Wahają się one od 46,3 tys.¹⁷⁹ do 79,6 tys. wyświetleń¹⁸⁰. Średnia suma ich reakcji oscyluje od 4,5¹⁸¹ do powyżej 8 tys.¹⁸². Pierwsza z przytoczonych form publikacji zawiera, krótki opis z podziękowaniem za świetną atmosferę na koncercie¹⁸³. Kolejna z nich jest bardziej żartobliwa i odnosi

¹⁷⁵ Instagram, *Kekeoficjalnie*, <https://www.instagram.com/kekeoficjalnie/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷⁶ Instagram, *Kekeoficjalnie, story Muzyka TRL*, <https://www.instagram.com/stories/highlights/18174542158224974/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷⁷ Reels – są to wszystkie narzędzia potrzebne do tworzenia ciekawych filmów bezpośrednio w aplikacji. Nagrywaj filmy kamerą Reels lub używaj narzędzi takich jak Szablony, aby wykorzystać wstępnie opracowaną strukturę rolki do utworzenia własnej.

¹⁷⁸ Instagram, *Kekeoficjalnie*, <https://www.instagram.com/kekeoficjalnie/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁷⁹ Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu – utwór Beztroskie dni*, https://www.instagram.com/p/CWfeAVj1_ma/ (dostęp: 26.05.2023).

¹⁸⁰ Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu – kontakt z fanami*, <https://www.instagram.com/p/CQGECwCldoW/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁸¹ Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu utwór Beztroskie dni* (dostęp: 26.05.2023).

¹⁸² Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu – kontakt z fanami*.

¹⁸³ Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu utwór Beztroskie dni* (dostęp: 26.05.2023).

się do sytuacji spowodowanej pandemią Covid-19, czyli przytyciem rapera. Tłum zaprzecza i skanduje, iż nie jest on gruby. Takie działanie i jego żartobliwy sposób mogły lepiej wpłynąć na algorytmy danego serwisu i tym samym zwiększyć jego odbiór¹⁸⁴.

Po analizie materiałów opartych na zdjęciach i opisie spostrzegamy, że są to w przewadze udostępniane treści o tematyce rodzinnej, życiowej. Przedstawiają nam zmiany postaw Piotra. Często odnosi się w nich do swojej przeszłości, uzależnienia. Pokazują tym samym ewolucje w jego życiu. Obrazuje nam to najbardziej popularny wpis wśród odbiorców. Zyskał on powyżej 42 tys. reakcji i tym samym jest to najlepszy jego wynik pod tym względem. Zdjęcie pokazuje nam historię z imprezy Hip-hop Kemp¹⁸⁵ w Czechach z sierpnia 2013 r. Raper spożywał tam wysoko procentowy alkohol. Rumieńce na twarzy i otępiący wzrok świadczą o jego stanie upojenia lub długim cyklu picia. W obszernej treści uzyskujemy informacje o przebiegu festiwalu z jego punktu widzenia. Festiwal określił wprost ciągiem alkoholowo-narkotykowym, trwającym trzy dni, a czasami nawet i dwa miesiące. Zobrazował w prosty sposób swój ówczesny cel, którym było wyłącznie odurzenie się. Podsumował krótko swoje pierwsze wystąpienie na większej imprezie¹⁸⁶:

Sam „koncert” to z mojej dzisiejszej perspektywy pajacerką i pijacki brak szacunku do zgromadzonych. Wiele osób z publiki wprawdzie wspomina to z rozrzewnieniem, ale pewnie dlatego, że byli w podobnym stanie. Na moje dzisiejsze standardy, jest to jednak nie do przyjęcia¹⁸⁷.

Piotr w swojej wypowiedzi krytycznie odnosi się do tego wydarzenia. Uznaje go za największą kompromitację swojego wizerunku. Zauważamy dystans autora do własnej osoby i pogodzenie się z przeszłością. Kończąc wypowiedź, przedstawia obecne realia, dając do zrozumienia, że wszystkie pozytywne zmiany, które zaszły w jego życiu dokonały się przez rodzinę¹⁸⁸.

W wyżej omawianej publikacji obserwujemy przedstawienie głównego problemu społecznego autora, którym było uzależnienie oraz pokazanie autoresocjalizacji z nim związanej. Trzeźwienie staje się jednym z kluczowych elementów komunikacyjnych Siary w mediach społecznościowych. Ten trend zaczyna sposób sentymentalnej i subiektywnej narracji przeszłości rapera. Mówi wprost w swoich utworach o uzależnieniu. W kolejnych publikacjach widzimy podobny system działania rapera, odnoszący się do nałogu i przemysłów z nim związanych. Obrazuje nam to wpis w postaci grafiki z tekstem z 25 marca 2020 r. KęKę w podobny sposób jak na platformie Facebook przedstawia kolejną ważną datę ze swojego życia. Stwierdza w niej, iż mija wówczas kolejny rok jego abstynencji. Widoczna jest w nim duma, refleksja i świadomość swoich słabości. Otwarcie mówi o podjętych krokach,

¹⁸⁴ Tamże. Instagram, *Kekeoficjalnie, Relacja z koncertu – kontakt z fanami*.

¹⁸⁵ Hip – Hop Kemp – międzynarodowy festiwal, koncentrujący się głównie na kulturze hip-hopowej. Festiwal odbywa się corocznie w sierpniu w Czechach. Od pierwszej edycji oprócz koncertów odbywają się także pokazy oraz szkółki breakdance, graffiti, i beatboxu.

¹⁸⁶ Instagram, *Kekeoficjalnie, Hip – Hop kemp Czechy 2013*, <https://www.instagram.com/p/B3zR2eihHmp/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁸⁷ Instagram, *Kekeoficjalnie, Hip – Hop kemp Czechy 2013* (dostęp: 26.05.2023).

¹⁸⁸ Tamże.

m.in. rozpoczęciu terapii i zgłębieniu swojego problemu. Kończy wpis życiową radą, którą zachęca swoich odbiorców do dbania o siebie i swoich najbliższych. Styl i struktura wypowiedzi mają charakter listu, e-maila. Został on podzielony akapitami. Elementy odnoszą się do różnych przemyśleń, odczuć, a następnie podpisane są imieniem autora. Sprawia to, że wypowiedź nabiera charakteru intymnej wiadomości do bliskich, którymi mogą być też obserwatorzy, słuchacze. Osiągnął on około 25 tys. reakcji, plasując się tym samym na trzecim miejscu pod względem interakcji¹⁸⁹. Na jego podstawie obserwujemy, iż schematy działania tego serwisu nie bazują wyłącznie na wizerunku postaci, ale też na emocjach osoby publikującej. Powoduje to, iż swoją charakterystyką wpisuje się w założenia właściciela platformy Facebook i Instagram wygłoszonych w manifeście noszącym nazwę *Building Global Community*. Przedstawienie to ma zamiar wpłynąć na opinię publiczną i świadomość społeczeństwa o ważnych dla niego sprawach, problemach¹⁹⁰. Rodzaj i styl adnotacji odzwierciedlają nam elementy znane z psychologii mediów, nazwane teorią społecznego uczenia się, która polega na rozwijaniu świadomości, wiedzy konsumenta poprzez obserwację innych osób i ich naśladowanie¹⁹¹. Współcześnie samorozwój i poczucie odpowiedzialności za obecny świat możemy uznać za jeden z kluczowych celów komunikacyjnych. Jak zauważamy, często przyświecają im powody reklamowe, promujące dany produkt. Możemy zaobserwować również takie działania w obszarze konwersacyjnym Piotra, lecz one są jednymi z najmniej popularnych rodzajów postów wśród odbiorców. Najlepiej obrazuje nam to materiał opublikowany 10 czerwca 2022 r. Autor przedstawia w nim kompilację zdjęć powiązaną z kilkoma wydarzeniami. Pierwszym z nich była informacja odnosząca się do wznowienia niedostępnego wcześniej kroju ubrań. Kolejną z nich była wiadomość o wzroście sprzedaży dwóch albumów i tym samym ponownie znalezieniu się na liście Olis¹⁹². Kończącym elementem tego połączenia było ogłoszenie o dwóch najbliższych koncertach przez zamieszczenie grafik plakatów. W części tekstowej zbiorowego wpisu wyjaśnił charakter publikacji, a następnie w podpunktach opisał każdy prezentowany produkt. Przedstawiona kompilacja nie została najlepiej odebrana przez audytorium, ponieważ wzbudziła zaledwie 2 tys. interakcji¹⁹³.

Wyjątkiem odchodzącym od reguły jest zapis z 30 grudnia 2022 r., w którym KęKę poinformował o rozpoczęciu współpracy promocyjnej z marką samochodów *Mercedes Benz*. Powstała ona na skutek wcześniejszego zawodu i konfliktu z poprzednią firmą produkującą pojazdy, nagłośnioną przez niego. Publikacja zawierała zdjęcie Kę na tle auta, wraz z żartobliwym opisem w klimacie świątecznym. Fotografia została upubliczniona na dwóch jego kanałach, platformie Facebook i Instagram.

¹⁸⁹ Instagram, *Kekeoficjalnie, Wpis rocznicowy abstynencji*, <https://www.instagram.com/p/B-Ke-e4IB95D/> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁹⁰ S. Vaidhyanathan, W.A.B., *Antisocial media*, 2018, dz.cyt., 10.

¹⁹¹ B. Płaczekwicz, *Teoria społecznego uczenia się a wychowanie dziecka w wieku przedszkolnym*, Społeczeństwo. Edukacja. Język 4, Płock 2016, 129.

¹⁹² Olis – jest to cotygodniowa lista przebojów, klasyfikująca 100 najpopularniejszych albumów muzycznych na terenie Polski.

¹⁹³ Instagram, *Kekeoficjalnie, Wpis marketingowy*, <https://www.instagram.com/p/CeoN9CbMEf8/> (dostęp: 26.05.2023).

Adnotacja osiągnęła zawrotną liczbę około 30 tys. reakcji. W skali promocyjnej wpisów jest to najlepszy wynik interakcyjny kanału prowadzonego przez Siarę¹⁹⁴. Kolejnym z podstawowych elementów komunikacyjnych rapera w tym medium jest funkcja stories, która umożliwia konsumentowi publikowanie ulotnych treści w formie zdjęcia, nagrania w wydzielonym obszarze na tej stronie. Znika ona w momencie upływu 24 godzin, chyba że użytkownik zapisze ją na swoim urządzeniu lub wyszczególni na swoim kanale. Przedstawia nam to wcześniej prezentowany przykład wyszczególniający stories z ubraniami ze sklepu: [takierzeczy.com](https://www.takierzeczy.com). Wprowadzenie tej funkcji było inspirowane aplikacją *Snapchat*, która umożliwiała uczestnikowi tworzenie krótkich nagrań, zdjęć z różnymi grafikami, filtrami i jej bazowanie było podobne do tego elementu strony. Została ona wprowadzona na Instagramie w 2016 r., tworząc konkurencję wcześniej wspomnianego programu. Skierowana została do najmłodszych użytkowników tego serwisu, oferując podobną gamę możliwości. Na podstawie statystyk z 2019 r. obserwujemy, iż popularność tej funkcji wśród konsumentów od 2017 do 2019 r. wzrosła o 333% w skali dwóch lat. W Polsce korzysta z tej funkcji około 86% osób w wieku 18–29 lat. Przedstawione dane obrazują nam grono docelowe, do którego możemy dostosować i zaprezentować dane treści¹⁹⁵.

Jak zauważamy, wielu użytkowników korzysta z tej opcji do relacjonowania przebiegu dnia lub zamieszczania ciekawostek. Obserwujemy podobne oddziaływanie Piotra w tym względzie. Często zamieszczane publikacje przybierały formę komicznej narracji z jego życia, rozmowy z fanami w postaci Q&A¹⁹⁶ oraz przekazywały informacje o dostępnych produktach w jego sklepie, o koncertach i postach opublikowanych na platformie. Sposób jego wypowiedzi na kanale jest prostolinijny, szczery, przebiega w formie przyjacielskiej rozmowy, zwierzeń lub pochwalenia się swoimi osiągnięciami zgromadzonemu audytorium. Ich obraz, styl i wygląd najlepiej zwizualizują reprezentatywne zdjęcia. Oddaje w nich myśli, uczucia, emocje, które towarzyszą mu w danym momencie. Obecnie ze względu na brak weny twórczej i produkcji nowych płyt Piotr korzysta z niego sporadycznie, lecz jeśli już to robi, przeważają w nim luźne rozmowy ze słuchaczami w formie pytań i odpowiedzi oraz publikacje odnoszące się do produktów, kampanii marketingowych.

Wzrost zainteresowania mediami społecznościowymi przez konsumentów wywarł na ich założycielach presję do rozwoju i wprowadzania nowych udoskonaleń platform. Jednym z nich stało się wprowadzenie funkcji *live*, umożliwiającej użytkownikowi prowadzenie transmisji na żywo i łączenie się ze swoimi obserwatorami. Przyczynił się również do rozwoju tej możliwości okres izolacji społecznej spowodowanej pandemią Covid-19, na skutek której doszło do separacji społeczeństwa i ograniczenia kontaktów międzyludzkich. Działa ona na podobnej zasadzie jak prowadzenie audycji na żywo w programie telewizyjnym lub radiowym. Daje

¹⁹⁴ Instagram, *Kekeoficjalnie, Wpis promocyjny z marką samochodów Mercedes Benz*, https://www.instagram.com/p/Cmy_xkYMONI/ (dostęp: 26.05.2023).

¹⁹⁵ S. Chada, dz.cyt., 20.

¹⁹⁶ Q&A – (ang. questions and answers) – pytania i odpowiedzi.

przeświadczenie bliskości i możliwości wpłynięcia przez widza na jej przebieg¹⁹⁷. Podlega to pod struktury *live television*, które możemy interpretować jako telewizję na żywo¹⁹⁸. Przedstawione działanie ułatwia podtrzymywanie i tworzenie relacji, intymnej więzi między widzami a celebrytą. Przytoczony model oddziaływania był kolejnym elementem rozwoju wcześniej zaprezentowanej i popularnej opcji *story*. Nowa możliwość medium oraz łatwość komunikacji za jej pomocą skłoniły KęKę do częstego korzystania z niej. Mimo tego, iż opisywana funkcja daje możliwość oglądania wideo tylko w czasie rzeczywistym, to stała się ona elementem jego ciągłej konwersacji. Jedną z takich jego transmisji promocyjnych została uwieczniona przez kanał *Pmusic*, który zajmuje się zapisywaniem i relacjonowaniem ciekawych *livów* raperów oraz ich koncertów, w postaci krótkich nagrań.

Wideo z 9 kwietnia z 2021 r. przedstawia nam tego typu materiał. Była ona zamieszczona w celu promocji ostatniego albumu muzycznego Kę, noszącego nazwę *Siara*. Możemy to wywnioskować ze względu na okres premiery płyty wraz z kartonami znajdującymi się na drugim planie, za plecami artysty. Potwierdza to również odniesienie się twórcy do komentarza widza, dotyczącego singla kreujących publikację. Struktura *live* opierała się na zasadzie rozmowy z fanami, w której każdy z obserwatorów w formie komentarza mógł zadać mu pytanie. Na najciekawsze z nich raper odpowiadał. W najbardziej kluczowych momentach prowadzonej emisji, liczba osób oglądających materiał osiągała około 1,2 tys. osób. W jego stylu i sposobie przedstawiania historii obserwujemy, iż traktuje ją niezwykle intymnie. Opowiadane historie traktuje jak zwieranie się najlepszemu przyjacielowi¹⁹⁹.

Podsumowując działania Piotra w mediach społecznościowych, możemy zaobserwować ich strukturę podziału komunikacyjnego. Na każdej z badanych i przedstawionych platform społecznościowych zauważamy poszczególne różnice konwersacyjne spowodowane strukturami, systemami funkcjonowania danych serwisów. Przez to możemy podzielić je na wybrane etapy i formy zamieszczanych tam publikacji. YouTube w komunikacji KęKę odgrywa rolę medium promującego jego twórczość i przedstawiającego codzienność na podstawie wideoblogów. Opis publikacji niejednokrotnie przybiera funkcję marketingową i promocyjną jego osobistej marki. Przez to możemy traktować platformę YouTube jako wizytówkę multimedialną artysty, promującą jego sztandarowy produkt, czyli twórczość. Tym samym możemy określić nagrania głównym medium reklamowym, marketingowym jego wytwórni. W chwili obecnej na jego kanale na tej stronie znajduje się 114 nagrań, z których większość jest muzyką, a jego profil subskrybuje łącznie 681 tys. kont²⁰⁰.

Facebook jest jednym z najstarszych mediów społecznościowych, w których Piotr oficjalnie rozpoczął działanie. Początkowo pełnił rolę głównego komunikatora,

¹⁹⁷ M. Kaczmarek, *Jak działa nowy live na Instagramie*, <https://www.martakaczmarek.com/blog/jakprowadzicliveinstagramie> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁹⁸ Zob. *bab.la, słownik angielsko-polski*, <https://pl.bab.la/slownik/angielski-polski/live-television> (dostęp: 26.05.2023).

¹⁹⁹ Zob. *Pmusic, KęKę i jego historie życiowe, live*, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

²⁰⁰ Zob. *KęKę Takie Rzeczy Label*, YouTube, <https://www.youtube.com/@TakieRzeczyLabel/videos> (dostęp: 26.05.2023).

w którym autor miał pośredni kontakt ze słuchaczami. Działał na zasadzie osobistego bloga, gdzie zamieszczał wpisy odnoszące się do jego uczuć, przemyśleń i twórczości muzycznej. Początkowo był prowadzony bez jakichkolwiek strategii. Główną siłą motywacyjną do powstania publikacji był emocje. Z biegiem lat ewoluowało jego podejście do tego serwisu. Zauważam, iż zachowanie twórcy stało się bardziej przemyślane, a zamieszczanym adnotacjom przyświeca kilka elementów. Spośród nich możemy wyszczególnić, takie jak: promocja twórczości, oddziaływanie społeczne, kampanie reklamowe, kooperacje. Nieodłączne relacjonowanie swoich przeżyć i ciekawostki powiązane z jego historią. W tym momencie wokół swojej postaci udało mu się zgromadzić 441 tys. obserwatorów na tym medium²⁰¹.

Wśród grona docelowego KęKę zaczęła wzrastać popularność serwisu społecznościowego Instagram. Zmusiło go to do rozpoczęcia komunikacji na nowym kanale. Analizując jego sposób funkcjonowania, obserwujemy zbieżność wielu publikacji zdjęciowych, które jednocześnie ukazywały się na tej stronie jak i Facebooku. Ich grafika oraz treść była bezpośrednią kalką. Możemy stwierdzić, iż obie platformy działają niezwykle podobnie i są w symbiozie, która umożliwia publikację w obydwu serwisach. Ta funkcja została wprowadzona w momencie prac nad połączeniem obydwu stron po przejściu Instagrama przez firmę Meta²⁰². Mimo tak wielkiego podobieństwa, możemy dostrzec adnotacje wybiegające poza ten kanon. Są to zapisy, nagrania odnoszące się do sytuacji społecznych, rodzinnych, wspomnień uzależnień. Sprawia to, iż jego działania nabierają charakteru sentymentalnego, odnoszącego się do retrospekcji artysty. Mogą się one przejawiać w treści zamieszczanych publikacji. Nadaje im to nowe brzmienie i unikatowość wyróżniającą ten serwis. Zmiana upodobań mediów społecznościowych wśród grona docelowego artysty spowodowała, iż częściej zaczął tam umieszczać różnego typu posty. Mogło to również wpłynąć na sposób jego komunikacji i zawartość publikacji. W obecnym momencie profil Piotra na tej stronie obserwuje powyżej 365 tys. użytkowników²⁰³. Mimo tak wielkiej rozbieżności działania platform, możemy wskazać elementy je łączące. Mianowicie: jest to sposób konstruowania wypowiedzi, który zazwyczaj przybiera luźną formę gawędową odzwierciedlającą styl i sposób bycia autora. Opisując tę strukturę, musimy zwrócić uwagę, że wszystkie te kanały funkcjonują w symbiozie ze sobą i tworzą integralny obraz twórcy. Moglibyśmy je analizować i interpretować oddzielnie, lecz nie odzwierciedliłoby to nam całego jego sposobu komunikacyjnego podzielonego na poszczególne serwisy. Każdy z nich jest cegiełką strukturalną porozumiewania się autora. Wszystkie odgrywają niezwykle istotną rolę w tym procesie i bez choćby jednego z nich nie moglibyśmy całkowicie zrozumieć tego procesu i go scharakteryzować.

²⁰¹ Zob. *Piotr „KęKę” Siara*, Facebook, <https://www.facebook.com/KeKeOficjalnie> (dostęp: 26.05.2023).

²⁰² Meta, Centrum Pomocy dla Firm, Publikowanie treści na Instagramie z poziomu komputera za pomocą Meta Creator Studio, <https://www.facebook.com/business/help/351303132187013?id=203539221057259> (dostęp: 26.05.2023).

²⁰³ Zob. Instagram, *Kekeoficjalnie*, <https://www.instagram.com/kekeoficjalnie/> (dostęp: 26.05.2023).

4. UPRAWIANIE MUZYKI RAP JAKO TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Polski badacz tematyki dotyczącej uzależnień, Czesław Cekiera, zdefiniował je jako: „nałogowe odurzenie się środkami uzależniającymi pochodzenia naturalnego lub syntetycznego”²⁰⁴. Zażywanie środków odurzających oddziałuje na osobę zażywającą oraz jej otoczenie. Przez to może ona wywierać na innych potrzebę zażywania danych substancji lub dawać negatywny przykład i prowadzić do demoralizacji społecznej. Narkotyki powodują często nieodwracalne szkody zdrowotne zarówno: fizyczne i psychiczne. W skrajnych przypadkach mogą doprowadzić do śmierci przez przedawkowanie i wyniszczenie organizmu lub samobójstwo spowodowane złym stanem psychicznym uzależnionego. Osoby uwikłane w nałóg stopniowo i coraz bardziej tracą się. Może to prowadzić do ograniczenia zaufania względem osoby chorej i wykluczenia jej ze społeczeństwa. Efektem może być wzrost niepewności, uczucie osamotnienia i bezradności prowadzące do rozwoju chorób na tle psychicznym²⁰⁵. Osoba uzależniona, podejmująca walkę o swoją trzeźwość, nosząca miano terapii, musi na nowo nauczyć się funkcjonowania w istniejącym świecie i akceptowania siebie. Siłą napędową może stać się każdy element jej życia dający nadzieję, pragnienie bycia wolnym. Dla jednych motywacją do „powstania z nałogu” może być świadomość problemu, dla innych rodzina, a dla jeszcze innych pasja i rozwój kariery zawodowej.

Raperzy niejednokrotnie w swojej twórczości starają się oddać realia, uczucia oraz obserwacje życiowe. Mówiąc wprost, piszą, melorecytują o tym, co czują i widzą. Dlatego też swoją twórczość określają mianem tzw. „życiówek”. Możemy również zaobserwować takie zjawisko w twórczości KęKę. Sam często zauważał, że w jego piosenkach zawarte są przeżycia, które wpływają z jego stanu emocjonalnego. Określał je bodźcem motywacyjnym do powstania danego utworu²⁰⁶. Ryszard Andrzejewski, pionier subkultury Rap, Hip-hop w Polsce, znany w szerszym gronie jako Peja, zdefiniował fenomen twórczości tego typu gatunku w jednym ze swoich nagrań:

Mój rap, to moja rzeczywistość
Jakie życie taki rap, w nim zawarte jest wszystko
Jestem z tych MC co pieprzą jak człowiekowi ciężko²⁰⁷

Interpretując powyższe słowa, pochodzące z singla *Mój rap, moja rzeczywistość*, możemy stwierdzić, iż tworzone tego typu nagrania są wypadkową zdarzeń uchwyconych przez obserwatora. Nagrania dotyczą emocji, których doświadczą się po kontakcie z tekstem tego nagrania. Autor wciela się w nich w narratora, który usiłuje przedstawić zaobserwowane przez siebie zjawiska. Potwierdzają to również

²⁰⁴ C. Cekiera, *Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych*, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1999, 10.

²⁰⁵ M. Banaszek, *Przezwyciężyć uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Życie po terapii – sukcesy, nawroty, uwarunkowania*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2022, 8–9.

²⁰⁶ T. Smokowski, Kanał Sportowy, *Hejt Park – Przejdźmy na Ty 159 – KęKę i Tomasz Smokowski*, dz.cyt., 42:50–43:28 min.

²⁰⁷ Peja/Slums Attack, *Mój rap, moja rzeczywistość*, 1:09–1:17 min, <https://www.youtube.com/watch?v=mCiPgmUPyPQ> (dostęp: 26.05.2023).

słowa Wojciecha Sosnowskiego, alias Sokół, z jego muzycznego utworu *Życie depcze wyobraźnię*:

Ja nie oceniam jestem tylko narratorem
Opowiadam o tym co jest bez wątpienia chore
Jednak ja jak inni obojętny dziś wyraźnie
Zrozum życie depcze wyobraźnię²⁰⁸

Na podstawie powyższych fragmentów możemy bezsprzecznie stwierdzić, że rap jest to muzyka obrazująca rzeczywistość dookoła. Często jest przedstawiana w ciemnych, ponurych barwach. Twórcy poruszają w niej kluczowe elementy z życia. Dotyka ona wręcz bezpośrednio autora. Dlatego też rapera możemy nazwać dziennikarzem społecznym, który relacjonuje różne wydarzenia, których był świadkiem, a następnie opisuje je w swoich tekstach. Mimo tak wielkiej zbieżności reportaży i raperów różni sposób przekazywanych informacji, wulgarność wypowiedzi i rodzaj opisywanych doświadczeń i uczuć.

Gatunek muzyczny *Rap* lub przemiennie określanej kulturą *Hip-hop*, zaczął prężnie rozwijać się w Polsce w latach 90. XX w. Pokrywał się również z szarą rzeczywistością po upadku ustroju komunistycznego w naszym kraju. Owocem pierwszych sygnałów rozłamu stała się powstała w latach 80. subkultura *Blokersów*. Nazwa tej społeczności pochodzi od głównego miejsca ich spotkań, którymi były: klatki w blokach, wejścia oraz place znajdujące się przed nimi. Był to widok szarej, smutnej rzeczywistości, która nie dawała żadnych perspektyw rozwojowych, zarobkowych. Często ta aglomeracja stawała się dla grupy drugą rodziną. Rodzice, o ile mieli pracę, byli całkowicie nią pochłonięci, starając się utrzymać w powstałej kapitalistycznej rzeczywistości. Obszar blokowisk, który wtedy funkcjonował, był mało dostosowany do potrzeb społecznych. Wielkie nowo powstałe osiedla na obrzeżach miast odgrywały rolę jedynie zbiorowej sypialni. Niejednokrotnie zaobserwowany przez działaczy widok gromadził negatywne odczucia. Spośród nich możemy wyróżnić, takie jak: bezsilność, brak perspektyw i możliwości rozwoju, brak wzorców lub minimalne ich występowanie. Powodowało to, iż wiele osób z tego otoczenia poznawało dopiero aspekty dorosłego lub wczesnodorosłego życia z kolegami, przyjaciółmi z klatek. Skutkiem tego było wiele nagannych lub wręcz chuligańskich działań, które były kopią zachowań starszych kolegów. Tworzyło to w osobie wychowującej się w takim otoczeniu twierdzenie, że świat jest brutalny, bezwzględny i trzeba go sobie jakoś ulepszyć. Doprowadzało to do wczesnych inicjacji alkoholowych, narkotykowych, seksualnych. Ten aspekt wielokrotnie przenikał w twórczość raperów. Spowodowało to, że ten rodzaj muzyki szybko stał się ulubionym gatunkiem opisywanego społeczeństwa²⁰⁹. Subkultura rap, hip-hop została przez to naznaczona elementami kultur buntowniczych. Było to nie tylko przeciwstawianie się życiowym realiom, lecz był to skutek nagromadzenia negatywnych emocji, które usiłowali wyrazić w ten sposób.

²⁰⁸ WWO, *Życie depcze wyobraźnię*, 2:06–2:17 min, <https://www.youtube.com/watch?v=khnfpI2HPQk> (dostęp: 26.05.2023).

²⁰⁹ A. Górską, *Spory o wizerunek podkultury Blokiersów*, *Warmińsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy* 2012, 1, 86–87.

Wielu polskich twórców rapu pochodzi właśnie z tej subkultury. Zostali on zainspirowani tym gatunkiem przez swoich osiedlowych przyjaciół lub przesiąknęli tym otoczeniem. Zauważamy odzwierciedlenie tego w twórczości Piotra, który właśnie w takim środowisku stawiał swoje pierwsze kroki. Opisał to w piosence *Moja Gwardia*, pochodzącej z albumu *Siara*. Swoje osiedle przedstawił jako okno na świat. Było to miejsce, w którym początkowo się bawił, rozwijał, poznawał różne aspekty życia. Można do nich zaliczyć zarówno te pozytywne, jak zawieranie przyjaźni, ale również negatywne: alienację społeczną, wywołaną poczuciem inności, brakami w funkcjonowaniu ogniska domowego. Spowodowało to narastanie w nim świadomości, że może tylko liczyć na starszą siostrę, która przez minimalne wsparcie usiłowała odegrać rolę matki. Na podstawie refrenu z piosenki *Dziękuję*, z albumu *Takie Rzeczy*, możemy wywnioskować, iż było to okazywane w obowiązkach domowych, nauce w szkole oraz nauzenie się funkcjonowania w społeczeństwie²¹⁰. Miłość, ciepła atmosfera oraz wyższy status ekonomiczny innych rodzin budziły w nim zazdrość, żal i smutek. Artysta przedstawia również okres ewolucji, dorastania, gdzie piłkę i trzepak zamienił na wino, kobiety oraz gry hazardowe. Ten utwór, do którego powracam, przedstawia nam realia życia KęKę i wpływ, jaki wywarło na nim otoczenie. Widzimy w nim również wpływ rówieśników na jego poznawanie świata i kreowanie fundamentalnych wartości i piętno, które zostało zdefiniowane wcześniej jako subkultura *Blokersów*²¹¹.

Poczucie separacji i wyodrębnienia społecznego narastały wraz ze smutkiem, który coraz bardziej odczuwał młody Piotr. Czuł się inny, pełen kompleksów, a było to spowodowane sytuacją panującą w domu. Brakowało w nim ojca i matki, a on ze starszą siostrą byli pozostawieni sami sobie. Narastało w nim uczucie ciągłej tęsknoty, braku wsparcia i miłości. Doprowadzało go to do płaczu przerywanego chwilami radości, spowodowanej powrotem rodziców. Często byli oni jednak zmęczeni po pracy. Ojciec wielokrotnie wracał pijany. Tym samym nie mogli, a wręcz nie byli w stanie poświęcić mu czasu. Przez to narastała w nim oraz w siostrze świadomość, iż mogą liczyć tylko na siebie. Skutkiem tego było poznawanie różnych struktur życiowych poza własnym domem. Nie byli świadomi, jakie mogą one przynieść skutki. Kolejnym ważnym aspektem były finanse, które nie pozwalały na godne życie ich rodzinie. Rodzice zapracowywali się, próbując zapewnić im taką możliwość. Następnym problemem był nałóg alkoholowy ojca, który pogłębiał problemy finansowe i psychiczne swoich dzieci. KęKę odczuwał więc najbardziej brak relacji i więzi z ojcem. Niejednokrotnie porównywał się do swoich kolegów i zazdrościł im, że mogą oni spędzać czas i bawić się ze swoim rodzicami. Takie realia prezentuje nam fragment piosenki *Smutek*, w której relacjonuje nam sytuację w swoim domu rodzinnym²¹². Zwróćmy uwagę na aspekt psychospołeczny tej sytuacji, aby lepiej zrozumieć ten problem. Najlepiej odzwierciedlą nam rolę ojca w rozwoju dziecka słowa dziennikarki Astrid von Friesen, zawarte w jej książce:

²¹⁰ KęKę *Dziękuję*, 1:07–1:29 min, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

²¹¹ KęKę *Moja Gwardia*, dz.cyt. (dostęp: 26.05.2023).

²¹² KęKę *Smutek*, prod. PLN Beatz, 0:29–1:27 min, https://www.youtube.com/watch?v=JXSb_Algxfc (dostęp: 26.05.2023).

Mali chłopcy ubóstwiają swoich ojców
i chcą stać się tacy jak oni:
duzi, wszystko wiedzący, potężni i silni²¹³.

Przytoczony fragment przedstawia nam znaczenie tzw. głowy domu w rozwoju dziecka i budowaniu hierarchii rodzinnej. Ojcowie stają się dla swoich synów wzorem do naśladowania, odzwierciedleniem męskości, zaradności i pewności siebie. Dzieci poznają te wartości przez obserwację. Tym samym dążą, aby stać się takimi jak oni. Niejednokrotnie jest to niezależne od promowanych i kreowanych przez nich wartości. Tego typu zapatrzenie często może prowadzić do braku zrozumienia niektórych sytuacji, ślepego kopiowania autorytetu. Wiele z przedstawionych działań może być szkodliwe i prowadzić do popełniania tych samych błędów i wpadania w podobne nałogi. Ciągłe słyszymy o macierzyństwie i roli matki w rozwoju dziecka, lecz z biegiem lat postać ojca nabiera większego znaczenia w jego w życiu, ale również coraz bardziej staje się enigmatyczna. Powodem tego może być jego rzadsza obecność w najbliższym otoczeniu rodzinnym, wynikająca z istniejących uwarunkowań społecznych, kulturowych, politycznych. Powoduje to coraz większą destabilizację w rozwoju młodego człowieka i zmianę postrzegania jednego z rodziców przez członków rodziny. Bez wątplenia opieka i wsparcie ojca w procesie dorastania dziecka są tak samo istotne, jak obecność i funkcjonowanie matki w tej strukturze²¹⁴.

Przedstawiony wyżej aspekt miał również wpływ na rozwój młodego Piotra. Przyjmował do swojego codziennego życia sytuacje z domu rodzinnego, kopiując strategię radzenia sobie z problemami, wykorzystywane przez rodzica. Wprowadzanie się w stan upojenia alkoholowego stało się sposobem na sprostanie życiowym trudnościom. Odzwierciedlenie tego zauważamy w twórczości KęKę. Nie szukał poprawnych i skutecznych rozwiązań kłopotów, ale momentów chwilowego znieczulenia, które pozwalały mu nie myśleć o trudnej rzeczywistości²¹⁵. Początki występowania tego zjawiska sięgają do okresu wczesnonastoletniego, które opisał następująco:

Jak byłem mały i nie miałem hajsu
Nie było mamy, w pracy
Ojciec realista na melanzu [...]
Nawyk wyrabiasz wtedy kiedy jesteś dzieciak
Spijany zacier, smaku nie da wikipedia
Dwunastolatek, zero-siedem i nas trzech, trzech
Osiem kielonów sam wypilem i żem zszedł, zszedł
Pamiętam dobrze, uczucie mega
Od tamtej pory ciut pamiętam, sporo wlewam²¹⁶.

Na początku przytoczonego fragmentu autor ponownie opisuje zaistniałą sytuację rodzinną. Obrazuje tym biedę, zapracowanie mamy i główne idee swojego ojca. Następnie stwierdza, iż nawyki wyrabiamy w sobie od najmłodszych lat. Często

²¹³ A. Friesen, *Od agresji do czułości, czyli prawie wszystko o sztuce wychowania*, Kielce 2006, 127.

²¹⁴ J. Lisica, *Ojciec a syn w procesie wychowania*, Ateneum Kapłańskie 2021, 673 (3), 422–423.

²¹⁵ KęKę *Smutek*, prod. PLN Beatz, dz.cyt., 1:55–2:25 min.

²¹⁶ KęKę *Chorch*, dz.cyt., 0:18–0:25 min, 0:55–1:10 min.

obserwujemy wiele zachowań i przesiąkamy nimi, a najbardziej w momentach, kiedy są one prezentowane przez najbliższe otoczenie. W swojej wypowiedzi nawiązuje już do świadomości o uzależnieniu swojego ojca. W tym zapisie opisuje również swoją pierwszą, świadomą konsumpcję trunku wysokoprocentowego. Zauważamy, że moment spożycia został podkreślony przez niego przez wyszczególnienie swojego wieku, jak i liczby wypitych kieliszków zacieru pod bimber. Mówi otwarcie, że przedstawione wydarzenie było dla niego niezwykle, dawało mu ukojenie i prowadziło do chwilowego zapomnienia o problemach. W dalszej części tego samego utworu obserwujemy występowanie skutku spożywania alkoholu, co przedstawiają nam najlepiej poniższe słowa:

Brak hajsu, zalew, świetlice, puzzle
Kumple w Egipcie, w Tunezji, w Turcji
A ja p..., sam się rozerwę
E panie żulu kup mi, dwie, trzecia dla Ciebie²¹⁷

Zauważamy ponownie nacisk na aspekt finansowy panujący w jego rodzinie. Mimo ciężkiej pracy rodziców, w domu panował niedostatek. Głęboko to zapadło w podświadomości młodego Siary. Na podstawie powtórzenia informacji w tej samej zwrotce możemy stwierdzić, że budziło to u niego lęk przed dorosłością. Martwił się, że skończy jak rodzice, wykonując syzyfowe prace²¹⁸, które nie prowadzą go do niczego. Następnie przedstawia swój sposób na niedrogi, a w prowadzcie nawet darmowe, wakacje. W tym momencie porównuje się do swoich rówieśników, którzy mieli niemało szczęścia. Ich rodzice więcej zarabiali, dzięki czemu mogli sobie pozwolić na wyjazdy za granicę. Świadomość ta budziła ponownie u Piotra uczucie inności, niedosyt emocjonalny, który zakrapiał alkoholem. Zyskiwał go dzięki uprzejmości innych osób uzależnionych od trunków wysokokowych, gdyż sam nie był w stanie go sobie zafundować. Obserwujemy również piętno biedy oraz chęć walki z nią, w kolejnych undergroundowych²¹⁹ produkcjach rapera. Stał się on jednym z nieodłącznych elementów przedstawianych w początkowej twórczości rapera. Zauważamy występowanie tego zjawiska również w wersach utworu gościnnego u rapera Kubiego²²⁰, *Mądry Polak po szkodzie*, który przedstawia nam go następująco:

Chłopak na obczyźnie z ziomalami sprechen, sprechen [...]
Ja 16 lat i sporo hajsu
Jak na tamten czas, to naprawdę sporo hajsu
Mama zarabiała 600, ja miałem 2.500,
I to deutche marków, więc naprawdę sporo hajsu²²¹

²¹⁷ Tamże.

²¹⁸ Syzyfowa praca – to związek frazeologiczny, który oznacza pracę bezcelową, bezsensowną i nieprzynoszącą efektów. Mimo wkładania ogromnych pokładów siły i zaangażowania, syzyfowa praca nigdy nie zostanie ukończona i nie przyniesie żadnych efektów; jest ciężka, żmudna, bezowocna, bezcelowa.

²¹⁹ Underground Hip-Hop po Polsku oznacza Hip-Hop Podziemny. Raperzy grający Underground Hip-Hop nie rapują dla sławy ani pieniędzy, posiadają nieduże studia muzyczne.

²²⁰ Kubi – Raper z radomskiego podziemia, członek Bandy unikat.

²²¹ Kubi feat. KęKę *Mądry Polak po szkodzie głupi po goldzie*, 1:54–1:59 min, 2:04–2:14 min, <https://www.youtube.com/watch?v=THVG2TJkrJU> (dostęp: 26.05.2023).

Wnioskując z powyższych słów, możemy dostrzec wyszczególnienie środka finansowego, a bardziej jego braku jako obawę zmuszającą rapera już w młodym wieku do wyjazdu zarobkowego za granicę. Po użyciu w tekście sformułowań pochodzących z języka niemieckiego, np. *sprechen*, możemy stwierdzić, iż krajem emigracji były Niemcy. Podkreśla różnice zarobkowe występujące w naszym kraju i na obczyźnie, poprzez porównanie dochodów swoich i mamy. Powiększa tym samym swoją osobistą wartość przez zobrazowanie zaradności i tego, że nawet bariera językowa nie jest problemem w osiągnięciu celu. W ostatnim przytoczonym fragmencie widzimy ekscytację i zadowolenie twórcy z powodu zaspokojenia żądzy pieniądza, która nie raz budziła w nim strach i obawy. Przedstawiona historia zaczyna przygodę rapera z cyklicznymi wyjazdami za granicę.

Początkowa ekscytacja emigracjami zarobkowymi na obczyźnie spowodowała nowe doznania, które raper zamieścił w jednym ze swoich pierwszych nagranych singli *Boli mnie*. W tamtym momencie Arais, choć teraz obecnie znany jako KęKę, wyrzuca wszystkie negatywne uczucia, które zostały w nim nagromadzone w trakcie pobytu za granicami kraju. Na wstępie swojego utworu przedstawia odczucia, które powodują w nim tytułowy ból. Pierwszy z elementów jest już widoczny na samym początku tekstu, zawarty w refrenie. Jest to kompilacja słów polskich i niemieckich. Ojczyście określają dyskomfort, cierpienie, a zagraniczne znaczą obojętność na ghenę. Może być to połączenie również wielkich oczekiwań klientów i negatywna ocena ich pracy w mocnych, wulgarnych słowach. Wpływa to na prosperowanie pracownika i młodego człowieka, który dopiero stawia pierwsze kroki w zawodzie. Tym samym oczekiwania mogły budzić w nim strach, stres, obawę, które często są odczuwalne również w sposób fizyczny. W pierwszej ze zwrotek przedstawia realia swoich kolegów, którzy niejednokrotnie chwalą się swoimi wyjazdami wakacyjnymi z rodzicami za granicę. Określa ich kłamcami, ponieważ zna stan finansowy mieszkańców własnych okolic i wie, że mało, która z rodzin mogłaby sobie na to pozwolić. Mimo to zazdrości im beztróskiego spędzania czasu z rodzicami, nie martwiąc się o nic. Następnie porównuje ich do siebie i pokazuje swoje spojrzenie. Z jego punktu widzenia jest to walka z biedą i budowanie swojej niezależności. Oddaje rzeczywistość, której doświadcza większość osób wybierających się na tzw. *saksy*²²². Samego siebie przedstawia jako osobę dorosłą, świadomą, funkcjonującą już samodzielnie. Swoich rówieśników stawia po przeciwległej stronie szali i definiuje ich jako małe dzieci nieradzące sobie z życiem, które trzeba wychowywać i stale nadzorować. Przez styl wypowiedzi możemy interpretować to jako zachłyśnięcie się wolnością i usprawiedliwienie swojej zazdrości. W dalszych fragmentach zauważamy towarzyszące każdemu emigrantowi uczucie tęsknoty za swoim okolicami, rodziną, przyjaciółmi. Powoduje to nawrót odczuwanego smutku, żalu i samotności, które wyciszają się tylko po spożyciu alkoholu, co może być efektem wcześniejszych obserwacji zachowań ojca. Zdaje sobie sprawę, że przez tryb życia na obczyźnie

²²² Saksy – Dawniej tę nazwę interpretowano jako wyjazd na pracę za granicą do Niemiec (wcześniej do Saksonii we wschodnich Niemczech). Obecnie saksy to potoczne określenie wyjazdu za granicę do pracy sezonowej.

może nic nie odłożyć, a praca nie spełni jego oczekiwań pieniężnych. Wybrzmienie słów daje nam do zrozumienia, że obawia się tego, ale jest dla niego ważniejsza ulotna chwila relaksu, którą daje mu picie alkoholu. Zgromadzone w nim uczucia w tym okresie powodują pogłębianie jego problemów emocjonalnych. Mimo to nie obrażał sobie innego sposobu zarobku oraz funkcjonowania²²³.

Zagłębiając się w historię Piotra, dostrzegamy, iż rodzinę wielokrotnie zastępowało mu otoczenie blokowisk, świetlica i Kościół wraz ze swoim wspólnotami. Jak wskazał we wcześniej przytoczonym wywiadzie o książce *To nie jest hip-hop*, te miejsca opóźniały jego proces degeneracji społecznej²²⁴. Rosnąca w nim świadomość, iż traci kontrolę nad swoim życiem i całkowicie oddaje się cielesnym uciechom, budziło w nim żal do samego siebie i pogłębiało odczucie smutku. Dostrzegam to również w jego twórczości, w jednym z wersów piosenki *Właśnie nie ma*, pisał następująco: „Trawa, woda, nosy, jedenasty rok bez hostii”²²⁵. Artysta miał świadomość, że nadmierne stosowanie wymienionych substancji oddała go od Boga, wiary, która w jego wczesnym etapie dojrzewania zrobiła tak wiele i była dla niego ważna. W brzmieniu tych słów zauważamy również pewien sentyment i uczucie melancholii, pragnienie powrotu do dobrej relacji ze Stwórcą. Mimo tych odczuć jest bezsilny i nie potrafi pokonać samego siebie, aby dojść do celu.

Wszelkie doświadczenia życiowe i psychiczne budzą w nas wielką gamę doznań. Mogą być one skrajnościami odczuć, lub wręcz ich przeplatanką, łączącą negatywne i pozytywne bodźce w jedność. Obserwujemy ten efekt w przypadku początkowej twórczości KęKę. Z jednej strony zauważamy zaspokojenie potrzeb finansowych, powodujących radość, z drugiej zaś widzimy nagromadzony ból szybką inicjacją dorosłości i pominięciem etapu przyjemności beztroskiego funkcjonowania na początkowym etapie dojrzałego życia. Elementami powodującymi największą frustrację u twórcy było odczucie odosobnienia, brak prawidłowej relacji z ojcem oraz niewystarczające kontakty z matką. Przedstawione doświadczenia kierowały rapera w stronę znieczulania się różnymi środkami, które chwilowo wyciszały jego frasunki, lecz stwarzały w nim zupełnie nowe problemy.

Temat substancji odurzających wielokrotnie jest poruszany we wczesnej twórczości rapera. Używki mają miano środka znieczulającego, powodującego uczucie relaksu. Nie licząc aspektów wyciszenia, budzą w nim wenę twórczą. Często obrazuje je jako element kulturowy i sposób życia społecznego, dając tym samym negatywne przykłady postępowania. Nadmierne stosowanie alkoholu jest rozumiane przez Piotra jako coś normalnego, umożliwiającego godne i spokojne funkcjonowanie w świecie chaosu. Artyści subkulturowi są często twórcami i wykonawcami własnych tekstów, co czyni z nich pisarzy, czyli osoby odzwierciedlające rzeczywistość w formie słownej. Powoduje to, iż niejednokrotnie najpierw muszą doświadczyć czegoś, aby następnie móc to obnażyć w swoich produkcjach. Choć najlepiej ten

²²³ KęKę (Arais), *Boli mnie*, <https://www.youtube.com/watch?v=ok-VS8BHN0Y> (dostęp: 26.05.2023).

²²⁴ J. Baliński, B. Strowski, dz.cyt., 99–100.

²²⁵ KęKę *Właśnie nie ma*, 2:10 min–2:13 min, <https://www.youtube.com/watch?v=QaNezAPMjuI> (dostęp: 26.05.2023).

obszar zależności zobrazuje nam fragment wypowiedzi polskiego rockmana Macieja Maleńczuka w odpowiedzi na pytanie:

Wymagamy tego, żeby zanurzył się w całym możliwym życiowym szambie, bo dopiero wtedy napisze dobrą książkę. Dlatego artystom do pewnego stopnia wolno więcej, zwłaszcza tym, którzy tworzą słowo²²⁶.

Wyżej przytoczone zdanie odzwierciedla zależność twórcy od jego słabości, sposobu życia, uzależnień. Rockman spostrzega, że to właśnie one kreują autora, tworzą jego historię i przekazywanie w nich treści. Stwierdza, że jest to wręcz oczekiwane przez odbiorcę, co powoduje, że jeszcze bardziej zagłębia się w nich, aby dać im najlepszy produkt. Na podstawie wypowiedzi możemy dojść do wniosku, że nie byłoby jakiegokolwiek twórczości artysty, pisarza, bez jego słabości, zaburzeń i uzależnień.

Zauważamy oddziaływanie wyżej przedstawionej tezy w twórczości KęKę, ponieważ jego życiowe bolączki doprowadziły go do odurzania się wszelkimi środkami, a w końcowym stadium do powstania uzależnień. Często teksty do wielu piosenek powstały pod ich wpływem i przeżywanie tego stanu niejednokrotnie występowało w jego twórczości w różnych formach. Choć jak sam stwierdził na jednym z koncertów, odnosząc się do powstania jednego ze swoich utworów: „Na trzeźwo nie było to pisane. Na trzeźwo nie było nagrane, to też na trzeźwo nie będę tego grał”²²⁷. Przytoczony fragment najlepiej odzwierciedla nam wczesny etap kompozycji Piotra. Prawdopodobnie tego rodzaju podejście do życia i twórczości doprowadziło go do takiego stanu rzeczy.

Twórczość KęKę charakteryzuje się dozą uczuć towarzyszących mu podczas produkcji utworu. Powodowały je trudne doświadczenia w codzienności, przeżycia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych lub ich braku. Często były to wręcz tryskające z niego emocje, które stopniowo przelewał na papier w swoich tekstach. Wielokrotnie odczucia prezentowane przez rapera były skomplikowane, zawile, choć na początku jego kariery muzycznej, brzmiały one raczej nonszalancko, pobłażliwie i bagatelizowały nadużywanie danych środków lub zachowania opisywane przez artystę. Jego produkcje muzyczne możemy określić tworamiz egzystencjalnymi, skupiającymi się na zaspokajaniu własnych potrzeb. W tym podrozdziale zwróćmy uwagę na postrzeganie ich i sposób występowania. Zaczniemy od głównej i najczęściej stosowanej substancji psychoaktywnej, czyli alkoholu, którego postrzeganie w oczach rapera ewoluowało wraz z pogłębianiem się uzależnienia.

Zanim przejdziemy do analizy twórczości artysty i opisu występowania alkoholu w jego życiu, zwróćmy uwagę na oddziaływanie substancji oraz wpływ, jaki może wyrzucić ona w organizmie człowieka. Alkohol jest zaliczony do substancji psychoaktywnych, które w pewnym stopniu ingerują w działanie mózgu i pobudzają lub hamują funkcjonowanie pewnych jego części. Według Polskiego Towarzystwa Psychologicznego substancja psychoaktywna jest to: „Substancja, która po przyjęciu wpływa na procesy umysłowe. Działając w mózgu, zmienia nastroj, procesy myślowe czy

²²⁶ A. Laszuk, *Artystom wolno więcej – rozmowa z Maciejem Maleńczukiem*, <https://www.tygodnikprzeglad.pl/artystom-wolno-wiecej/> (dostęp: 26.05.2023).

²²⁷ KęKę, *Popkiller Młode Wilki Show, Hip Hop Kemp 2013*, 18:31 min–18:36 min, <https://www.youtube.com/watch?v=5KTBHhYVN5k> (dostęp: 26.05.2023).

zachowanie”²²⁸. Wnioskując, możemy rozumieć, że prowadzi również do wielu subiektywnych odczuć konsumenta, które wpływają na zmianę jego zachowania. Najczęściej takie działania są nieszkodliwe, choć ich nadmiar może wywołać w umyśle symptomy zaburzeń psychicznych podobnych do depresji i schizofrenii. W Polsce uzależnienie od alkoholu i jego nadużywanie są jednymi z głównych problemów zdrowotnych i społecznych. Pierwsze jego objawy zaczynają się od momentu braku pohamowania w konsumpcji danego środka. Twórcy rozdziału *Alkohol i jego następstwa* sklasyfikowali grupy pijących, dzieląc ich na: pijący towarzysko, pijący problemowo, uzależniony od alkoholu²²⁹. Definiują oni te grupy następująco:

Pijący towarzysko – w tej grupie znajdują się w większości osoby, których picie pozostaje w zdrowych granicach i nie powoduje żadnych szkód ani w nich samych ani w ich otoczeniu.

Pijący problemowo – w tej grupie znajdują się osoby, u których picie powoduje szkody somatyczne. U większości osób na tym etapie nie dochodzi jeszcze do uzależnienia.

Uzależniony od alkoholu – możemy wyróżnić wiele przyczyn, z powodu których ludzie zaczynają, a następnie kontynuują picie w sposób problemowy. Po długim okresie intensywnego i regularnego picia może rozwinąć się uzależnienie od alkoholu²³⁰.

Odnosząc się do prezentowanych wcześniej uczuć, myśli rapera w pierwszych jego tekstach, możemy zaliczyć go do warstwy społecznej zmagającej się z picciem problemowym lub na pograniczu uzależnienia od alkoholu. Charakteryzują go silne i specyficzne stany emocjonalne odgrywające istotną rolę w podejmowaniu decyzji. Choć da się wywnioskować, iż jego głównym powodem było pragnienie dobrego samopoczucia, dobrostanu i uśmierzenie bólu związanego z przykrymi doświadczeniami.

Trunki wysokoprocentowe były najbardziej popularną i najczęściej dostępną używką stosowaną przez rapera. Spójrzmy teraz na ich aspekt interpretacyjny w rozumieniu KęKę na podstawie jego twórczości. Z biegiem lat zażywanie alkoholu nabrało nowego sensu i było początkowym elementem do mieszania różnych substancji, uciech fizycznych, prowadzących do uzależnień wszelakiej gamy. Będąc już dojrzałym emocjonalnie mężczyzną, przestał odbierać to jako znieczulanie emocji. Przeobraziło się ono w bunt przeciwko błędowi, pomyłkom, otoczeniu, które dostrzegam w następujących wersach utworu *To budzi bunt we mnie*:

Nigdy nie byłem dobrym synem, miałem wczutę na bunt
Od zawsze piłem, moje życie zalewam znów
Błoki tuliły, one potrafią, pozdrawiam błoki
Do chłopaków, co drugi od nas ch... kończy
Sprzeciw jest dobry, mamy charakter, p... normy
Życie nie słodzi, dosadnie łapiesz, jak jesteś młody
Co to za facet, nie wie jak się stawia na swoim
Patrz mnie na oczy, takie rzeczy, tak się stawia na swoim²³¹

²²⁸ Zob. Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Instytut Psychologii Zdrowia, *Substancje psychoaktywne*, <https://psychologia.edu.pl/slownik/id.substancje-psychoaktywne/i.html> (dostęp: 26.05.2023).

²²⁹ K. Zambrzycka, K. Snarska, C. Dolińska, M. Chorąży, *Alkoholizm i jego następstwa*, w: *Wybrane problemy zdrowotne i zawodowe pracowników ochrony zdrowia*, red. K. Kowalczyk, E. Krajewska-Kułak, t. 1, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Białystok 2019, 239–249.

²³⁰ Tamże.

²³¹ KęKę Pafarazzi, *To budzi bunt we mnie*, 0:10 min–0:31 min, <https://www.youtube.com/watch?v=EsSGEiSWMck> (dostęp: 26.05.2023).

Autor w powyższych słowach bezpośrednio stwierdza, iż nie był nigdy dobrym dzieckiem. Określa się wręcz jako problemowego chłopca, który zawsze chciał postawić na swoim, przy czym potrafił stworzyć wiele kłopotów, określając się tym samym buntownikiem. Następnie przedstawia swoje przywiązanie do alkoholu, które od najmłodszych lat stanowiło jeden z aspektów sprzeciwu. Opisuje również swoje otoczenie, które potrafiło zastąpić mu czuły, wspierający dotyk rodzica. Prezentuje efekty takiego działania na podstawie negatywnych statystyk oddających skutki takich czynów. W ostatnich przytoczonych słowach stwierdza, że te elementy charakteryzują bycie mężczyzną, który stanowczo dąży do swojego celu. Dla Piotra było to wydanie płyty, mimo wielu przeciwności losu, co jednak mu się udało. Na podstawie przytoczonego fragmentu możemy również stwierdzić, iż raper odczuwa następstwa swojego oporu. Bunt w człowieku niejednokrotnie kreują sytuacje rodzinne, życiowe, materialne, obserwacje polityczne oraz otoczenie, w którym się przebywa. Piotr obrazuje swój protest poprzez picie alkoholu, zażywanie środków odurzających, które są odreagowywaniem tego, co zaobserwował, czyli realiów biedy w swoim otoczeniu.

KęKę w wersach piosenki *Co życie da* prezentuje nam fakty swojego życia oraz odnosi się w nich do innych młodych osób wychowujących się na radomskich osiedlach. Relacjonuje w nich utratę kolejnej swojej pracy przez zmniejszanie etatów. Opisuje wysoką skalę bezrobocia, która dotykała każdego z młodych w tamtym okresie i nie dawała im perspektywy na rozwój, założenie rodziny i utrzymania swoich potomków. Wybrzmienie prezentowanych słów możemy odebrać jako normę obecną w życiu wielu osób, której raper przeciwstawia się przez opowiadanie. Potwierdza się wcześniej przedstawiona teza, iż picie jest sposobem radzenia sobie z przeżywaniami tak bolesnych chwil, które rodzą w każdym z nas trwogę²³².

We fragmencie utworu *Woogie Boogie* artysta przedstawia swoje poglądy na temat instytucji rządowych. W tekście opisuje ich nieporadność. Określa urząd jako „fabrykę urzędniczek”, czyli miejsce zajmujące się produkcją stanowisk w ich spółce. Z tych słów możemy wywnioskować, iż etaty tworzone są nadprogramowo, aby mogły zająć je osoby z rodzin innych pracowników. Wskazuje, iż mimo tak wielkiej liczby osób zatrudnionych, działanie ich jest powolne, mało skuteczne i nie daje odpowiednich efektów. Budzi to w nim frustrację, pogardę dla urzędników umożliwiających mu rejestracją na bezrobociu. Brak szacunku do tego aparatu władzy możemy rozumieć również jako ogólny brak poszanowania rządu i tego, co ona sobą reprezentuje²³³.

Studia filozoficzno-historyczne wyostrzyły zmysły i obserwacje Piotra na sytuacje geopolityczne, które były kolejnym filarem jego sprzeciwu. Znajomość przeszłości i zagłębianie się w nią udowodniało, iż zatacza ona ślepy krąg, który jest zagłuszany przez media. Dlatego też stwierdził, iż musi o tym mówić, krzyczeć, pisać, aby mógł to każdy dostrzec, co prezentuje w poszczególnych fragmentach utworu *Spowiedź*:

²³² KęKę *Co życie da*, 0:49 min–1:04 min, <https://www.youtube.com/watch?v=qRN3DgAUD-E> (dostęp: 26.05.2023).

²³³ KęKę *Woogie Boogie*, 3:07 min–3:20 min, <https://www.youtube.com/watch?v=0A3RrSRznH4> (dostęp: 26.05.2023).

Trzy razy mówisz kłamstwo i fakt jak u Goebbelsa [...]
Na lewo patrzeć by liberalne ściervo
Głosy na karcie, nie myślą tylko kreślą
Każdy niewinny, na zdradę jest odpowiedź
Idźta się p... Po stówie dam na hotel [...]
Popatrz na Moskwę, wyczekuj głosów z Kremla
Niczego nie usłyszysz, Twój Bóg nie da zbawienia
Ja nie zasłużę, ale to już inna kwestia [...]
Ktoś musi mówić, ktoś musi krzyknąć
Najwyżej mnie powieszą, za honor warto ginąć dziwko!²³⁴

Na podstawie przytoczonego tekstu możemy wywnioskować, iż raper całkowicie sprzeciwia się politykom i ich obecnym działaniom. Porównuje ich do Josefa Goebbelsa, który był niemieckim politykiem, ministrem propagandy i zasłynął z działań kreujących pozytywny wizerunek Adolfa Hitlera. Zapadł w pamięci społeczeństwa za sprawą słów: „Kłamstwo powtórzone 1000 razy staje się prawdą”²³⁵. Przez to możemy wnioskować, iż KęKę większość polityków uważał za kłamców, myślących tylko o swojej korzyści lub będących wysłannikami innych większych mocarstw, które po cichu mają sterować państwem. Następnie stwierdza, że dzieje się tak, ponieważ większość społeczeństwa jest zaślepiona i dokonuje swoich wyborów bezmyślnie. Mówienie o tym uważa za jeden z kluczowych i sensownych elementów sprzeciwu, który może wpłynąć na cywilizację, ponieważ jest jednym z podstawowych składników napędzających zmiany. Możemy stwierdzić, iż jest to część wybiegająca poza kanon jego uzależnienia. Dbanie o dobro ojczyzny i miejsce, w którym będą żyć jego potomkowie stało się kolejnym aspektem sprzeciwiania się, za który jest w stanie nawet oddać życie.

Walka o wszelako rozumianą wolność, jak i samą jej ideę może przeistoczyć się również w utrapienie człowieka przez jego myślenie, które powodują różne efekty uboczne. Jak stwierdziliśmy wcześniej, kluczowym nałogiem najczęściej pojawiającym się w jego twórczości było nadużywanie alkoholu oraz stopniowo pogłębiający się brak kontroli nad tym. Zauważamy już tego dolegliwość w pierwszych wywiadach Piotra. Jeden z nich był udzielony portalowi muzycznemu *Popkiller* w formie wideo. Raper relacjonuje w nim przebieg podpisania kontraktu z wytwórnią *Prosto* i zapowiada premierę swojego pierwszego legalnego albumu. Pod koniec pierwszej części KęKę rzuca w stronę dziennikarza z wielkim uśmiechem na twarzy hasło: „Mała przerwa na WW”. Po czym wraz z dziennikarzem spożywa alkoholu²³⁶. Krótka, zaprezentowana scena obrazuje nam już stadium uzależnienia twórcy od alkoholu. Możemy to odbierać jako sposób picia osoby uzależnionej, które zostały zdefiniowane wcześniej. Choć najlepiej zobrazują to nam słowa w przytoczonych już utworach, gdzie opisywał stosunek do alkoholu:

²³⁴ KęKę *Spowiedź*, 1:19 min–1:22 min, 2:45 min–2:56 min, 3:01 min–3:10 min, 3:13 min–3:20 min, <https://www.youtube.com/watch?v=sS-Paayw8U> (dostęp: 26.05.2023).

²³⁵ K. Lachowicz-Tabaczek, *Iluzja prawdy*, <https://charaktery.eu/artykul/iluzja-prawdy> (dostęp: 26.05.2023).

²³⁶ M. Natali, *Wywiad z KęKę*, cz. 1, dz.cyt.

Nie skończę jak Morrison, przecież jestem już rok starszy
Sobota – boli, niedziela – boli, Piątek
Zaczynam zawsze weekend, k... kończy się przy środzie
J... wóda, kto to wymyślił²³⁷

K... poszło Prosto, legalny raper
No i co mam teraz działać, nie wiem – piję wódę dalej
Braka, mija marzec ciągle chlam
Jakoś kwiecień Otrabarwa leci pierwszy track²³⁸

W pierwszym z przytoczonych tekstów utworu raper porównał się do słynnego wokalisty Jima Morrisona, który zmarł na skutek przedawkowania narkotyków. Możemy zauważyć obawę przed zbyt wczesną śmiercią, spowodowaną jego nałogami, co starał się później obrócić w charyzmatyczne porównanie. Następnie opisał przebieg swojego weekendu, który dla szeregu osób jest czasem odpoczynku, wytchnienia od pracy i relaksu. Dla wielu jest to powód do napicia się alkoholu. Obrazuje nam to opis jego ciągu alkoholowego oraz braku pohamowania w picciu. Tym samym mówi nam już wprost o swoim uzależnieniu się od trunków procentowych i chęci walki z nim. Kolejne z przytoczonych słów z piosenki *Co życie da* opisują nam bezradność artysty wobec swego uzależnienia. Wskazuje, iż mimo to, że jego kariera muzyczna nabrała rozpędu, to on dalej nie wie, co ma zrobić ze sobą i jak przezwyciężyć swoje problemy życiowe. Czuje się całkowicie bezsilny względem nich.

Jak wspominałem wcześniej, napoje alkoholowe nie były jedynym szkodliwym nałogiem Piotra. Stały się one podłożem do pojawiania się nowych substancji i łączenia ich ze sobą. Wcześniej w terapii uzależnień mogliśmy dostrzec klarowny podział na terapię osób uzależnionych od narkotyków i alkoholu. Uprzedzenie to spowodowane ścisłym trzymaniem się jednego środka, od którego była osoba uzależniona. Obecnie społeczeństwo stawia coraz częściej na doznania wynikające z zażycia różnych substancji, łącząc przy tym alkohol, narkotyki i inne możliwe środki powodujące bógostan. Konsumpcja różnego rodzaju używek może powodować uzależnienie się od obydwu z nich i w połączeniu negatywnie oddziaływać na świadomość konsumenta. Psycholodzy, obserwując coraz częstsze występowanie tego zjawiska, określili te grupy osobami uzależnionymi krzyżowo²³⁹. Instytut Psychiatrii i Neurologii zdefiniował i poszerzył opis występowania tego zjawiska następująco:

Uzależnienie krzyżowe to termin stosowany do opisywania zdolności jednej substancji do wytłumienia objawów zespołów abstynencyjnego, wywołanej odstawieniem innej substancji i podtrzymania stanu uzależnienia fizycznego. Coraz częściej osoby uzależnione zachowują abstynencję nawet przez kilka lat. Jednakże potem okazuje się, że w międzyczasie uzależnili się od innych środków zmieniających świadomość czy substancji psychoaktywnych. W praktyce wygląda to tak, że po zakończonej terapii odwykowej, osoba wcześniej uzależniona przestaje pić, jednakże, aby wytrwać w abstynencji uzależnia się od innej substancji²⁴⁰.

²³⁷ KęKę *Spowiedź*, dz.cyt., 1:36 min–1:47 min.

²³⁸ KęKę *Co życie da*, dz.cyt., 1:14 min–1:24 min.

²³⁹ J. Kasprzak, *Uzależnienie krzyżowe*, <https://www.mp.pl/pacjent/psychiatria/uzaleznienia/75634,uzaleznienie-krzyzowe> (dostęp: 26.05.2023).

²⁴⁰ (red.) Wolmed Sp. z o.o., *Czym są uzależnienia krzyżowe? Sprawdź jak sobie z nimi radzić*, <https://wolmed.pl/blog/czym-sa-uzaleznienia-krzyzowe-sprawdz-jak-sobie-z-nimi-radzic/> (dostęp: 26.05.2023).

Powyższy tekst charakteryzuje system i częsty sposób działania osób uzależnionych. Z jednej strony zauważamy występowanie różnej gamy środków, które mają na celu zapewnienie stanu relaksu, ukojenia. W połączeniu mogą doprowadzić do zniewolenia od obu substancji. Często występującym afektem jest zastąpienie jednego nałogu innym. O szkodliwości zmiany nawyku decyduje fakt wpływu materii na percepcję chorego i jego otoczenia. Obserwujemy to w początkowej twórczości Siary. Zamiennikiem lub urozmaiceniem odprężenia stały się narkotyki i dochodziły do tego różne zachowania ocierają się o seksoholizm, seksomnie. Atakowały one ciało innym bodźcem lub mogły przynieść podobny stan ukojenia w momentach stopowania, odstawiania głównego preparatu odurzającego. Występowanie takiego zjawiska zauważamy w reakcji z przeżytego jako uczestnik koncertu. Tego typu zachowanie jest prezentowane w charakterze urozmaicenie odprężenia. Jest ono dla Piotra oznaką dojrzałości, zamożności ze względu na cenę produktu. Możemy wynioskować to na podstawie następujących wersów jego kolejnych utworów:

Starej ekipy w Jarocin, my młodziaki po kolejce na bazę
I pamiętam długie pióra i bazy
Wszyscy pili jak nasi, starzy ćpali jak Cobainy²⁴¹

Weź tą pasję poczuj, weź zmyj żużel z pyska
I te krople potu, przecież widzę, jak spływa
Po mnie spływa także, raczej [...]
Kę to patolog, j... wasze zdanie, france
Rób, jak uważasz, tylko się nie kreuj zbyt
Prósz, jak posiadasz, ale panuj nad psychiką
Łatwo powiedzieć, gorzej zrobić, k...
Znam zajebisty detox – wódka, wódka, wódka²⁴²

W pierwszym przytoczonym tekście piosenki *Sentymental* raper relacjonuje przebieg *Ogólnopolskiego Przeglądu Muzyki Młodej Generacji* w Jarocinie, którego nazwa z czasem zmieniła się na *Festiwal Muzyków Rockowych*. Opisuje w nim typowy wygląd jej uczestników, a następnie ich nawyki. Picie do utraty przytomności i branie narkotyków twardych. Częstotliwość ich zażywania porównał do sposobu konsumpcji tych środków przez amerykańskiego gitarzysty *Nirvany* Kurta Cobaina, który w wyniku nieradzenia sobie z uzależnieniem popełnił samobójstwo. Prezentuje tym samym wzorzec postrzegania relaksu i dobrej zabawy przez osoby starsze od niego. Mimo możliwego stanu ukojenia, widzi w nim o wiele większą szkodliwość dla organizmu i psychiki niż korzyści. Wspomina o tym wielokrotnie po odniesieniu się do konsumpcji tej używki.

Obserwujemy następstwo zastosowania środków odurzających w kolejnym fragmencie pochodzącym z utworu *Maluch Maluch*. KęKę przedstawia w nim typowego twórcę subkultury, opierającego swoje twory na doznaniach narkotycznych. Zauważa również ich zastosowanie w swoim otoczeniu jak i przez samego siebie. Zwracając uwagę na wybrzmienie danych słów, możemy stwierdzić, iż raper nie

²⁴¹ KęKę *Sentymental*, 1:12 min–1:21 min, <https://www.youtube.com/watch?v=gWS6dREeubE> (dostęp: 26.05.2023).

²⁴² KęKę *Maluch Maluch*, 0:26 min–0:35 min, 0:40 min–0:54 min, dz.cyt.

czuje do nich przywiązania emocjonalnego, lecz są mu on obojętne, a nawet momentami traktuje je z pogardą. Mimo takiego postrzegania ich, nie mógł się im oprzeć w momencie częstowania. Zaprezentowaną charakterystyką opisuje również spojrzenie otoczenia na niecodzienne podejście łączenia różnych substancji psychoaktywnych. Stwierdza, że wybiega to poza jakąkolwiek normę nawet wśród grona nadmiernie korzystającego. Jako detoks leczniczy wskazuje zastąpienie używki, wódką. Zwraca uwagę, iż mimo takich odstępstw, musimy pamiętać o swoim zdrowiu psychicznym, ponieważ może skończyć się to źle. Pozostawia to nam wiele domysłów, lecz da się stwierdzić, że chodziło mu w powyższych słowach o zbyt wcześnie zakończone kariery twórców rockowych, którzy nie poradzi sobie ze swoim nałogami i zmarli na skutek przedawkowania lub samobójstwa. Świadomie podkreśla działania szkodliwe narkotyków twardych.

Raper nie rozwodził się nad zażywaniem pobudzaczy, lecz skupiał się na ostrzeżeniu społeczeństwa przed ich negatywnym działaniem. Jako przykłady podaje historię znanych muzyków, którzy osiągnęli sukces, ale nie poradzi sobie z nałogiem. Inne podejście ma do narkotyków miękkich, czyli marihuany, która niezwykle rzadko występuje w jego tekstach. Określa ją jako sposób błęgiego stanu i uspokojenia gonitwy myśli. Traktuje ją sentymentalnie. Obserwujemy to w następujących wersach piosenki *Dziękuję*, pochodzącej z albumu *Takie Rzeczy*:

Tera' Piotrek jest raperem i to całkiem dobrym
 Jak składałem pierwsze zwrotki to kuło po uszach
 Leciał 2Pac my razem jakiś balkon oparka
 Śmiechy nerwy mocno młodszy
 Za te wszystkie dobre lata dziękuję Ci Anka
 Parę wspomnień leci wprost do mojej siostry²⁴³

W przytoczonym wspomnieniu Kę prezentuje chwile beztróski z siostrą i pewne elementy, do których wraca wspomnieniami. Jest nimi twórczość 2Paca, która była dla niego motywacją do tworzenia. Inhalacja środkami odurzającymi pozwalała mu w swobodny, żartobliwy sposób otworzyć się przed siostrą jak na spowiedzi i opowiedzieć jej o życiowych porażkach. Przez co jego postrzeganie danej substancji psychoaktywnej było łżejsze, ponieważ koiło jego nerwy. Marihuana pozwalała mu ujawnić swoje problemy, czego nigdy na trzeźwo nie byłby w stanie dokonać. Częstotliwość występowania narkotyków w jego nagraniach jest niezwykle rzadka. Na podstawie systematyki jego tworzenia możemy wnioskować, iż była ona nie często występującym zamiennikiem alkoholu lub pewnym dodatkiem urozmaicającym chwilę wytchnienia.

Kolejnym zachowaniem zahaczającym o progi uzależnienia jest sposób postrzegania kobiet. Mianowicie, jest nim chęć ciągłego kontaktu seksualnego z nimi. Odzwierciedla to w nagraniu *Nie jestem dżentelmenem*. Raper przedstawia się w nim jako szorstkiego, heteroseksualnego mężczyznę pożądanego wiele niewiast. Mówi otwarcie, iż wszystkie jego kulturalne, miłe zachowania nie są oznaką dobrego wychowania, lecz chęcią konsumpcji fizycznej relacji. Zanim do tego dojdzie ocenienia ich walory piękna, które umożliwiają mu zachowania dżentelmeńskie. Opisuje to w sposobie

²⁴³ KęKę *Dziękuję*, 0:50 min–1:06 min, dz.cyt.

otwierania drzwi partnerce i przepuszczeniu jej w nich. Podczas tego dokonuje oględzin swojej wybranki. Wskazuje, iż na podstawie jego postępowania płęć przeciwna może domyślać się celu takiego zachowania, lecz jest mu to całkowicie obojętne. Dla Piotra w tym momencie liczy się osiągnięty efekt ukojenia i dobra zabawa. Przedstawia nam dość obszerne grono dziewcząt, które przyciągają jego uwagę. W swoich kryteriach bagatelizuje różnice wiekowe. Wymaga, aby jego partnerka uciech była autentyczna i nie upiększona różnego rodzaju nadmiernym makijażem. Pragnie, żeby wpisywała się w naturalny kanon piękna. Niejednokrotnie w treści utworu stwierdza, że jest to oznaką atrakcyjności. Wnioskujemy to na podstawie preferencji autora, które opisał, kończąc pierwszą zwrotkę: „Jestem mężczyzną, kręcą mnie tylko wojna, sport i cycki”. Tym samym stawia te kryteria są podstawową oznakę męskości. Oczekuje również od płci przeciwnej zainteresowania i przychylnego spojrzenia na jednoznaczowe ekscesy²⁴⁴. Mimo seksualnego postrzegania relacji damsko-męskiej w piosence *Krucjata* otwarcie potępia gwałty, opisując to tak:

Broń Cię Boże byś na swoich kiedyś podniósł rękę
Który zdradzi wtedy z miejsca krwią zaznaczy miejsce [...]
Nie daj gwałcić swoim braciom mogą popsuć krew²⁴⁵

W wyżej przedstawionych wersach dostrzegamy pogardę rapera do zachowań przestępczych, dotyczących jakiegokolwiek znęcania się nad drugim człowiekiem. Powołuje się na Opatrzność Bożą, by chroniła każdego z nas przed takimi rozwiązaniami. Następnie wskazuje konsekwencje dopuszczenia się tego czynu. W mniemaniu autora powinien być to najwyższy wymiar kary, czyli śmierć. Otwarcie stwierdza, iż gwałty są największym problemem ludzkości, który wyniszcza społeczeństwo i powinien podlegać takim samym wyrokom jak rozbój.

W kolejnej zwrotce piosenki *Nie jestem dżentelmanem* podmiot liryczny tekstu podkreśla, iż zainteresowanie partnerem jest istotnym aspektem jakiegokolwiek relacji damsko-męskiej. Często uważa się, iż mężczyźni nie zauważają zalotnych spojrzeń kobiet. Autor całkowicie neguje to, twierdząc, że niejednokrotnie widział ich aprobatę skierowaną w swoją stronę. Spostrzeżenie kokietowania go stawało się motywacją do poznawania drugiego człowieka. Mimo wcześniej prezentowanych odczuć, nie traktuje płci pięknej instrumentalnie w tym aspekcie, lecz dostrzega też ich potrzeby. Daje jasno do zrozumienia, iż niewiasty mają podobne pragnienia. Dochodzi do wniosku, że one również spoglądają pożądlive na mężczyznę. Raper sądzi, że dziewczęta kryją się z tym ze względu na zasady społeczne i kulturowe. Twierdzą, że nie przystoi damie odślaniać się z takimi potrzebami. Kę daje jasno do zrozumienia, że jest to w naturze człowieczej. Pragnienie drugiej osoby, miłości i cielesnego z nią kontaktu. Piotr wprost określa się gruboskórnym, lecz wyrozumiałym mężczyzną. Artysta oczekiwał od kobiet szczerości i otwartości w mówieniu o swoich potrzebach. Siara uważa, że każdy z nas ma swoje pragnienia, które trzeba zaspokoić. Świadomość rapera o swoich wadach powoduje, że nie chce być

²⁴⁴ KęKę *Nie jestem dżentelmanem*, 0:10 min–0:54 min, <https://www.youtube.com/watch?v=EJBNP94zMWg> (dostęp: 26.05.2023).

²⁴⁵ KęKę *Krucjata*, 1:30 min–1:36 min, 2:51 min–2:54 min, <https://www.youtube.com/watch?v=LrA5QTtKUK> (dostęp: 26.05.2023).

w długotrwałych związkach. Szybko ucieka z każdej relacji, aby nie tworzyć złudnych nadziei. Utwór charakteryzuje się przeplatanką nałogową i emocjonalną typową dla jego undergroundowej kariery²⁴⁶. Swoiste spojrzenie KęKę na relację damsko-męską nie wyguszało jego potrzeb, tylko sprawiało, że stawał się coraz bardziej ich świadomy. Być może były to nawet objawy uzależnienia od seksu. Zauważamy to w jego twórczości przez prezentowanie zachowań, takich jak: nadmierne myślenie o czynnościach seksualnych, chęć współżycie z wieloma partnerkami, odczucie samotności i brak akceptacji siebie. Powodowały ochotę stałego kontaktu seksualnego i zaspokojenia swojej potrzeby poczucia męskości²⁴⁷.

Na podstawie zinterpretowanych fragmentów lub pełnych utworów możemy stwierdzić, iż kluczowym elementem prowadzącym do powstawania jakichkolwiek zachowań nałogowych były negatywne przeżycia, które powodowały ból i dyskomfort w psychiczny rapera. Odreagowywał je poprzez zapijanie ich, czego konsekwencją stawał się ciąg przyczynowo-skutkowy. Powodował on powstawanie nowych potrzeb lub wyostrenie zmysłów. Wiele z nich sprawiało poczucie inności, które powodowało, że nie chciał w jakimkolwiek stopniu odstawać od grupy. Efektem tego stawały się nowe substancje, praktyki wprowadzane przez KęKę do jego życia. Były one całkowitym następstwem i uatrakcyjnieniem jego imprez. Prowadziły one artystę do ekscesów alkoholowych. Stawały się jego częścią. Według diagnozy psychoterapeuty, Piotr jest wyłącznie uzależniony od trunków. Jego kontrakt terapeutyczny zobowiązywał go do zaprzestania picia, zażywania narkotyków i niekorzystania z gier hazardowych²⁴⁸. Powyższe zobowiązanie udowadnia, iż głównym aspektem prowadzącym do konsumpcji lub skrajnych zachowań rapera było uzależnienie od napojów wysokoprocentowych. Jego brak powodował zastąpienie ich innymi elementami budzącymi podobną dozę doznań.

Perspektywa i sposób postrzegania takiego życia diametralnie zmieniły się w momencie, kiedy kariera muzyczna Piotra zaczęła się rozwijać, a rap dał mu możliwość zarobku. Powstała z tym presja wykorzystania najlepiej sytuacji darowanej przez los. Chciał w niej przedstawić się od jak najlepszej strony. Spowodowało to, iż zaczął eliminować ze swojego życia substancje psychoaktywne, które mogłyby uniemożliwić mu skorzystanie z tej szansy. Efektem była abstynencja, która wywarła na jego organizmie utrudnienia w normalnym funkcjonowaniu. Zaobserwowane przez Piotra negatywne skutki i brak radzenia sobie z nimi stało się pretekstem do rozpoczęcia terapii²⁴⁹.

Podstawą rozpoczęcia walki o siebie jest motywacja, czyli elementy, które wpływają na zmianę postrzegania życia przez chorego. Tego typu zachęta jest potrzebą, która kieruje nasze zachowanie we właściwym kierunku. Wywiera na nas

²⁴⁶ KęKę, *Nie jestem dżentelmenem*, 1:14 min–2:20 min, dz.cyt.,

²⁴⁷ D. Sarzała, *Życie i płodność ujęcie interdyscyplinarne*, w: *Problem seksuolizmu i cyberseksu w kontekście zaburzeń życia płciowego oraz społecznego funkcjonowania człowieka*, red. E. Ślizień-Kuczapska, M. Ryś, U. Tataj-Puzyna, *Kwartalnik Naukowy*, t. 39, nr 3, 2019, 299–300.

²⁴⁸ M. Sekielski, *KęKę raper, który na trzeźwo wszedł na szczyt*, 9:40 min–10:09 min, https://www.youtube.com/watch?v=14k_cfmBQ0U (dostęp: 26.05.2023).

²⁴⁹ Tamże, 8:42 min–9:43 min.

piętno zmian, objawiające się w różnych sposobach. Staje się podstawowym elementem leczenia niezależnie od tego, z jakim problemem zmagają się pacjenci. Wpływa na skuteczność terapii i długotrwałe wytrwanie w abstynencji osoby uzależnionej. Jest ona kluczowym elementem do jej rozpoczęcia. Odegrała ona istotną rolę w rozpoczęciu trzeźwienia przez KęKę. Stała się siłą napędową jego tworzenia i zagładania w głąb siebie, co widać w jego twórczości muzycznej²⁵⁰.

Główną motywacją Piotra do zaprzestania picia był rozwój jego kariery muzycznej. Początkowo próbował osiągnąć abstynencję samodzielnie bez wsparcia psychologa, grupy, terapeuty. Pierwszy jego okres wstrzemięźliwości był spowodowany nasiloną liczbą wywiadów, nagrań klipów do pierwszego albumu. Czas powstrzymywania się od picia zakończył się po dwóch miesiącach w momencie zamknięcia wszystkich etapów promocyjnych płyty²⁵¹. Uświadomił on raperowi powagę problemu i stadium jego uzależnienia. Kolejnym elementem motywującym go do zerwania z nałogiem stała się relacja partnerska pomiędzy nim a jego obecną żoną Martą. Spowodowało to, iż podjął kolejną decyzję o rozpoczęciu terapii, już farmakologicznej i zaszyciu się. Przedstawił to w zwrotce na rzecz #Hot16Challenge²⁵². Chęć życia w trzeźwości miała przełożenie na jego twórczość, co obserwujemy już w drugim jego albumie. Ewidentnie widoczne zmiany w treści jego tekstów. Przykładem, odzwierciedlającym odstępstwa od wcześniejszych nawyków, jest promujący album *Nowe Rzeczy*, utwór *Zmysły*, w którym zwrotkę rozpoczął od następujących słów:

Jest dwa tysiące piętnaście, koniec września, październik
Dzień spokojny, Radom polski, znaczy, że Ruscy nie weszli
Siedzę, rozliczam ten rok, co mi minął
Od czasu, gdy zacząłem pisać płytę
Drugą, bo pierwsza przycicha
Choć złoto za debiut wbiło mnie w pierwszą ligę
Więcej mam na głowie, więcej lat na karku
Rok bez wódy lecę drugi, uśmiech mówi: było warto
Miałem momenty, że prawie pękłem
Nosa nie pruszę, j... wszystko
Woogie boogie, byłem sensei
Rzadki przypadek, ale pomógł hip hop²⁵³

Podmiot liryczny tekstu prezentuje przewidywania najbliższej dla niego przyszłości. Wnioskujemy to na podstawie stwierdzenia zawartego w dwóch pierwszych wersach. Przywiązuje w nim uwagę do sytuacji geopolitycznej kraju. Następnie opisuje swoje zmiany życiowe, które wywołało wydanie pierwszej legalnej płyty. Możemy stwierdzić, że wręcz rozpięra go duma na skutek zachodzących zmian. Choć najważniejszym dla niego powodem do radości będzie pierwsza rocznica trzeźwości. Zauważamy modyfikacje w postępowaniu rapera. Powodem jego wytchnienia,

²⁵⁰ M. Cieśluk-Toczek, *Motywacja do ograniczenia, zaprzestania picia alkoholu*, <http://ograniczpicie.pl/materialy/motywacja-ograniczenia-zaprzestania-picia-alkoholu/> (dostęp: 26.05.2023).

²⁵¹ M. Sekielski, *KęKę raper, który na trzeźwo wszedł na szczyt*, dz.cyt., 8:42 min–9:43 min.

²⁵² *KęKę #Hot16Challenge*, dz.cyt., 0:42 min–0:47 min.

²⁵³ *KęKę Zmysły*, 0:14 min–0:42 min, <https://www.youtube.com/watch?v=eg1WUU74AUg> (dostęp: 26.05.2023).

zaspokojenia emocji staje się abstynencja i pokonywanie swoich słabości. Przekornie mówi, że jego najlepszym terapeutą stał się hip-hop i tworzenie tekstów. U wielu twórców jest wręcz odwrotnie. Rozpoznawalność muzyczna i imprezy powodują, że mają większą styczność ze środkami psychoaktywnymi, przez co łatwiej mogą popaść w nałogi. KęKę swoimi poczynaniami prezentuje nam nową zależność między komponowaniem a trzeźwieniem. Ten utwór rozpoczyna nowy cykl produkcyjny rapera, w którym jak na spowiedzi opowiada o swoich problemach, ale również i sukcesach.

W kolejnym utworze, zapowiadającym drugi album, dostrzegamy porzucenie uzależnień przez rapera. Pierwszy widoczny element zauważamy w sformułowaniu tytułu nagrania, które nazwał *W dół kieliszki*. Termin nawiązuje do obyczajowego zachowania na imprezach oznaczającego niepicie alkoholu. Postawienia kieliszka do góry dnem uniemożliwia nalanie trunku. Autor już w pierwszych słowach tekstu zaznacza, iż abstynencja od środków psychoaktywnych jest dla niego priorytetem. Opisuje to doświadczenie jako „złapanie Boga za nogi”. Zaznacza tym powagę i istotność swojego postanowienia. Stwierdza, iż wreszcie to on tworzy teksty, a nie jego wena spowodowana alkoholem. W dalszej części przedstawia dotychczasowy przebieg swojego trzeźwienia. Dzieli go na okres wstrzemięźliwości i picia. W każdym z nich odzwierciedla towarzyszące mu emocje podczas występujących stanów świadomości. Stwierdza, iż niekontrolowane zażywanie środków psychoaktywnych kończy się abstynencją i terapią lub śmiercią. Te słowa są wyraźną przestroga dla słuchaczy i przykładem jak może się to skończyć. Piotr, przez częstotliwość doświadczanych niuansów, zaczyna coraz bardziej doceniać wolność od nałogów. Podmiot liryczny daje nam do zrozumienia, iż najważniejsze dla niego jest rozwijanie swoich umiejętności, które wcześniej zaniedbywał poprzez zamiłowanie do trunków. Kończy swój wywód życzeniem dla siebie, aby zawsze być trzeźwym i świadomym tego, co robi²⁵⁴.

Mimo tak wielkiej wiedzy o uzależnieniu i włożonych starań, jego chęci nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Brak pojęcia o działaniu schematów alkoholowych doprowadziły rapera do ponownego picia. Zaobserwował wtedy swoją bezradność wobec uzależnienia. Jest ona jednym z podstawowych kroków psychologicznych do rozpoczęcia leczenia. Następnym etapem jest uwierzenie w swoje możliwości i odzyskanie stanu ducha. Ostatni z nich polega na zawierzeniu się Boskiej Opatrzności²⁵⁵. Świadomość jego osobistej niedoskonałości skierowała go na terapię alkoholową pod okiem specjalistów i grupy. Pod ich wpływem udało mu się pokonać swoje nałogi. Jak sam radośnie stwierdza, rozpoczął ją 5 dni przed wydaniem drugiego albumu i jest to jego najlepsza decyzja²⁵⁶.

Zmiany spowodowane długotrwałym leczeniem zauważamy już w kompozycji zawartej na trzeciej płycie Piotra, noszącej nazwę *Trzecie Rzeczy*. Jest ona zbior-

²⁵⁴ KęKę *W dół kieliszki*, <https://www.youtube.com/watch?v=7Os7ZpmI6gM> (dostęp: 26.05.2023).

²⁵⁵ J. Mellibruda, *Praca nad uznawaniem bezsilności wobec alkoholu*, Instytut Psychologii i Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, <https://psychologia.edu.pl/czytelnia/63-terapia-uzalenienia-i-wspouzalenienia/362-praca-nad-uznawaniem-bezsilnosci-wobec-alkoholu.html> (dostęp: 26.05.2023).

²⁵⁶ M. Sekielski, *KęKę raper, który na trzeźwo wszedł na szczyt*, dz.cyt., 4:05 min–4:35 min.

rem kończącym trylogię nagrań spod miana *Rzeczy*. Jego zadaniem były podsumowaniem zmian życiowych Piotra, spowodowanych rozpoczęciem legalnej kariery muzycznej. Pierwszy z fenomenów wieńczących ten okres zauważamy w promocyjnych jego utworach, przedstawiających zarys całego albumu. Każdy z nich pokazywał jeden z kluczowych elementów. Odnosi się do podstawowych aspektów powodujących spełnienie człowieka pod względem emocjonalnym. Doświadczenia dały artyście radość oraz smutek, będący owocem ciężkich przeżyć. Promocję albumu ponownie rozpoczyna utworem przedstawiającym motywację i zmiany, które zaszły w jego życiu. Potwierdzają to fragmenty tekstu nagrania *Presja*:

Kiedyś myślałem, że zarobię, zacznę spoko już żyć,
Wiesz – rodzina, sprawy syna plus kobieta and chill.
Wszystko będzie wreszcie easy, [...]
Nagram płytę, ruszę w trasę na kraj, [...]
Na terapii tylko spokój mi gra,
Bez nawrotów głodu, lęków, leków nie trzeba brać.[...]
Niby wygrywamy życie, a naprawdę jedyne co czuję...
To jest presja – kroczy za mną kolejny dzień,
Moja presja – otwieram oczy, ona tam jest,
Moja presja – nie wiem jak mam żyć i jak kochać,
Znowu się duszę, muszę działać, proszę, Boże – poprowadź!²⁵⁷

Początkowo Piotr przedstawiał nam złudne spojrzenie, mówiące, iż stabilizacja finansowa rozwiąże jego problemy. Po chwili jednak zdawał sobie sprawę, że nie jest to takie proste. W dalszych przytoczonych wersach obserwujemy zmianę jego hierarchii wartości. Wcześniej zauważaliśmy nacisk położony głównie na zaspokojenie swoich potrzeb. Następnie rozpoczęcie nieudolnej walki ze swoim nałogami i zdanie sobie sprawy z ich szkodliwości. Teraz klaruje nam się obraz mężczyzny, który stawia głównie na spokój ducha, spełnienie się rodzicielskie oraz zawodowe. Stoją one na podium jego podstawowych wartości. Kolejnym z nich jest ciągła terapia, rozumienie schematów uzależnienia i nauka funkcjonowania z nim. Raper bezpośrednio stwierdza, iż dzięki nowym wartościom odzyskuje własne życie i panowanie nad nim. Określa te zajście wygraniami życia. W jego mniemaniu tytułowa presja sprawia, że każdego dnia chce dążyć do wyznaczonych następnych celów i spełnienie ich. Prezentowane elementy są dla niego ważne, przez co zawiera je i siebie Bogu, aby pomógł mu udźwignąć ich ciężar. Ofiarowaniem się Stworzycielowi nawiązuje do podstawowych zaleceń terapii. Wytyczne psychologa stają się podstawową i przewodnią myślą rapera w publikowanych kompilacji zamykającej trylogię.

Następne nagranie prezentuje skutki zaangażowania się Piotra w swoją terapię. Opisuje to w tekście piosenki *Smutek*. Podłoże swojego uzależnienia rozkłada na czynniki pierwsze. Kluczowy z nich mógł być spowodowany obserwacją z domu rodzinnego. Zaowocowało to przełożeniem spostrzeżeń na radzenie sobie z problemami. Opisuje w nim swoje negatywne emocje, które ponownie obudziły w raperze w trakcie leczenia. Podczas niego zagląda w głąb swojej duszy i analizuje

²⁵⁷ KęKę *Presja*, 0:26 min–0:36 min, 0:41 min–0:44 min, 0:55 min–1:01 min, 1:17 min–1:35 min, https://www.youtube.com/watch?v=zb6nn_H6i60 (dostęp: 26.05.2023).

przeszłość. Odczuwa z tego powodu wstyd i żal do samego siebie. Spowodowany brakiem świadomości o swoim uzależnieniu. Nałóg generował ból i cierpienie bliskich mu osób. Ponownie nadaje swojej twórczości miano terapeutycznej, pozwalające mu pozbycie się natłoku emocji. W utworze pragnie również przeprosić swojego ojca za to, że nie próbował mu wcześniej pomóc. Wymienione zachowanie w tym nagraniu obrazuje nam idee rehabilitacji społecznej, psychicznej w wykonaniu KęKę. Całość odzwierciedla nam znaczenie tego elementu w jego życiu²⁵⁸.

Nałogi wielokrotnie wpływają na funkcjonowanie człowieka jak i jego relacje rodzinne. Zależnie od stopnia uzależnienia stają się coraz większym problemem, utrudniającym funkcjonowanie rodziny. Dlatego też w trzecim promocyjnym utworze rapera skupia się na uczuciach i relacji ze swoją żoną. Opisuje, czym jest w jego mniemaniu tytułowa *Miłość*. Określa ją spokojem ducha i pięknie spędzonym razem czasem. Zauważyć też można zmianę postrzegania relacji małżeńskiej przez rapera. Nadaje jej głębszego sensu, budowanego na sztuce kompromisu, akceptacji i kochania swoich najbliższych takimi, jakimi oni są. Czulość definiuje również jako wsparcie, troszczenie się i bycie blisko swojego ogniska domowego. Ukochaną traktuje jako powierniczkę swoich przeżyć oraz osobę będącą lekiem na jego zmartwienia. Mimo wszelkich kłamstw, kłótni są oni dla niego najważniejsi. Chce im ofiarować wszystko, każde swoje myśli, muzykę, która jest w stanie wyrazić więcej niż tysiące słów²⁵⁹.

Podsumowując, *Trzecie Rzeczy* prezentują nam końcowy etap drogi KęKę do wolności od uzależnień. Na przestrzeni zinterpretowanych płyt dostrzegamy korelację, którą jest trzeźwość i zdrowie. Widzimy, iż z każdą kolejną produkcją wzrasta świadomość autora o jego problemie, czym dzieli się w swoich singlach. Tworzenie działa na niego terapeutycznie i pozwala zagłębiać mu w głąb swojej duszy. Umożliwia mu to zrozumienie swojej przeszłości i racjonalnie podejmować decyzje. Całą trylogię Piotra, przedstawioną w albumach, należy interpretować jako pełną historię. Na przestrzeni powstania tych płyt obserwujemy stopniowe, lecz też bardzo dynamiczne zmiany życiowe twórcy. Są one dość wyraźnie widoczne w jego kompozycji, przez co możemy podzielić je na poszczególne etapy. Pierwszy album możemy określić mianem początku, zachłyśnięcia się sławą i chęci zaspokajania wszystkich potrzeb. Drugi jest to zdanie sprawy artysty z nieradzenia sobie z problemami. Widzimy, że szuka w nim skutecznego rozwiązania. Trzeci obrazuje nam świadomą, dobrowolną podjętą decyzję o wprowadzeniu zmian. Nie licząc oscylacji zawartości tekstowej oraz brzmieniowej, możemy dostrzec również przemianę wartości. Jest ona widoczna od samego początku w każdej produkcji.

BIBLIOGRAFIA

- Baliński J., Strowski B., *To nie jest hip-hop. Rozmowy*, No Dayz Off, Warszawa 2018.
Baliński J., Strowski B., *To nie jest hip-hop. Rozmowy II*, No Dayz Off, Warszawa 2019.

²⁵⁸ KęKę *Smutek*, prod. PLN Beatz, dz.cyt.

²⁵⁹ KęKę *Miłość*, prod. PLN Beatz, <https://www.youtube.com/watch?v=O7yE8C7qkH8> (dostęp: 26.05.2023).

- Banaszak M., *Przewyciężyć uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Życie po terapii–sukcesy, nawroty, uwarunkowania*, Warszawa 2022. (Praca doktorska, Repozytorium UW)
- Evans L., Sałbut B., *Social media marketing: Odkryj potencjał Facebooka, Twittera i innych portali społecznościowych*. Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.
- Grzesiak M., *Wykorzystanie serwisu YouTube w kształtowaniu marki osobistej–wyniki badań*, *Marketing i Zarządzanie* 2017, 47 (1), 333–341.
- Hip-hop w Polsce: od blokowisk do kultury popularne*, red. M. Miszczyński, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.
- Lewandowska M., *YouTube jako narzędzie kreowania wizerunku na przykładzie wideobloga Kammel Czanel*, *Media – Kultura – Komunikacja Społeczna* 2018, 4 (14), 35–51.
- Nieć M. *Edytorial Czwarta władza – aspekty teoretyczne i praktyczne*, *Horyzonty Polityki* 2023, 14 (46), 5–11.
- Podleś P., *Wizerunek rapera Adama Ostrowskiego na platformie YouTube*, *Łódzkie Studia Teologiczne* 2022, 31 (3), 29–55.
- Węclawek D., Kleyff T., Flint M., Cała A., Jaczyński K., *Antologia polskiego rapu*. Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2015.
- Zambrzycka K., Snarska K., Dolińska C., Chorąży M., *Alkoholizm i jego następstwa*, w: *Wybrane problemy zdrowotne i zawodowe pracowników ochrony zdrowia*, t. 1, red. K. Kowalczyk, E. Krajewska-Kułak, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Białystok 2019, 239–287.

MEDIA IMAGE OF RAPPER PIOTR SIARA ON INTERNET PLATFORMS: YOUTUBE, FACEBOOK AND INSTAGRAM

Summary

The article consists of three parts. The first of them presents the profile of Piotr Siara as a rapper along with his short biography. The second part describes the rapper's communication structures on the indicated platforms and explains the phenomenon of their operation. The third part presents the media image of Piotr Siara through the way he perceives his addictions presented in his songs and answers the question of how creating rap music influenced his conscious decision to undertake therapy. The author used the exploratory-descriptive method and the method of critical content analysis.

Key words: social media, Piotr Siara, rap, media image

Nota o Autorze

Piotr PODLEŚ – absolwent studiów magisterskich na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Interesuje się muzyką, kulturą rap/hip-hop, mediami społecznościowymi, komunikacją w nich i szeroko pojętym kreowaniem wizerunku za pomocą tych źródeł. Kontakt e-mail: piotrpodles2@gmail.com